

viitor politic dintre cele mai frumoase se deschidea înaintea lui: era vorba numai de răbdare. Atunci s'a abătut asupra-i un val de dușmăni atât de crunte, încât puțini oameni ar fi fost în stare să le fie piept. În luna August 1921, el se scălda în apele înghețate ale unui râuleț de pe proprietatea sa, Campobello, în Noul Brunswick. Când ieși de-acolo, fu lovit de un atac fulgerător de poliomieltă. Condamnat de medici, Roosevelt rezistă boalei, cum a rezistat totdeauna oamenilor și evenimentelor, adică înarmat cu o energie sălbatică, cu spiritul sportiv al celui care „nu vrea” să fie doborât. Vindecarea veni încet, dar boala lăsa o urmă neștersă, peste puțină de înălțurat. Franklin Roosevelt va rămâne paralizat pentru întreaga-i viață. În locul lui, mulți alții s'ar fi retras, renunțând la orice activitate. Căci, bogat, Roosevelt n'avea grija zilei de mâine și cu atât mai temeinic putea să se scuture de o muncă politică încordată care, în definitiv, aducea prea puține foloase în raport cu neplăcerile legate de ea. Însă o asemenea renunțare nu era în caracterul lui Roosevelt și, când se socoti destul de întremat, iată-l avântându-se, cu trup și suflet, în politica militantă. Lucrurile se petreceau în 1928. La câteva luni mai târziu, el era ales guvernator al statului New-York unde, de altfel, se vedea real în 1932, cu o majoritate zdrobitoare...

* * *

La sfârșitul aceluiași an, 1932, se deschid noile alegeri prezidențiale. Acolo, Roosevelt se prezintă contra fostului președinte Herbert Hoover. Acesta se crede atât de sigur de succes, încât n'a primit să fie pus în locul lui alt candidat republican, cu toate sfaturile prietenilor, cari nu-i ascundeau lipsa lui de popularitate.

Și, cu 28 milioane voturi contra 15 milioane, Roosevelt ieși biruitor.

* * *

Situația, așa cum o găsește el, la epoca aceea, în Statele Unite, nu e strălucită. După perioada de prosperitate prea abundentă, care urmasse războiului — fapt înregistrat de altfel în toate țările — a venit criza. Cu atât mai violentă și mai simțită de toți, cu cât ea surprindea oameni deprinși să se îmbogățească peste noapte. În iureșul acestei crize, averile s'au spulberat; zilnic se prăbușesc bănci și mari instituții particulare; se închid fabrici, se înmulțesc șomerii, puterea de cumpărare scăzând, nu numai în Statele Unite, ci în lumea întreagă, exportul grâului și al bumbacului stagnează; rezultat: fermierii sunt ruinați. Aceasta este starea economică pe care președintele Roosevelt o găsește, venind la Casa Albă. Și în fața adâncimii prăpastiei, mulți ar fi dat înapoi, înfricoșați.

„Dar” — vor spune unii — „d-l Roosevelt știa prea bine ce anume îl aștepta, în ziua când și-a pus candidatura”

Aici e o greșală. Între epoca prezintării sale la alegeri și aceea a dobândirii efective a puterii, s'au scurs câteva luni, în cursul cărora situația, din gravă, ajunsese catastrofală. Când s'a deschis campania electorală, d-l Roosevelt și prietenii lui, din partidul democrat, întocmiseră un program de acțiune, rezonabil, metodic, progresiv și echilibrat, dela care așteptau mult. Programul acesta fusese expus poporului american. Dar în momentul în care ei luau frânele carului guvernamental, nu mai putea fi vorba de aplicat mijloacele normale. În fața unei prăbușiri complete, a unei inundații pustiitoare, nu se fac lucrări mici de îndiguire. Uneori, pentru întâmpinarea dezastrului, se folosesc mijloace cari ar putea să pară tot atât de dezastruoase, ca și cataclismul însuși.

Totul amenința să se năruie: industrie, finanțe, agricultură. Era cazul să se taie în carne vie și pentru aceasta de luat măsuri pe cari, la epoca aceea, unii le-au calificat de dictatoriale și ruinătoare pentru țară. Dar d-lui Roosevelt i-a fost lesne să răspundă că nu se face omletă fără să spargi ouăle și că era mai bine pentru Statele Unite să se afle în fața unei situații bugetare jalnice, decât în prezența unui faliment absolut.

* * *

Întâia grijă a guvernului: numărul din zi în zi mai mare al șomerilor. O primejdie căreia niciun stat nu-i poate rezista; foamea e rea sfătuitoare și cine știe până unde pot să meargă reacțiunile unui popor care suferă? Până la revoluție, poate. Contra acestei periculoase eventualități, guvernul Roosevelt — se poate numi prea bine astfel deoarece în Statele Unite președintele este singurul judecător în alegerea miniștrilor, cari nu sunt răspunzători de actele lor în fața Camerei — zic, guvernul Roosevelt se asigură din vreme, votând legi de ajutorarea șomerilor și de asistență prin muncă, grație întemeierii unor gigantice întreprinderi naționale.

Tocmai din aceste lucrări aveau să iasă comenzi importante, pentru industrie, de unde un nou prilej de reducere a numărului șomerilor.

Rămânea cheștiunea fermierilor. Președintele Roosevelt hotărâște să le acorde despăgubiri, proporționale cu importanța

terenurilor necultivate. În chipul acesta, producția restrângându-se, prețurile recoltelor vor reveni la un nivel destul de ridicat, spre a împiedica ruina exploatarelor solului.

Punerea în aplicare a acestui nou plan economic n'a fost scutită de critici și proteste violente; dar președintele Roosevelt nu se sinchisește. Dacă, uneori, el oprește cutare sau cutare experiență, care i-a fost sugerată — de oarece s'a înconjurat de profesori și ingineri cari alcătuiesc azi zisul „Brain Trust”, un fel de areopag al economiei —, dacă el renunță la o operă începută, nu o face spre a da ascultare dorințelor prietenilor, sau ale adversarilor, ci fiindcă a văzut zădărnicia, sau chiar primejdia acestor măsuri. Și el renunță, precum am spus, cu riscul chiar de a reveni mai târziu la ele, atunci când evenimentele i-ar îngădui-o.

Grație acestei lipse de îndărătnicie, acestei profunde înțelegeri a necesităților vitale ale țării, în cei patru ani ai primei sale prezidenții, Franklin Roosevelt a izbutit să redea poporului american încrederea în propriile sale destine și să creeze o înviore netăgăduită a activității comerciale și industriale, să reînsoflească piața financiară — care putea fi considerată ca moartă — și să salveze dela ruină exploatarea agricole de toate genurile.

Toate aceste realizări au contribuit ca în ziua realegerii sale, președintele Roosevelt să triumfe într'un chip pe care nici oamenii cei mai optimiști nu cuteau să-l bănuiască. În ciuda atâtor învinuiri aduse de adversarii politici, cari îi reproșau că inițiativele au costat mai scump decât merită rezultatele obținute, el a avut prilej să măsoare, astfel, recunoștința nemărginită pe care i-o aducea un popor întreg.

* * *

Sprînjit astfel de încrederea națiunii, în fruntea guvernului din Washington, președintele Roosevelt nu-și socotește sarcina terminată, ceea ce altminteri a și expus în mesajul de deschidere a Congresului.

„Primul pas pe care l-am făcut pe drumul însănătoșirii economice — a spus el, stăruiind în deosebi asupra acestui punct — privește reglementarea industriei și a activității bancare, urmată apoi — pentru marea masă a publicului — de o creștere a securității personale și a posibilităților în viitor. Noi am fost convinși că refacerea economică nu trebuia să fie un simplu fapt momentan, ci o adevărată lecuire a răului, în stare să ne apere și în viitor. Împotriva cauzelor cari au provocat dezaastrele noastre precedente. „Cu ochii ațintiți asupra viitorului, puterile legislative și executive ale guvernului s'au străduit să preîntâmpine o criză nouă, clădind un sistem economic sănătos, întemeiat pe politicile bancare și monetare — ele înșile sănătoase.

„Aceste politici au fost completate prin întrebuițarea veniturilor rezultate din lucrările de reconstrucție, prin legalizarea contractelor colective, ridicarea salariilor muncitorești, suprimarea practicilor comerciale ilicite, — măsuri cari, toate la un loc, constituiesc începutul securității.

„Aceasta era lecuirea pe care o căutam.

„Desigur, se cuvine ca toți bărbații și femeile din țara aceasta să capete de lucru, ca toate întreprinderile și toate fermele conduse cu chibzuință să poată realiza beneficii. Dar într'o națiune democratică, guvernul nu se sprijină numai pe măsuri provizorii. Nu-i destul ca angrenajul mașinărilor să se învârtască. Trebuie ca, învârtindu-se, el să ne ducă la o prosperitate și liniște, din ce în ce sporite, pentru cetățenii din clasa mijlocie. Scopul guvernului democrat este să acorde avantajii celui mai mare număr posibil de cetățeni și cu deosebire acelor cari au mai multă nevoie; apoi, acordând acestei categorii de cetățeni condițiuni prielnice de trai, se impune ca el să-i lase să se bucure de libertatea lor personală, atâta vreme cât această libertate nu vatamă interesele aproapelui lor.

„În afară de reactivitatea actuală, democrația americană se găsește în fața unei probleme din cele mai arzătoare, nu însă cu urmări imediate — care trebuie rezolvată spre a asigura succesul actualei forme de guvernământ american”.

În aceeași ordine de idei, continuându-și expunerea, președintele Roosevelt și-a manifestat convingerea că s'ar putea face și mai mult pentru îmbunătățirea situației, în care trăesc zece de mii de fermieri arendași. Cu oarecare asistență financiară și sfaturi bune, după părerea sa, cea mai mare parte din acești fermieri ar ajunge într'o bună zi să se susție prin ei înșiși și să devie proprietari pământurilor, pe cari le exploatează în calitate de arendași.

Securitatea socială și șomajul constituiesc, după arătările d-lui Roosevelt, problemele cele mai importante ale timpului de față.

„Șomajul — a spus d-sa — se datorează lipsei unui plan economic, limpede și precis. Avem prin urmare datoria de a elabora, în timpul cel mai scurt, un plan pentru curmarea acestui neajuns. Șomajul nu trebuie, în nicio împrejurare, să fie ascuns în arhivele lucrărilor neisprăvite”.

Dintre celelalte probleme cari trebuiesc rezolvate, președintele a enumerat supra-producția, sub-producția, rezultând din monopoluri și, în sfârșit, specula, care constituiesc, tus-trele, cele trei nenorociri ce lovesc industria.

„Este în interesul țării — a adăugat el — ca inflația nesănătoasă, provocată de speculă și provocând la urma urmei mai multă pierdere decât câștig — să fie îndepărtată pentru totdeauna și în mod definitiv”.

* * *

Trecând astfel în revistă problemele launtrice, d-l Roosevelt a definit apoi poziția sa, față de ansamblul problemelor mondiale.

„Războiul mondial, cu toate neajunsurile pe cari le-a adus, a încurajat cereri noi și a stimulat acțiunea, spre a răspunde unor dorinți noi. Dar multe guverne s'au văzut în imposibilitate de a face față acestor cereri. Pricina este că în multe țări, o ierarhie îmbrăcând aspectul militarismului, a înlocuit democrația. Pe de altă parte, în țările cari și-au păstrat democrația, militarismul a dispărut. Vin dintr'o călătorie, făcută în cele trei republici surori ale Americii de Sud. Chipul cum am fost primit acolo arată energia cu care popoarele acelor țări sunt legate de democrație. Da, în mod cu totul real, Conferința interamericană din Buenos-Aires a adresat, în numele tuturor democrațiilor din lume, un mesaj țărilor cari n'au aceeași formă de guvernământ...”

Fie ca mesajul acesta de pace și bunăînvoire, lansat de președintele Roosevelt, să-l audă toate popoarele de pe pământ și să adereze la el de comun acord, pentru securitatea omennirii...

A. e. i. o. u.

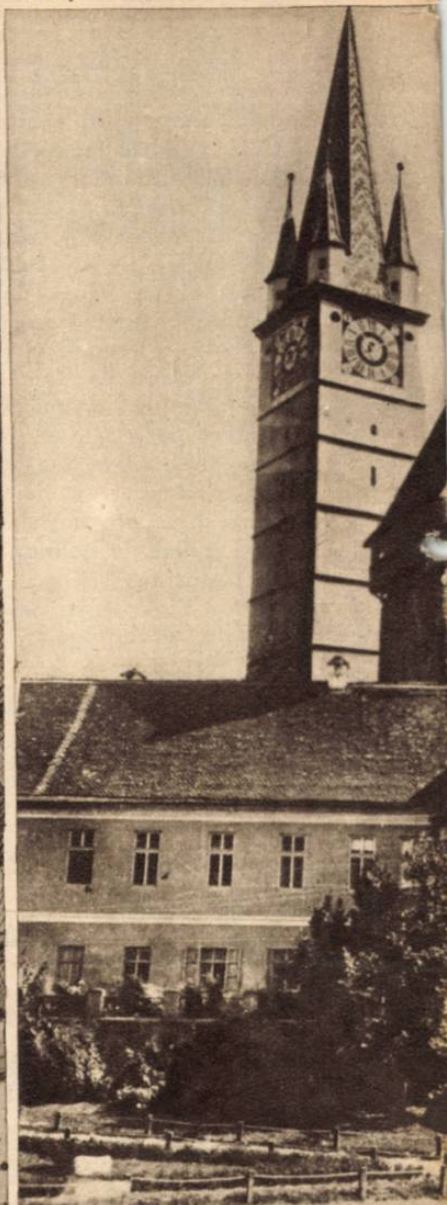
Vă prezintă orașul meu: MEDIAS

Mediașul, cetate istorică

AȘEZAT într'un fel de defileu al apelor Târnavei, parte pe deal și parte în vale, orașul Mediaș duce tihnit o viață fără evenimente, însuflețit numai de zumzetul celor 30 de fabrici ale sale, ale căror coșuri sunt risipite pe întreg întinsul orașului. Mediaș este o veche cetate română, cunoscută sub numele de Medea, nume pe care-l întâlnim în analele istorice, de acum două mii de ani. Inconjurat cu ziduri de apărare și turnuri de observație,

Piața Regina Maria.

Gangul, prevăzut cu trepte, ce duce spre biserica și liceul săsesc L. Roth. Pictură de Gheorghe Nicolaescu.

O vedere generală a orașului

Prima casă ce o zărește călător la bariera ce duce spre Moșnea. Pei

pe vremuri orașul a fost o cetate de nepătruns, așa cum se găsește în vârful unui deal. Mediașul s'a dezvoltat datorită descoperirii gazului metan, în 1912. La început, se privea cu neîncredere descoperirea aceasta, însă după războiul cel mare s'au înființat aci o seamă de fabrici, unele chiar cu renume internațional, cum sunt „Uzinele de modelat și emailat”, „Fabrica de textile Irti”, „Vitrometanul”, „Prima fabrică de sticlă cu gaz metan”, etc. Dar orașul n'a progresat în raport cu această dezvoltare industrială și continuă să fie o localitate monotonă. Multă vreme neavând trottoare, nici străzi pavate, părea oraș mai mult din punct de vedere administrativ decât în fapt. De curând, domnul primar Coriolan Aslan a asfaltat numeroase străzi și trottoare, a refăcut uzinele comunale pentru luminat și s'a dat astfel un aspect mai modern acestei localități.

Dar viața la Mediaș e de tot monotonă. Dacă vizitator sau neinteresat în afaceri industriale, vrei să nu te plictisești, atunci nu-ți rămâne decât să numeri pietrele pavului de pe străzi, treptele gangurilor și tunelurilor de legătură dintr'o stradă într'alta, arele sau afișele de cinema.

oată viața industrială care ne-ar îndemna să bănuim o agitație și un ritm vioiu, Mediașul

Drumul spre „Greveln”

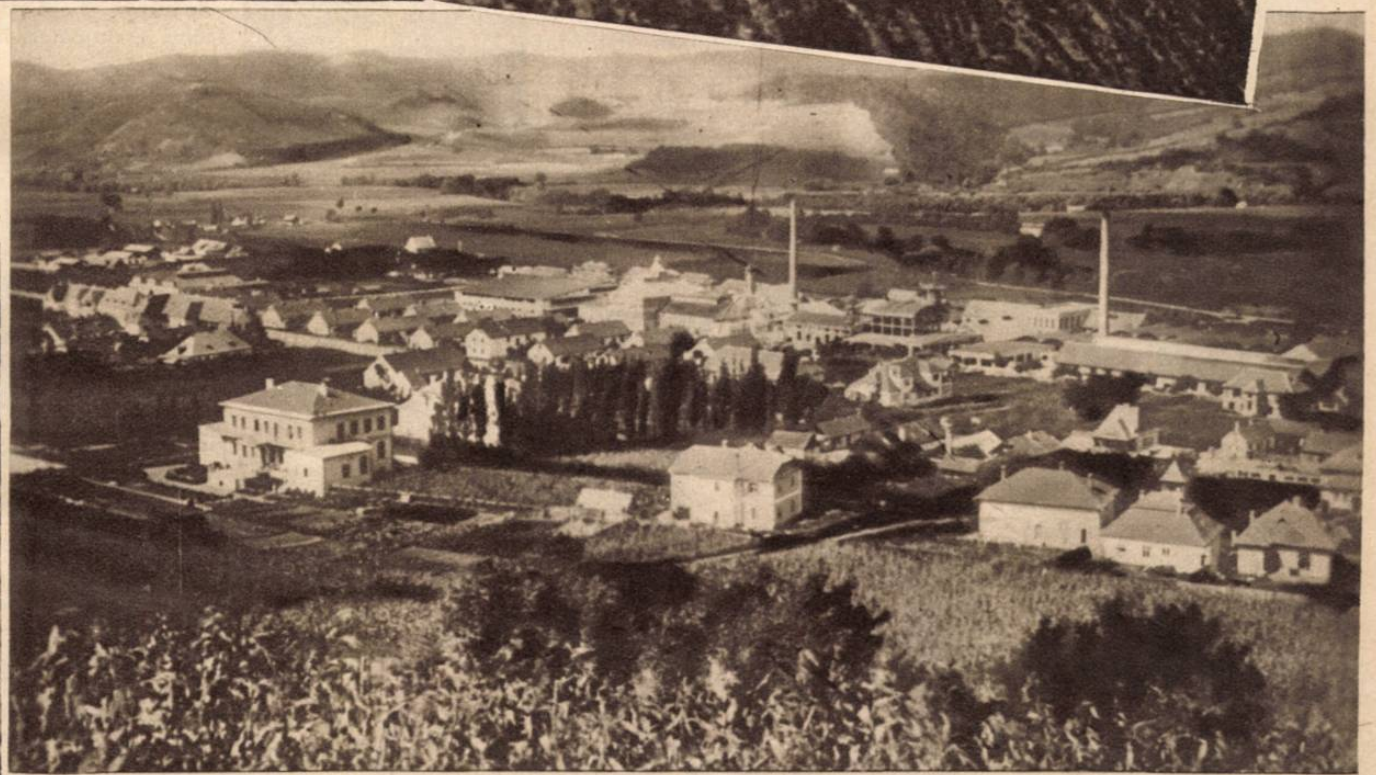

Catedrala ortodoxă-română

Fabrica de sticlă din Mediaș.

...rul, intrând în Mediaș pe
saj de Gheorghe Nicolaescu,

rămâne liniștit. El nu are aspectul Reșiței, coșurile fabricelor răspândite pe suprafață mare nu-l îmbracă în ceață, lucrătorii pășesc liniștiți și tăcuți, așa, încât adesea te întrebi dacă nu cumva e un oraș fantomatic, cu activitate inexistentă.

În Mediaș, oamenii sunt mereu preocupați de afacerile lor, și — după cum spunea un vechi scriitor latin — „trăiesc privind mai mult spre pământ și sunt supuși pântecelui”. Să nu se creadă însă că ei nu se agită, dar agitația lor e la fel cu cea a vrăbiilor în timp de ploaie: e agitația din gura cuibului. Închiși în cercul lor, ei nu prea simpatizează pe „venetici”, cei străini de localitatea lor, pe cari nevoia îi aduce în Mediaș. Bineînțeles că se cunosc unii pe alții și se păstrează cu strictețe diferențele între categoriile ierarhizate.

În ultimul timp, populația Mediașului a crescut. Ca pretutindeni, sunt tot felul de oameni. Ideile sunt mai puține. Domnii Axente și Gh. Popa încearcă să le mai primenească prin revista „Lanuri”, dar o duc greu, pentru că ideile nu prea au căutare și cu atât mai puțin o revistă. O figură mai luminoasă este d. Gheorghe Nicolaescu, pictor. Dânsul se străduiește să găsească și să redea în pânzele sale, viața acestui oraș. Picturile domniei-sale au multă suavitate.

Astfel trăiește Mediașul, oraș tăcut și egoist, care-și duce zilele cât mai ascuns posibil, ca să se vorbească despre dânsul cât mai puțin cu putință.

ION PAVEL DUMITRESCU

Insula Dracului se închide!

IN SFÂRȘIT, colonia penală din Guyana Franceză, care și-a dobândit o faimă tristă sub numele de „Insula Dracului”, va fi desființată. Cuib contagios de viciuri și depravare, pepinieră de monștri morali, teatru de cruzimi și nedreptăți devenite legi, unde ocnașii preferau de multe ori să moară sfâșiați de rechini sau de sângeroasele furnici roșii decât să mai îndure neomenia paznicilor, celebrul penitenciar constituia de vreme îndelungată o adevărată rușine pentru Franța.

Prin urmare, guvernul francez a hotărât ca această colonie penală să nu mai existe. Dar, se înțelege dela sine, că ea nu poate fi închisă ca o simplă și minusculă proprietate, ci urmează să se facă altceva: Franța n'are mijloace să adăpostească, să întrețină și să supravegheze pe toți pensionarii acelui loc de jale, iar lăsându-i liberi în lume, ar însemna să-și pregătească, singură, o serie de răspunderi dintre cele mai grave. Desființarea trebuie deci să fie treptată. Nu vor mai pleca osândiți noi spre America de Sud; ocnașii și deportații din Guyana Franceză se vor întoarce în serii, în patrie, unde anumite instituțiuni penale, mai civilizate, îi vor lua în primire.

O primă măsură adoptată de Ministerul Justiției și acel al Coloniilor, prevede ca cele două vapoare blestemate „Loire” și „La Martinière” utilizate numai pentru transportul condamnaților, să fie scoase, definitiv la odihnă. În acele oribile închisori plutitoare, pasagerii erau închiși ca niște fiare, în cuști de fer, instalate în magazii împuțite și fără aer. Pentru întâmpinarea oricărui pericol de revoltă, fiecare cușcă era prevăzută cu o pompă care la cel dintâi semn de agitație, vărsa asupra nenorociților puhoai de apă clocotindă. Fiecare vapor făcea câte două curse pe an, transportând în total aproape 3000 de prizonieri.

* * *

Măsura guvernului francez a fost provocată, în parte sau cel puțin grăbită, de eforturile curagioase ale unei femei: grațioasă și tânără avocată Mireille Magloire care, în vara trecută, si-a petrecut luna de miere acolo, studiind în amănunțime condițiile de viață în colonia penală. Reîntoarsă în patrie, Magloire a denunțat opiniei publice cruzimile de necrezut ale paznicilor, arabi în cea mai mare parte, față de deținuți. Nu rareori se întâmplă ca un ocnaș sau deportat să fie ucis pentru motive cu totul nesăbuite: împricinatul culesese o nucă de cocos spre a-i bea laptele sau, în treacăt, lovise un gardian căruia nu-i era simpatic. Întrebați, călăii știau să se apere, să se desvinovățească, prin tot felul de minciuni. Un alt caz înfiorător istorisit de Mireille Magloire este acela al unui osândit pe care un gardian l-a silit, cu revolverul în mână să se scufunde în apele bănuite de rechini, între Insula Dracului și insula Regală, spre a trece pe de desubt un cablu. Bietul om a fost sfâșiat în bucăți, sub ochii îngroziți ai tovarășilor lui.

* * *

În mod regulat, paznicii storceau prizonierilor toți banii, pe cari aceștia îi primeau în răstimp din patrie, cu prețul a numeroase șiretlicuri, acordându-le favoarea de-a rămâne noaptea afară și alte înlesniri neînsemnate dar neîngăduite de administrație. Evadările erau destul de dese, căci ideea fixă a fugii se întipărea în creierul condamnaților dela debarcarea lor în acel iad, sau chiar din clipa când puneau piciorul pe „Loire” și pe „Martinière”. Rechinii feroși și peștii „pirana”, din mare și din fluvii, nu-i înspăimântau, tot așa cum nu-i împiedicau grozăviile junglei: fiare, șerpi, insecte veninoase, furnici carnivore roșii, mlaștini spurcate, mămolu mișcător care înghite fără milă orice viețuitoare... Când se descoperia lipsa vreunui deținut, paznicii făceau, de obicei, un tărăboi drăcesc cu puști și mitraliere, dar se fereau să se expună primejdiei, urmărind pe fugari. Și apoi, adesea, erau plătiți tocmai ca să închidă ochii...

După relatările doamnei Mireille Magloire, rar se întâmpla ca un gardian să nu fi stors cel puțin douăzeci de mii de franci, pe an, dela nenorocitele lui victime. Cu toată izolarea coloniei penale, cu toată sălbăticia paznicilor și primejdiile neînchipuit de mari ce amenințau pe evadați, mulți au reușit să se strecoare dincolo de sârmele ghimpate și șanțurile umplute cu var stins care formau un

fel de metereze în jurul lagărului, ajungând teferi în teritorii nesupuse legii extrădării. Relatările acelor nenorociți despre chinurile îndurate în Guyana Franceză, i-a format pe bună dreptate reputația mondială de infern al oamenilor vii.

* * *

Una dintre cele mai sgomotoase și recente evadări a fost aceea a lui Edwin Gibbson, cunoscut hoț internațional de origine engleză, trimis în Insula Dracului pentru o crimă săvârșită la Paris, tot așa cum o vâlvă imensă stărnise acum șapte ani, evadarea din Guyana Franceză a doctorului Bougrat, unul din asasinii cei mai feroși din câți s'au cunoscut. Orbit de pasiunea pentru amanta lui, doctorul își omorise un prieten vechiu, injectându-i otravă în doze mici, premiul crimei fiind modesta sumă de 20.000 franci. Bougrat s'a târât timp de 23 zile de-a-lungul coastei, într-o barcă stricată, sub arșița ucigătoare a soarelui ecuatorial. La un pas de înec, la un pas de moarte din cauza mușcăturii unei reptile veninoase, cât pe-acți să fie prins de indigenii canibali, evadatul a mai trebuit să lupte din răzputeri cu chinurile cumplite ale foamei și setei. În Venezuela, unde trăiește acum, și-a răscumpărat păcatele, datorită operei de umanitate pe care-o desfășoară ca medic în mijlocul acelei populații urgite care, considerându-l un erou, nu-l va preda niciodată reprezentanților Franței, deși i s'a propus de multe ori aceasta.

Din destăinuirile lui Edwin Gibbson, s'a aflat că deținuților din Insula Dracului li se dă numai o masă pe zi. La nouă, în fiecare dimineață, se împarte rația de pâine pentru ziua întreagă: o bucată de cocă neagră, cleioasă și nedospită, ca huma, pe care mulți o folosesc să modeleze statuete obscene. Ciorba, servită la amiază, era o apă grețosă în care pluteau coji de cartofi sau câteva boabe de fasole; carnea, care se împărția numai odată pe săptămână, provenia dela vite tăiate după ce se îmbolnăveau de tuberculoză. Căi, cafea, unt și zahăr, erau bunătăți absolut necunoscute deținuților.

Un grup de deportați în Insula Dracului, la plecare. Deportarea însemna înmormântarea de viu.

Paznicii erau autorizați să ucidă pe oricine ar fi îndrăznit să-i lovească, împrejurare ce se constata adesea din pricina stării de întăritare ce domina printre ocnași. Odată un prizonier a omorât un gardian, adevărată fiară omenească, lovindu-l în cap cu un drug de fer; închis într-o celulă întunecoasă, i s'au vârit picioarele în niște menghini de lemn și lăsat apoi să agonizeze în vâgăuna aceea neagră vreme neîntreruptă de trei luni; în sfârșit, judecat de o curte marțială, a fost osândit la moarte și executat de un alt ocnaș, în prezența tovarășilor de suferință.

Un deținut, anume Hennique, a exercitat mulți ani funcțiunea de călău până când, la rândul lui, a fost și el condamnat la moarte, pentru vină de-a fi asasinat un tovarăș. După cererea lui, i s'a îngăduit să se execute singur. Pregătită ghilotina în toate amănuntele, el și-a vârit capul în gaura rotundă și, cu mâna dreaptă, slobozi cuțitul. După o clipă, capul despărțit de trup, zăcea la câțiva pași mai încolo de mașina infernală...

*

Pe una din insulele micului arhipelag din vecinătate, s'a stabilit o colonie de leproși. La fiecare două-trei zile, o barcă le aduce provizii, cari sunt lăsate pe mal. Se știe că acești desmoșteniți ai soartei au o barcă proprie a lor, îngropată în nisip în timpul zilei și destinată evadării aceluia care poate să le plătească prețul cerut. Câte odată, noaptea, leproșii aud o

chemare specială: este un evadat, ajuns pe malul fluviului Marroni. Numai decăt, ei coboară barca în apă și vâslesc într'acolo. Mulțumită ajutorului lor, evadatul reușește de multe ori să ajungă pe malul opus al fluviului, în teritoriul Guyanei Olandeze.

Intemeiat în primii ani ai secolului XIX-lea, penitenciarul din Insula Dracului trebuia, după prevederile inițiatorilor de atunci să ajungă sâmburele unei colonii înfloritoare, într-o regiune pustie din cauza marilor neajunsuri ale climei. De aceea, s'a hotărât, ca două categorii deosebite de delicvenți să fie trimiși acolo: condamnații la mai mult de opt ani, așa zișii ocnași, pe cari legea franceză, în numele politicii coloniale, la expirarea termenului, îi obliga să rămâie în teritoriul Guyanei, ca „liberați” pentru o perioadă egală aceleia a pedepsei însăși, adică dela 8 până la 15 ani. Tocmai măsura aceasta a în-

semnat ruina teritoriului, ocolit de-atunci încoace de coloniștii regulați.

În baza unei legi promulgată încă din 1885, în Franța, oricine cade pentru a douăzecea oară sub prevederile codului penal, fie că merită numai câteva zile de închisoare, e condamnat pe viață la ocna sud-americană. În termeni juridici, această a doua categorie de deținuți a fost numită „a deportaților”. Supuși unei supravegheri mai puțin riguroasă decât ocnașii, li se dă voie, întocmai ca și „liberaților” să-și lase părul și barba să crească și să exercite, în locuri anume hotărâte, câte un mic negoț sau meșteșug.

* * *

Populația criminală a Guyanei Franceze a sporit în mod regulat de pe urma căsătoriilor între deținuții masculini și femei, sau între cei dintâi cu câte o femeie eroică venită din Franța să împărtășească aceeași soartă cu bărbatul pe care-l iubea. Marcel Prevost a găsit pentru aceste uniuni blestemate, o definiție care pe vremuri a făcut scandal: „clocitoarele Diavolului”.

Fără să fim atât de severi, trebuie să recunoaștem că pornirile părinților nu pot să fie decât spre paguba acelor copii, de două ori însemnați cu pecetea nenorocirii. Intre timp, opinia publică franceză nu privește deloc cu ochi buni această măsură îndrăznească a primului ministru Leon Blum. Conservatorii, sunt de părere că mulți din cei trimiși în colonia penală sunt criminali incurabili, mai mult bestii decât oameni, cari merită să fie supuși unui regim din cele mai aspre pentru a li se înfrâna instinctele. Numai colonia penală poate să mântue Franța de drojdia criminalilor. Readuși în patrie și internați în instituții mai blăjine, în multe cazuri ei vor reuși să evadeze, spre marea primejdie și pagubă a colectivității.

Cât despre conducătorii și paznicii penitenciarului sud-american, se zice că ei au introdus o acțiune judiciară, comună, împotriva denunțătoarelor: d-na Mirreille Magloire.

G. R.

DR. H. ZANFT

Medic Primar
Specialist în

Boli de Piele și Păr, Cosmetică.

Raze U. V. Diatermie, Electroterapie, Zăpadă carbonică, Trat. maladiilor inestetice: pigmentațiuni ale feței, negi, cicatrice, acnee (coșuri), nevi (pete din naștere), îndepărtarea părului de prisos prin diatermie - coagulare etc.

Strada Domnița Anastasia No. 23
(fost Belvedere)

Consult. 3-8 p. m. Telef. 3.14.90

Institut medical cosmetic

Str. Brezoianu 9, București III
Telef. 3-59-22. Consult. 11-1, 5-8

sub îngrijirea unui medic dermatolog și unei doctorițe din Berlin.

Sfaturi și îngrijiri date de specialiști în toate tăramurile cosmetice.

Înlăturarea radicală a perilor de prisos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului, etc.

R. I. No. 526 —
— Pag. 15

Știți ce noutăți ne
aduce primăvara?

DEOCAMDATĂ secretul primăverii este bine ascuns sub vălul des al gerului, care după cum se pare anunță încă o durată destul de lungă a iernii. Dar în vreme ce pe stradă nu vedem decât oameni învăluiți în blănuri groase și încălzindu-se în cafelele și cofetăriile, colecțiile de primăvară au făcut de mult primii pași. În general linia modei de primăvară este deocamdată tot atât de puțin precisă, cum a fost la început și cea a iernii. Este de presupus însă că linia predominantă va fi cea de sport și mai ales croielile englezești. Se vor purta demiuri lungi, cu reveruri late, completuri compuse din fustă, bluză și jachete trei sferturi. Tailleururile din stofă moale de lână, cu reveruri rotunde și încheiate cu un singur nasture, vor constitui farmecul costumelor de dimineață. Frumosul manechin din fotografia noastră lansează și pălăria sport pentru primăvara anului 1937. Desigur că voaleta care o însoțește nu va împodobi pălăria de taffetas neagră, decât în excursii cu automobilul sau călătorii cu trenul.

La pardesiuri se va purta foarte mult pălăria mică de pai lucios, înfășurată de un voal de culoare mai deschisă, în formă de turban, care se va prelungi până în talie, ținând în același timp și loc de șal.

Pentru sfârșitul de carnaval, frumosul star american Arline Judge lansează

Tailleur de stofă moale de lână cu pălărie neagră din taffetas și voal practic pentru excursii și călătorii cu trenul.

Garnitura de voal a micuței calote de pai neagră, servește și drept șal, în zilele mai răcoroase.

Rochia de seară lansată de tânăra stea americană de cinematograf, Arline Judge.

o rochie albă de organdi, ornată cu panglici de satin lucios și o centură de taffetas.

Foarte mult se vor purta în această primăvară pardesiurile raglan, cu reveruri, fuste sau rochii întregi din stofă în carouri.

Tot atât de moderne vor fi costumele compuse din rochii de stofă moale bleu, încheiate de sus până jos cu nasturi, paspoalate de jur împrejur cu albastru închis, iar pardesiul sport, albastru căptușit cu stofa bleu a rochiei.

Culorile favorite vor fi: marronul și albastrul închis. Din când în când vom întâlni stoffe verde închis. Nici gris-ul nu va fi exclus cu totul din colecția de primăvară. Senzația primăverii va fi desigur o ușoară scurtare a rochiilor și revenirea părului scurt, căzut în disgrație. Desigur că până târziu în primăvară, se vor purta, în zilele reci, troisquart-urile și pelerinele de blană.

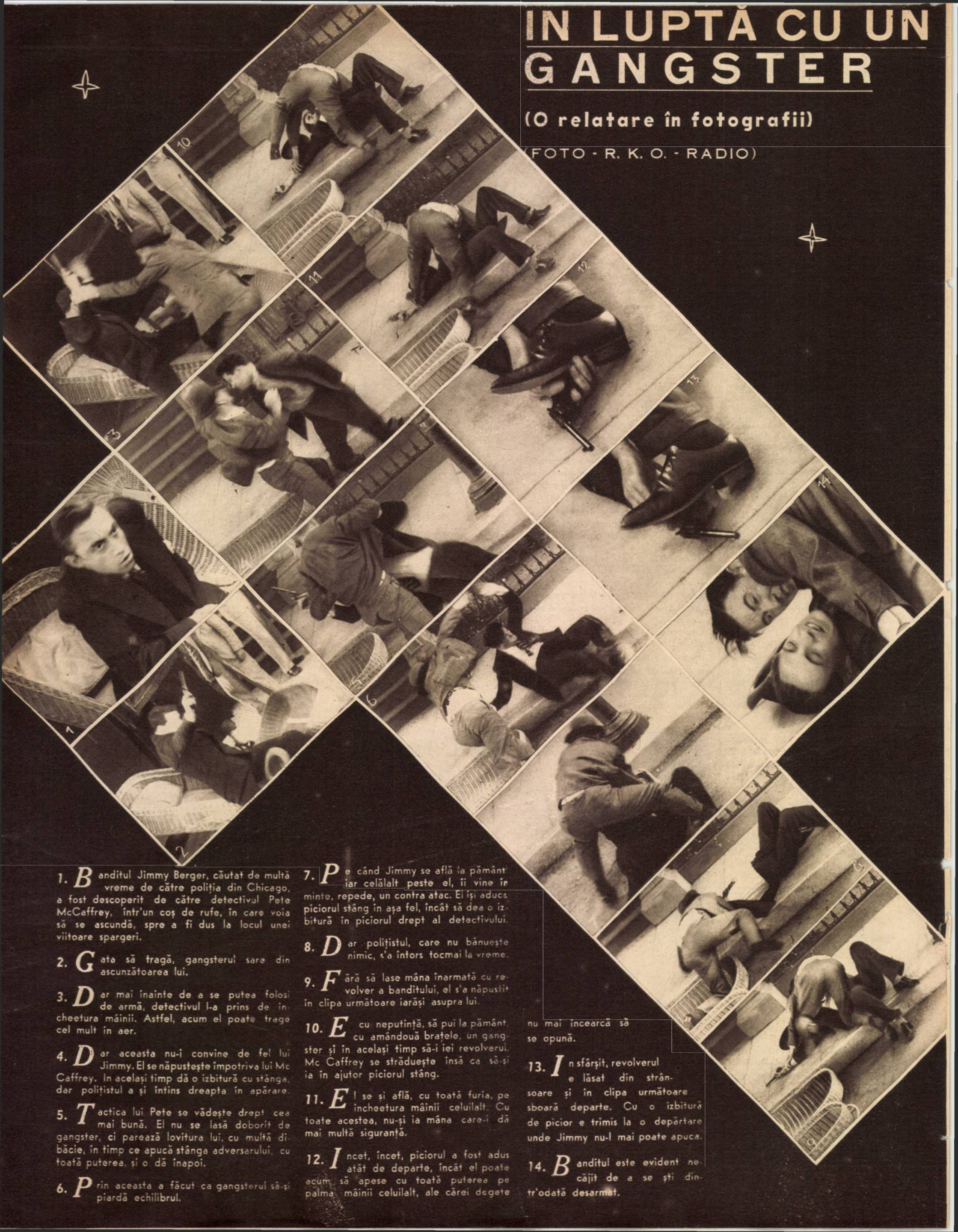
Z. B.

IN LUPTĂ CU UN GANGSTER

(O relatare în fotografii)

(FOTO - R. K. O. - RADIO)

1. **B**anditul Jimmy Berger, căutat de multă vreme de către poliția din Chicago, a fost descoperit de către detectivul Pete McCaffrey, într'un coș de rufe, în care voia să se ascundă, spre a fi dus la locul unei viitoare spargerii.

2. **G**ata să tragă, gangsterul sare din ascunzătoarea lui.

3. **D**ar mai înainte de a se putea folosi de armă, detectivul l-a prins de încheetura mâinii. Astfel, acum el poate trage cel mult în aer.

4. **D**ar aceasta nu-i convine de fel lui Jimmy. El se năpustește împotriva lui McCaffrey. În același timp dă o izbitură cu stânga, dar polițistul a și întins dreapta în apărare.

5. **T**actica lui Pete se vedește drept cea mai bună. El nu se lasă doborât de gangster, ci parează lovitura lui, cu multă dibăcie, în timp ce apucă stânga adversarului, cu toată puterea, și o dă înapoi.

6. **P**rin aceasta a făcut ca gangsterul să-și piardă echilibrul.

7. **P**e când Jimmy se află la pământ, iar celălalt peste el, îi vine în minte, repede, un contra atac. El își aduce piciorul stâng în așa fel, încât să dea o izbitură în piciorul drept al detectivului.

8. **D**ar polițistul, care nu bănuște nimic, s'a întors tocmai la vreme.

9. **F**ără să lase mâna înarmată cu revolver a banditului, el s'a năpustit în clipa următoare iarăși asupra lui.

10. **E**cu neputință, să pui la pământ, cu amândouă brațele, un gangster și în același timp să-și iei revolverul. McCaffrey se străduiește însă ca să-și ia în ajutor piciorul stâng.

11. **E**l se și află, cu toată furia, pe încheetura mâinii celuilalt. Cu toate acestea, nu-și ia mâna care-i dă mai multă siguranță.

12. **I**ncet, încet, piciorul a fost adus atât de departe, încât el poate acum să apese cu toată puterea pe palma mâinii celuilalt, ale cărei degete

nu mai încearcă să se opună.

13. **I**n sfârșit, revolverul e lăsat din strânsoare și în clipa următoare zboară departe. Cu o izbitură de picior e trimis la o depărtare unde Jimmy nu-l mai poate apuca.

14. **B**anditul este evident necăjit de a se ști dintr'odată desarmat.

15. **R**estul este aproape un joc de copil. În primul rând, cătușele paralizază mâna dreaptă.

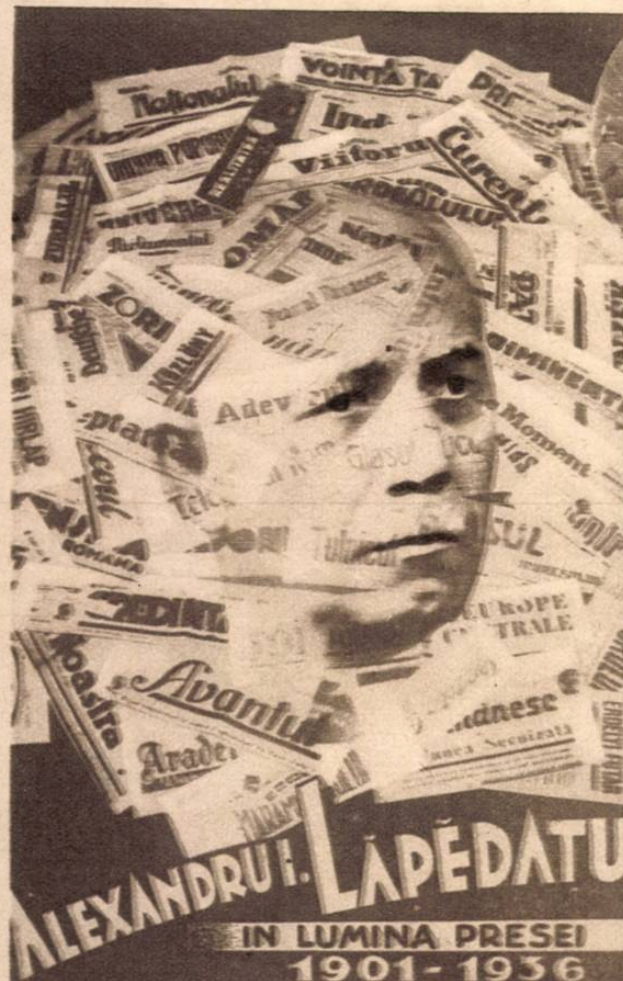
16. **A**poi mâna stângă.

17. **A**cum îl ia în primire ser-

gentul. Gangsterul a fost învins.

18. **I**ncă un instant-neu drăgălas, făcut de către un fotograf de presă. Fața nu e de data aceasta tocmai surâzătoare.

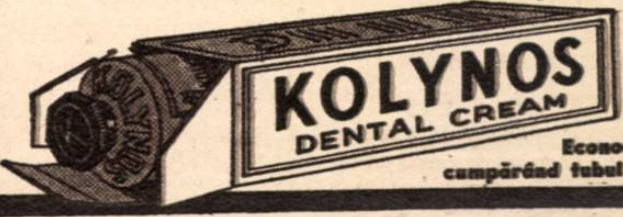
D. Alexandru Lapedatu a fost sărbătorit săptămâna trecută la Cluj, cu prilejul celei de a 60-a aniversare a sa. În cadrul sărbătoririi, domnul dr. Octavian Buzea, ajutor de primar al municipiului Cluj, a oferit ministrului opt volume omagiale, legate în piele, cari constituiesc o interesantă inovație în domeniul bibliografic, pentru că ele cuprind activitatea fruntașului politic, pe tărâmul politic-cultural, incluzând și activitatea sa de cercetător istoric. Sunt în aceste volume conferințe, colaborări la ziare, studii, documentele prezentate de domnul Lapedatu la conferința de pace, cuvântări ocazionale, discursuri în parlament și însemnarea întregii activități dela 1901 până la 1936. Unul din volume este dedicat pe de-a întregul sărbătoririi jubiliare, care a avut loc în toamna anului trecut la Brașov. Fotografiiile pe care le prezentăm înfățișează: Coperta volumelor omagiale și Medalia comemorativă, bătută cu prilejul sărbătoririi.

**Căpătați un zâmbet irezistibil
— prin dinți sclipitori**

*Iluminați
surâsul Dv.
cu Kolynos*

... Este atât de ușor, DACĂ, întrebuințați Kolynos! Kolynos dă dinților un farmec captivant, un luciu incomparabil. Și apoi, rețineți bine acestea: Kolynos este economic. El durează de două ori, atâta timp cât pasteile ordinare, deoarece nu vă trebuie decât jumătate din cantitatea obișnuită. Incercați „procedul periei uscate”, cu un singur centimetru de Kolynos. Veți fi încântați de rezultate.

*Economisiți,
cumpărând tubul mare*

**Pericul de
Gripă**

**APĂRAȚI-VĂ
CU TOȚI**

**și mai ales copiii,
împotriva con-
taminării, prin**

**PASTILELE
Panflavin-**

FEMEIA ȘOMER

A U fost niște timpuri... desigur, că nu s'au cunoscut încă
o constatare în ceea ce privește... când femeia...

ciutate, decât dacă... să perpetueze viața.

Nu au fost niște timpuri... bure de adevăr. Și...

cea mai mare audiență...

să o lipsească de...

vieți, pe care...

rostul lor...

Pentru a...

fiacă...

unice jertfă...

unice jertfă...

Si totuși...

biologie...

cajuni...

re...

in...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

la...

... și se dintr-o
... Dră sunt
... și num
... femei
... dreptul

... înq
... nu nubi

Este din cele alon-

dat că... mer,

cu privirea...

nu există. În...

cută, ministru...

puse la cale un

sămănt al șomer...

lectuali din întreag...

Se întocmise un bulet...

care urma să fie complet...

de toți oamenii poseda...

o diplomă și fiind...

de slujbă. Acest bulet...

privia numai pe bărb.

Nimănui nu-i-a dat prin...

Și totuși o fată, pentru care...

o poată face să ia o diplomă...

sau trei ani de zile a căutat...

în asemenea condiții nu s'ar...

sămăntul ministerului de Interne...

Această anomalie și curiozitate...

lumea în care se muncește cu brațele...

muncește, este o femeie muncitoare.

Că...

că poate fi șomeră. În ultimii...

aceste două singure cuvinte: sunt șomer.

La...

uită mirată. Cu atât mai mult...

ajutor din milă, din bunăvoință. Nu însă...

cunoștințele, sau capacitatea de muncă.

de-a munci. Când posibilitățile...

Nu trebuie să trecem peste...

și au anunțat, după o lună...

să des așară toate...

...

...

...

...

o suferință morală, dar și desavantaje imediate materiale. Ele nu se pot bucura nici de simpatia sau de înțelegerea pe care, până acum cel puțin, calitatea de șomer le trezia la cei cu care venia în contact, nici de opera de asistență întreprinsă de ministerul Muncii. În numărul ridicol al celor opt mii de șomeri recunoscuți de stat, nu încapă nici o femeie.

Dacă pe tabelele de recensământ ale șomerilor nu sunt trecute nici femeile care au avut posturi și au prestat o muncă egală cu a bărbaților, cu atât mai puțin se va face aceasta cu numărul infinit de mare al femeilor, care fac o muncă de femei: vânzătoare în magazine, croitorese, brodeuze etc. De prin marile magazine, de pe calea Victoriei, sau de pe Lipscani, rând pe rând au fost concediate contingente întregi de fete; ele pot spune în familie: suntem șomere, dar fața de lege exclamația aceasta n'are nici o valoare. Și parcă nici oamenii de pe stradă n'ar fi dispuși să spună: iată o șomeră, cu acelaș sentiment de solidaritate socială ca atunci când spun despre un bărbat: iată un șomer.

Idealul ar fi desigur ca problema șomajului să nu se mai pună. Dar pentru că ea se pune tot atât de acut pentru bărbați, ca și pentru femei, e de făcut constatarea că în stadiul în care se află lumea acum, femeile n'au cucerit încă dreptul de a fi șomere, nici față de lege, nici față de judecata generală a oamenilor. Desigur că cel mai bine ar fi fost ca lumea să fi evoluat astfel, încât să nu se fi ajuns la împrejurările în care această constatare s'a putut face. Când ar fi fost de lucru pentru toată lumea, n'ar mai fi apărut inegalitățile care sfâșie acum lumea și o face urâtă; atunci nimeni n'ar mai fi stat să socotească și să facă deosebire între albi și negri, între bărbați și femei, primind pe unii, iar pe alții dându-i la o parte de la ospățul vieții

GEO BOGZA

ARTIȘTI STRĂINI ÎN ROMÂNIA.

Cunoscutul tenor George Jenin dela Opera Mare din Paris (care a cântat în „Faust” și „Boema” la Opera Română) a făcut o vizită la redacția ziarelor „Adevărul” și „Dimineața”, întovărașit de d-nii. N. Constantinescu, reprezentantul autorilor francezi în România și Ionel Țăranu. Fotografia noastră a fost luată cu prilejul acestei vizite.

DELEGAȚII STRĂJERILOR CECOSLOVACI ȘI JUGOSLAVI ÎN CAPITALĂ

La O. E. T. R. a avut loc o recepție, în cinstea delegațiilor străjerilor cehoslovaci și jugoslavi, cari au sosit recent în Capitală. În fotografia noastră, în primul plan, d. Casidolac, ministrul Jugoslaviei la București, în mijlocul delegației.

NUNTĂ LA CONSTANȚA

Fotografiile pe care le publicăm aci au fost luate cu prilejul cununiei domnișoarei Mariette Cives cu dl. H. Constantin Hina. Nași au fost d-nul prefect al poliției Capitalei, generalul Gabriel Marinescu, și d-na Cecilia Bosero.

Puteți sfida
frigul, vântul
și ploaia,
grație ade-
văratelor
PASTILE
VALDA
în cutii originale
cari vă vor feri de GUTURAI, GRIPĂ și
DURERI DE GÂT.

articolele
din
mătase

Bemberg

se spală minunat
cu fulgii de săpun

LUX

For woollens silks
and all lovely fabrics

Lă Paris a fost prezentat recent marele film al lui Erich Pommer, „Elisabeta, regina Angliei”. Comitetul internațional pentru difuzarea artistică și literară a cinematografului, care reprezintă 52 de națiuni, a premiat acest film cu medalia de aur.

Se știe că această realizare aduce pe ecran viața reginei Elisabeta a Angliei și că a fost înscenat într-un cadru de mare somptuozitate. Nu numai la Paris, ci și la Londra, unde a fost prezentat de Leicester Square Theatre, la Hollywood unde a rulat la „Chinese Theatre”, acest mare film, primul din seria producțiilor de mare anvergură ale lui Alexandru Korda, a fost întâmpinat cu același mare entuziasm de publicul spectator. Rolul reginei Elisabeta este interpretat de Flora Robson. Este una din cele mai renumite artiste ale scenei londoneze. Presa străină a asemuit desăvârșita ei creație din rolul reginei Elisabeta cu magnifica interpretare pe care cealaltă mare trage-diană a ecranului, Elisabeth Berner, a dat-o Caterinei cea Mare. În teatrul londonez, Flora Robson este considerată ca interpretă ideală a marilor personaje istorice.

În celelalte roluri principale ale filmului, apar: Leslie Banks, care interpretează pe contele de Lei-

FILMUL
„ELISABETA,
REGINA
ANGLIEI”,
OBTINE
MEDALIA
DE AUR

cester, Vivienne Leigh, interpreta Cynthiei. Vivienne Leigh este și ea una dintre cele mai renumite artiste ale scenei londoneze. Ea a fost angajată pentru filmul „Elisabeta, regina Angliei”, în urma marelui succes pe care l-a obținut în piesa „Mask of Virtute”.

Lawrence Olivier, renumit în teatrul londonez pentru creațiile lui din piesele lui Shakespeare, și Tamara Desni interpretează deasemenea două roluri importante ale filmului.

Publicul nostru așteaptă cu o egitimă nerăbdare premiere acestui film, care aduce pe ecran personalitatea uneia dintre cele mai interesante figuri ale istoriei, Regina Elisabeta a Angliei. Marele cinema „Aro” va prezenta filmul.

AVETI POSIBILITATEA SĂ DEVENIȚI VEDETĂ DE CINEMA!

**PREMIATA VA PRIMI 3.000 FRANCI FRANCEZI
GAJ ȘI 1.000 FRANCI PENTRU CĂLĂTORIE**

IN dorința de a stabili o legătură româno-franceză, pe tărâm cinematografic, casa de producție Henry Doru din Paris, a făcut un aranjament cu revista noastră ca una din interpretele viitorului film pe care această casă îl va turna sub regia lui Abel Gance, să fie româncă. În consecință, „Realitatea Ilustrată” organizează un concurs spre a alege pe cea mai frumoasă, pe cea mai fotogenică, pe cea mai talentată doamnă sau domnișoară, din România, care în primăvara anului acesta să plece la Paris și să turneze în film.

Casa de producție Henry Doru a realizat de curând unul dintre cele mai bune filme ale anului: „Une poule sur un mur”, după piesa lui Leopold Marchand (reprezentată și la noi sub titlul „Cine fuge și se duce”). Cei mai de seamă protagoniști ai filmului francez Jules Berry, Pierre Larkay, Christianne Delyle, Monique Rolland și Satournine Fabre au jucat în acest film.

Filmul pe care casa Doru intenționează să-l producă, va fi tot o comedie modernă, al cărui titlu se va fixa în curând. Interpreta aleasă de noi va primi pentru timpul cât va juca în acest film, suma de 3.000 franci francezi, și în afară de aceasta — dacă va corespunde așteptărilor — i se oferă perspective strălucite pentru viitor.

De asemenea ea primește 1.000 franci francezi pentru călătoria până la Paris.

Orice doamnă sau domnișoară poate candida la concursul nostru, dacă n'a trecut de 27 de ani. Se cere însă — întrucât urmează să iscălească un angajament și să plece în străinătate — să fie majoră, adică să fi implinit 21 de ani. Spre a face o selecțiune cât mai serioasă, vom proceda în trei etape: în primul rând candidatele ne vor trimite câte două fotografii: dacă e posibil una în picioare. Dintre aceste fotografii noi vom face

o primă selecțiune. Cele alese pe baza fotografiilor se vor prezenta apoi în fața unui juriu care va face a doua selecțiune. Alegerea definitivă are loc în urma unei probe de film, făcută cu cele alese de juriu.

Este de dorit ca participantele la concurs să aibă cunoștințe de limba franceză.

Insistăm asupra faptului că în afară de gajul de 3.000 franci francezi și de banii de călătorie (1.000 franci francezi), alegerea pe care o facem oferă candidatelor posibilitatea de a se afirma și dacă aleasa va dovedi aptitudini, poate face o carieră strălucită.

CONDIȚIUNILE CONCURSULUI

1. La concursul acesta poate participa orice doamnă sau domnișoară între 22 și 27 de ani.

2. Concurenteles vor completa buletinul publicat în această pagină și-l vor trimite la redacția noastră, str. Const. Mille 7, cel mai târziu până la sfârșitul lunii curente. Nu e nevoie să se scrie pe buletin numele adevărat. Avem nevoie însă de o adresă, unde să putem face eventuale comunicări candidatei. Prin urmare, concurenteles pot utiliza pseudonime, dar ne vor indica o adresă undee să le putem scrie.

3. Împreună cu buletinul de înscriere, participantele la concurs, vor depune sau trimite două fotografii, precum și o taxă de înscriere de lei 100. — Taxa aceasta slujește la acoperirea parțială a cheltuielilor ce se vor face pentru proba de film.

Fotografiile cari ni se trimit, se vor restitui după concurs. Ele nu se vor publica în revistă decât cu eventuala învoire a candidatei.

4. Pe baza fotografiilor, o comisiune res-trânsă va face o primă selecțiune, și concurenteles alese se vor prezenta la concurs, în fața unui juriu, format din personalități artistice din țară și un reprezentant al casei producătoare din Paris.

5. Juriul va desemna pe acele candidate care vor face o probă de film mut. Această probă va desemna definitiv pe candidata aleasă.

ARTIȘTII FRANCEZI SE INTERESEAZĂ
DE CONCURSUL NOSTRU.

Suzanne Christy spune:
„Concursul cinematografic este singurul mijloc real de a reuși să devii „stea”.”
Justin de Marseille, scrie:
„Toată simpatia mea pentru cititorii și cititoarele „Realității Ilustrate”. Bravo pentru concurs!”.

**Nu faceți
experiențe
cu epiderma D-v-!**

Je aceea rămâneți la „Nivea”, nu mai atunce veți avea toată siguranța. Să înțelegem, există creme și mai scumpe, însă nimic mai bun! Numai „Nivea” conține Eubanita, de aceea nu poate fi comparată „Nivea” cu nici un alt mijloc de întreținere a pielii.

BULETIN DE ÎNSCRIERE LA CONCURSUL DE FOTOGENIE

Numele .....
Pronumele .....
Strada .....
Localitatea .....
Vârsta .....

Înscrierea nu este valabilă fără taxa de înscriere

Aveam tot-afară DE DRAGOSTE!

*Povestea tragică a unei
femei insetate
de dragoste*

"Aveam tot ce o femeie putea dori — bani, bijuterii, rochii scumpe — tot, afară de dragoste. Mi simțeam cât se poate de nelămurită și plictisită de viața în hoteluri de lux — singură de tot. Nici un bărbat nu m'a cerut în căsătorie — și știam cauza. Aveam un ten grosav de urât. Pielea mea era acoperită cu coșuri și pori dilatați. Am încercat fel de fel de remedii, dar fără folos. Atunci, după sfatul droghistului meu, am încercat Crema Tokalon, culoarea albă, celebra Cremă de Paris. După puține zile pielea mea era mai

fragedă și mai lăptosă. După o săptămână toți porii dilatați și coșurile dispăruseră — pielea mea era netedă, cutilată și albă. Și după puțin timp m'am măritat cu bărbatul, pe care inima mea îl dorea."

Crema Tokalon, culoarea albă (neun-

suroasă), conține smântână proaspătă și untdelemn rectificat care pătrund în pori și aduc la suprafață necurățiile ascunde în adâncime, pe care apa și săpunul nu le pot atinge niciodată. Alte ingrediente conținute în Crema Tokalon, culoarea albă, hrănesc și întineresc pielea, strâng porii dilatați și fac în trei zile moale, albă și netedă pielea cea mai întunecată și aspră. Chiar femeile de o vârstă avansată pot câștiga un ten fraged și drăgălaș, de care ar fi mândră o fată tânără. Se garantează excelente rezultate, altfel se restituie banii.

De vânzare la toate farmaciile drogheriele și parfumeriile din țară.

Gripa!

TELEGRAMA

Gripa bântue stop
toți bolnavii să ia imediat Aspirin dar atenție!
ne la crucea Bayer stop
contra primejdiei de contaminare să se ia pastilele de Panflavin.

BAYER

Panflavin

ASPIRIN

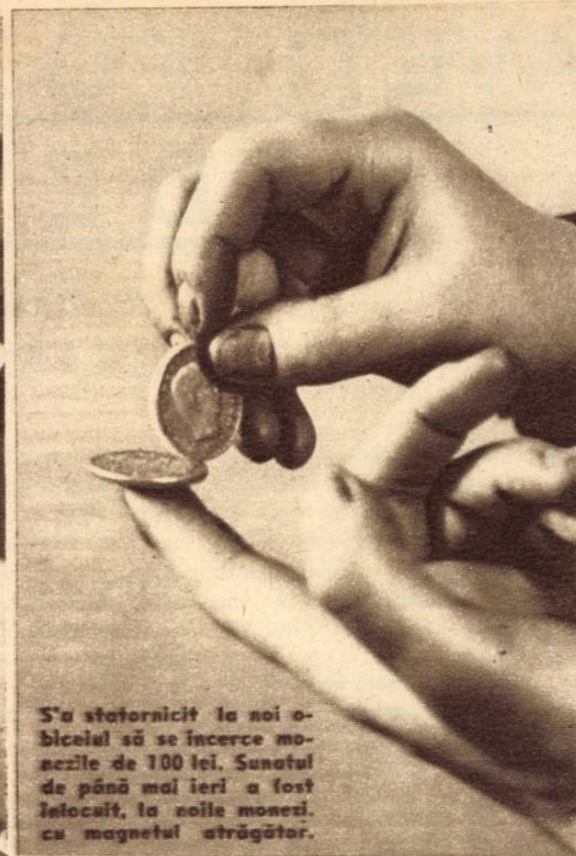
PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 57 fost 39 TELEFON 3.52-73
D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrui, coșuri, etc. Îngrijirea feței. Tratamentele ridurilor prin diatermie, masaje pneumatice și hormoni. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice. Consult. 10—12 și 3—7 p.m. Consult. gratuite Miercuri 11—12 a.m.

MARTISOARE
CADOURI PENTRU 1 MARTIE

ULTIMELE NOUȚĂȚI IN AUR, ARGINT
ȘI DOUBLE, CU PREȚURI ACCESIBILE
TUTUROR, LA BIJUTERIA

PROGRESUL
BUCUREȘTI STR. SMÂRDAN Nr. 30

S'a statornicit la noi obiceiul să se încerce monedele de 100 lei. Sunetul de până mai ieri a fost înlocuit, la noile monede, cu magnetul străgător.

"REALITĂȚILE" VIEȚII...

CE SE ÎNTÂMPLĂ CÂND CAZI PE STRADĂ
"N'O PRIMESC, DOM'LE, CĂ E FALSĂ!"

NIMIC surprinzător sau extraordinar: am căzut. Am căzut pe stradă. E adevărat, când cu gândul nu gândeam, păcălit de stratul de zăpadă care ascundea ghiața — adevărată capcană a iernii — am alunecat și m'am trezit lat, cu pălăria fugită cât colo.

Cunoașteți momentul psihologic: când cazi, primul lucru pe care-l faci, e să te uiți în jur dacă nu cumva ai fost văzut, cașicum alunecarea aceasta ar fi un lucru de ocară. În această privință, nu aveam de ce să mă plâng: am căzut — cum se spune — în plin „centru comercial”.

Într-o clipită, s'au adunat în jurul modestei mele persoane, sumedenie de trecători, fiecare reacționând, după cum îi era temperamentul. În prima clipă, am distins o tânără fată, apucată de un râs, pare-se nervos, căci altfel nu pot bănuși întrucât căderea și, implicit, lovirea cuiva, poate stârni ilaritatea. Un domn, mai în vârstă — prea mărit fie pentru intenției — s'a repezit să mă ridice. Apreciind gândul lui cel bun, sforțarea-i era totuși zadarnică, întrucât, cum se spune la rubrica „faptelor diverse”, căderea mea nu a fost prea gravă și deci ridicarea propriei mele persoane o puteam face singur. Domnul mai în vârstă s'a opintit, eu l-am apucat de braț — nu poți disprețui ajutorul ce ți se dă! — și nu știu cum s'a făcut, dar am mai căzut odată.

În sfârșit, m'am ridicat. Primul meu gând, a fost să mă fac, cât mai repede, nevăzut. O femeie — trebuie să fi fost o slujnică — a dat cu mâna peste palton, pentru a îndepărta bucățile de zăpadă noroioasă. O cucoană, violent fardată, a observat: „săracul”. Mărturisesc că această observație, făcută pe un ton de adâncă milă, m'a jignit. Un domn înalt, slab, cu mustață subțire, adusă în sus și cu privirea semeață, a observat: „niște bandiți! În Italia dacă cineva nu curăță zăpada din fața casei e băgat la închisoare. Și foarte bine le face Mussolini! Hoții ăștia ne pun, prin neglijența lor, viața în pericol!” — Nemții domnule! — a intervenit cucoana boită — au făcut regulă, că de frică unul nu-și lasă zăpada necurățată!

— Da' mai dă-i dracului! S'a băgat în vorbă un domn mărunțel. În definitiv, fiecare să deschidă ochii, când umblă pe stradă.

N'am știut cum să mă fac mai repede, nevăzut. Domnișoara continua să moară de râs.

Când mă aflam departe de locul accidentului, un gardian, în pas alergător, atras de aglomerație se ducea să... puie ordine. Dar, a fost pentru mine o zi fatală. În seara zilei, am alunecat din nou. Ca de obicei, primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă uit în jur. Căzusem într-o stradă, puțin frecventată, aș putea spune pustie. Liniștit că n'am văzut semenii de ai mei, cari să-mi sară în ajutor, nu m'am ridicat îndată, ci mulțumit că sunt singur, cum eram și obosit, am mai stat pe jos câteva momente și pe urmă, aproape mulțumit, am luat-o mai departe. Dintre cele două căderi, am preferat-o pe a doua...

BANII FALSII...

S'A statornicit un obicei al dracului: Cum vrei să plătești cuiva, cu o monedă de 100 lei sau chiar de 250 lei, încasatorul o trăneste de ceva și îndată, indiferent de sunet și numai așa, ca să-și facă datoria, spune:

— E falsă dom'le!
— Cum e falsă?
— E falsă! Nu „vedeți” că nu sună!

— La mai bate-o odată!
— Uite!
Preopinientul dă cu moneda — pe care numai tu știi cum ai ajuns s'o stăpânești — și întărește: „nu e bună!”

Orice protestare e zadarnică. Dacă mai ești fericitul posesor al unei alte monezi, atunci o scoți și o oferi omului. Acesta — printr-o foarte curioasă psihologie — bate foarte ușor această monedă — care nu sună altfel ca prima și ți-o primește. Ce te faci însă dacă n'ai altă monedă și dacă mai ești însoțit de cineva în fața căreia voiei să „pozezi” în nabab? Te faci de râs?

Vedeți cum s'au tocit noțiunile. Înainte vreme dacă erai învinuit de falsificare de bani, te simțea — și pe bună dreptate — un om insultat. Acuma — și neprimirea monezii nu înseamnă altceva decât acuzația de falsificator de bani — lucrul nu te mai impresionează prea mult. Așa au ajuns vremurile. Cel puțin de câteva ori pe zi ești învinuit de fals și lucrul te lasă rece. Am ajuns toți niște zarafi, cari ne învinuim reciproc. Și totuși, până la sfârșit este imposibil să nu „scapi” de moneda neprimită, adică falsă. Cerc vișos.

IOAN MASSOFF

Săptămâna teatrală

comedie în 3 acte de Pierre Chaine
Teatrul Comedia: „Ora H”

Actul I din „Ora H” la Teatrul Comedia. De la stânga spre dreapta: d-na Silvia Fulda, d-na Nelly Sterian, d. Emil Botto, d. G. Timică, d-ra Beate Fredanov.

CARACTERISFICA recentului are. Deși efectul comic se bazează pe un motiv efrit — confuzia dintre „Comedia”, este deosebit de interesantă. Incercând o sumară definire a calităților „Orei H” — care vine la noi după o carieră excepțională la Paris — se cuvine să demarcăm cele două genuri de comedie amalgamate de-a-lungul celor trei acte. Ne găsim în primul rând în fața unei comedii satirice, care biciuiește dictatura, fie că este de dreapta sau de stânga, zeflemisind în același timp fripturismul și lipsa de sinceritate a politicianilor de toate nuanțele. Satira împotriva dictaturilor culminează cu excepțională scenă de la finalul actului III, când extremistul de dreapta și cel de stânga se întâlnesc și fără să știe unul de cellalt, stau de vorbă, înțelegându-se de minune ca și cum ar fi militanți ai aceleiași idei. Satira împotriva politicianismului de toate nuanțele este scilicet realizată arătând pe patronul de uzină „deputat de stânga” susținând cu bani mizeria grevistă a lucrătorilor din propria sa întreprindere. „Ora H” este însă și o hilarantă comedie de situații. Are multe momente excelent realizate. Actul III este cel mai reușit din acest punct de ve-

ION GOLEA

Actul II din „Ora H” la Teatrul Comedia.

TURNUL CU PIESA „STELE CĂLĂTOARE”

Marea noastră tragediană Agepsina Macri în actul III din „Stele călătoare” de Victor Effimiu, triumful actualității stagiunii, care se va juca în turneu în toată țara. D-nii Ion Sârbu, A. Atanasescu, I. Umeni, N. Brancu-mir, etc. însoțesc pe d-na Agepsina Macri în acest turneu.

(Foto Cosmophot)

Chinuit de dureri reumatice 25 de ani

Brațele ca și inexistente

Acum vreo 25 de ani, acest domn avu prima criză de reumatism; boala se agravă și în cele din urmă nici nu mai putea să miște brațele. Totuși, el se vindecă. Citiți scrisoarea de mai jos și veți afla cum a scăpat de dureri:

„Acum vreo 25 de ani am avut o criză ușoară de reumatism muschiular la braț și umăr. După câțiva ani starea mea se înrăutăți și mă pomenii și cu lumbago. Crizele deveniră tot mai dese, durerile la brațe și șale din ce în ce mai grozave. Nu mai puteam mișca brațele, nu mai puteam ridica nici măcar un pahar cu apă. Acum vreo 12 luni am cumpărat un flacon cu Sels Kruschen și când fu pe sfârșite, am avut plăcuta surpriză să constat o ușoară ameliorare. Am cumpărat alt flacon și când l-am terminat și pe acesta durerile dispăruseră complet și de atunci nu au mai revenit.” — T. R.

Dacă ați putea vedea cu microscopul cristalele de acid uric, tăioase ca un briceag, ați pricepe imediat de ce provoacă ele dureri atât de insuportabile. Kruschen micșorează vârfulurile ascuțite ale acestor cristale, apoi le dizolvă în întregime.

De vânzare la drogherii și farmacii.

GRIPA

o puteți preveni luând zilnic până la 3 tablete de Togal

Odata
GRIPAT
vă veți vindeca repede și sigur
întrebuințând

Togal

medicamentului cu acțiune anti-nevralgică și

BACTERICIDĂ RECUNOSCUTĂ.

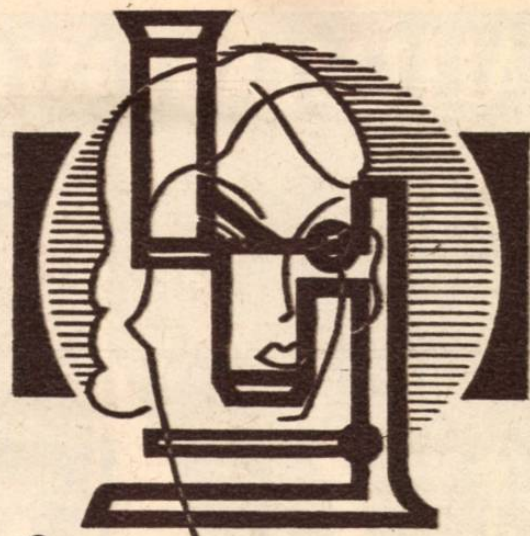
Togal-ul distruge și totodată elimină otrăvurile gripei (trăcesii), grație compoziției sale specifice.

Tratamentul cu Togal urmat în mod regulat vă ferește de recidivele bolii:

Întrebați și pe medicul Dv.
La Farmacii și Drogherii.
Produs elvețian

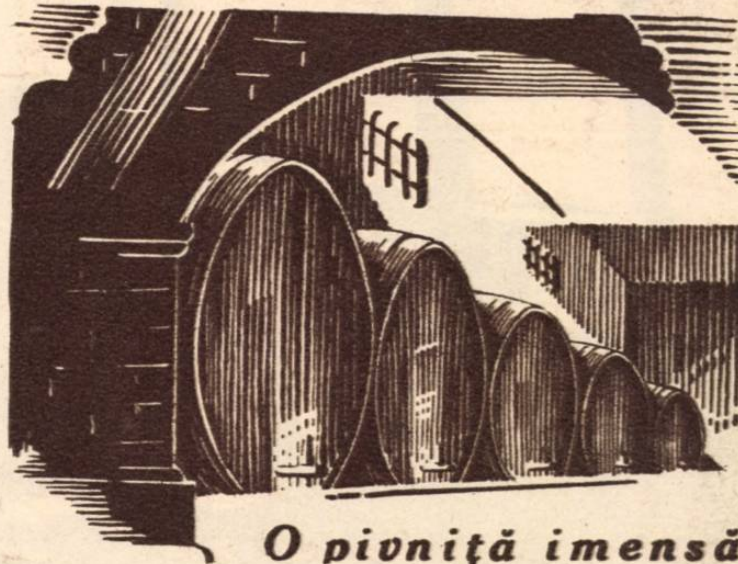
Lei 12.— Lei 52.— Lei 130.—

**AU SOSIT
MĂRTIȘOARE
ELEGANTE
EFTINE-NOUTĂȚI
CEASORNICĂRIA
31 COLTEI 31**

Microscopul este mult mai sensibil decât ochiul Dv. Doamnă, în aprecierea unei pudre. Adeseori substanțe vătămătoare cari intră în compoziția pudrelor vă intoxică celulele epidermei și vă fanează tenul. Pudra **En Vogue**, preparată cu o deosebită îngrijire nu alterează epiderma și aderă perfect fără să mai fiți nevoită să reveniți mereu cu puful pe obraz.

Poudre En Vogue
PARFUMERIE VENDÔME

O pivniță imensă

cu butoaie, și zăcători
uriae nu este singura
condiție pentru conservarea vinului...

EXPERIENȚA a dovedit că pentru vinificare se cere o muncă extraordinară și o pricepere deosebită. Cine a vizitat pivnițele faimoase din Champagne Valea Rinului, etc. își dă seama de marea importanță a vinificării, pentru obținerea vinurilor de calitate.

După aproape cinci decenii de activitate, Pivnițele RHEIN & Co. Azuga, se pot mândri cu vinurile lor. Atenta îngrijire și experiența trecutului le-a condus la admirabile rezultate de astăzi.

La toate mesele alese, la toate restaurantele barurile și bodeicile selecte vi se vor servi vinurile și șampania RHEIN.

Vinurile

RHEIN

SPECIALITATEA NOASTRĂ DE LA 1878

ALBITURI

*La Vulturul de Mare
cu pestele în ghiare*

Theodor Atanasiu & Co S.A.

STR. BAZACĂ 1 STR. CAROL 76 78 80 82 STR. HALELOR 21

Nu 3
nici 2

ci o singură tabletă
ANTIDOLOR PROF. LUPU

alungă

DURERI DE CAP

GRIPĂ

RĂCELI

și orice dureri nevralgice

**ANTIDOLOR
PROF. LUPU**

PRODUS EXPERIMENTAT CLINIC.

Numele în cutii originale cu 2 tablete. La Farmacii și Drogherii

**IMPORTANT pentru
GOSPODINE:
PUDRA DE COPT FRANCEZA
TURNUL EIFFEL**

Avantagii:

POUDRE À CUIRE

PUDRĂ DE COPT

ARMAND

LABORATOIRE DE CHIMIE ALIMENTAIRE
PARIS

TURNUL EIFFEL

Pudra de copt „Turnul Eiffel” înlocuiește drojdia de bere. Nu acrește, nu oprește dospirea aluatului, nu alterează gustul prăjiturilor, ci din contră, le dă o savoare și aromă foarte plăcută.

Un mare avantaj, deosebit de apreciat de gospodine, este că economisește întrebuințarea coloranților materiei, ca ouăle și untul. Înseamnă un avantaj pentru gospodine: este economie de timp.

La întrebuințarea drojdiei, ireburșă timp mai îndelungat pentru dospirea aluatului.

La întrebuințarea Pudrei de copt „Turnul Eiffel” nu există dospirea aluatului și de aceea nici o grija dacă va crește aluatul!

Fiecare aluat din moment ce este frământat, se pune la copt și rezultatul este cel dorit.

Aluatul preparat cu Pudra de copt „Turnul Eiffel” are calitatea de a coace imediat, ceea ce este un alt mare avantaj față de aluatul cu drojdie. Putem lăsa aluatul, fără nici o consecință neplăcută, câte 2-3 ore, înainte de a fi pus la copt!

Principalele calități ale Pudrei de copt „Turnul Eiffel” sunt: Rapiditatea, Eficacitatea, Scurtă la gură, Mișcărea ușoară și gustul plăcut.

PREȚUL DE VÂNZARE: LEI 3 PACHETUL

De vânzare la Farmacii, Drogherii și Magazine de Colonie

REFUZAȚI PRODUSELE SIMILARE

CEREȚI GRATUIT telefonic sau prin carte poștală „Cartea pentru Prăjituri” cu 91 de rețete, la Depozitul General „Turnul Eiffel” Telefon No. 498-37, Strada Mihail Antonescu No. 8.

(Parcul Inginerilor) București.

Căutați reprezentanți cu depozit în orașele principale din țară

„REALITATEA ILUSTRATĂ”, revistă de informații și cultură generală. Apare săptămânal, în 24 de pagini mari, tipărite la heliografură, și un supliment: „De toate pentru toți”, în 24 pagini tipar obișnuit. Director: Nicolae Constantin. Redacția și administrația: BUCUREȘTI, str. Const. Mille 7-9. Telefon 3-8430. Ccc. poștal: 2741. Adr. telegrafică: „Realitatea” București. Prețul abonamentelor: în țară: pe un an 400 lei; șase luni: 200 lei; trei luni: 100 lei. În Albania, Anglia, Danemarca, Finlanda, Italia, Norvegia, Suedia, precum și în statele din America de Nord și de Sud, Asia, Africa, Oceania, pe un an: lei 700; pe 6 luni 350 lei; pe 3 luni 150 lei. În toate celelalte țări din Europa, pe un an: 550 lei, pe 6 luni 280 lei; pe 3 luni 150 lei.

Fotografia noastră îl înfă-
țișează pe moștenitorul tro-
nului — a cărui inapoare a
fost așteptată și întâmpi-
nată cu atâta entuziasm de
toată suflarea românească
— alături de M. S. Regele
Carol II, la sosirea în gara
Mogoșoaia.

Foto Berman

Ridicarea pavilionului național la centrul străjeresc din Predeal

În cadrul unor frumoase solemnități a avut loc la centrul străjeresc din Predeal, ridicarea pavilionului național. Fotografiiile noastre înfățișează:

1. Străjerele defilând.
2. Slujba religioasă.
3. Ridicarea pavilionului național.

Foto Berman

Grape-fruit-ul

e mai apetisant când îl tăiați în două, îi desprindeți miezul cu vârful cuțitului lăsându-l în coajă, îl înțepați, îl presărați cu zahăr praf, îl stropiți cu puțin rom și îl serviți după o oră într-o cupă, câte 1/2 fruct de persoană, ca desert.

FRUCTUL CEL MAI ZEMOS

MARTISOARE

CADOURI PENTRU 1 MARTIE

ULTIMELE NOUȚĂȚI ÎN AUR, ARGINT
ȘI DOUBLE, CU PREȚURI ACCESIBILE
TUTUROR, LA BIJUTERIA

"PROGRESUL"
BUCUREȘTI STR. SMÂRDAN Nr. 30

Din ce cauză este gripa atât de primejdioasă? Bacilii se înmulțesc prin divizare. Un singur bacil de ex. Se poate înmulți, în condițiuni avantajoase, în interval de 24 ore, la 70 milioane bucăți. Se vede de aci ce periculos purtător de bacili este omul, care s'a îmbolnăvit de gripă sau de difterie, și ce posibilități imense de molipsire se află în aceste boli teribile. Dar chiar față de acest pericol care ar putea descuraja în primul moment, știința medicală și farmaceutică n'a stat inactivă. Există un remediu, care stă pe primul plan în lupta contra gripei: acesta este cunoscutul preparat Bayer „Panflavin”. El ucide bacilii, ce pătrund în gât prin gură și nas, și desinfectează cu succes căile respiratorii. În zile reci și umede, când căile respiratorii sunt cu deosebire expuse molipsirii, nimeni care merge între oameni, n'ar trebui să ezite de-a lua la fiecare oră, 1-2 pastile Panflavin, resp. a lăsa aceste pastile să se topească în gură. Aceasta se recomandă în mod cu totul deosebit pentru copii, la joc și în școală. Oricine se apără de infecții prin Panflavin.

Nu spune sunt „numai” primii, căci dacă dinții de lapte sunt sănătoși, ceilalți vor fi la fel. Obişnuiește de aceea din timp, copilul tău cu o îngrijire regulată a dinților. Pasta de dinți Kalodont curăță dinții radical fără a-i vătăma, îndepărtează piatra dăunătoare și împiedică totodată formarea ei.

O VIZITĂ LA CAZARMA GARDIENILOR PUBLICI

Cazarma gardienilor publici este astăzi o instituție modernă, care face cinste corpului nostru polițienesc. Fotografiiile pe care le publicăm aci sunt, credem, edificatoare, în această privință.

1. Fațada cazarmii gardienilor publici.

2. Gardienii publici în clasa de cursuri teoretice.

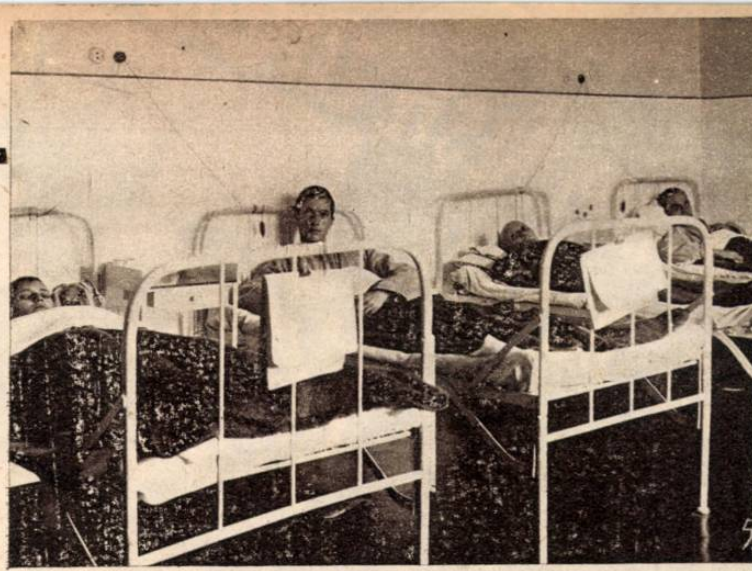
3. Fanfara gardienilor.

4. D. colonel Dimiu, comandantul gardienilor.

5. D. doctor Petrescu (stân-ga), șefui spitalului gardienilor publici, operând un bolnav.

6. Un colț al spitalului în ca-zarma gardienilor publici.

7. Unul din dormitoarele gar-dienilor.

CU OCAZIA

EXPOZIȚIEI INTERNAȚIONALE din

CUNOSCUTA MARCĂ
DE PARFUMERIE

VILCHÉRY

PARIS
1937

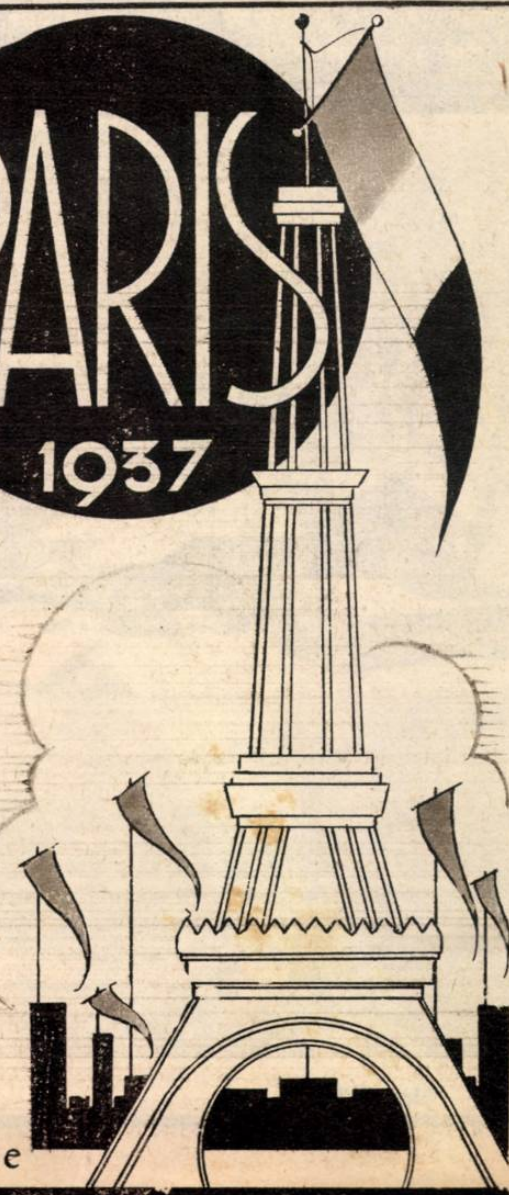
Lansează reputata sa pudră

„Secret des Fleurs“

IN AMBALAJ NOU ȘI MĂRIT

Cutiile mari conțin un puf elegant.

Prețurile rămân neschimbate

Inundațiile dela Oltenița CÂND SE IMPLINEȘTE ZĂPORUL PESTE DUNĂRE...

IN automotorul care mă poartă înspre Oltenița primejduită de ape, mi-arunc ochii pe cota apelor Dunării, în ziarul pe care l-am cumpărat ca să alung monotonia peisajului șters de zăpezi. Nicăieri, în fața niciunuia din porturi, cota nu e atât de ridicată: Cerna Vodă: 267; Călărași: 576; **Oltenița: 753**; Zimnicea: 455; și merge în continuă scădere. La Turnu-Severin cota indică 541, Drencova: 314. Așa dar, în aceste zile, Oltenița reprezintă o culme. Apele s'au ridicat aci, în puhoi avântat.

Automotorul se oprește în gara orașului. În port, nu se poate pătrunde: gara Oltenița-Port nu mai există. Fluviul care și-a înălțat apele peste cheiu, a determinat evacuarea funcționarilor și a mobilelor agenției N. F. R. precum și C. F. R. Dela digul închipuit în port, orașul coboară pentru a-și împlini așezarea la un kilometru mai departe. Dar digul nu înseamnă siguranță. Întărirea aceasta înălțată ca pentru a opri Dunărea în avântarea ei, are goluri, trecători. Pe-aci, unde dacă se tot ridică, vor crotopi valea cea joasă ce se așterne dincolo.

Coborîm înspre locul dezastrului. Priveliștea ce ni se înfățișează, e de o tristețe sfâșietoare. Intrece orice *prise de vue*, strecurată prin jurnalele sonore *Fox* sau *Eclair*. Pânzele de apă care cuprind în mijlocul lor, au o strălucire stranie. Clipocitul undelor și-a pierdut din poezia lui, nu mai constituie un farmec. Poezia Dunării albastre s'a irosit. Apele — peste care vântul își poartă suflarea rece, încrețindu-le sunt o amenințare. Urăști elementul acesta răzvrătit. O primejdie iscată din pricina zăporului uriaș, împlinit mai la vale, la Silistra, o primejdie care crește. Familii multe au fugit. În bărcile care se avântă printre sloiuri, diriguite de barcagii încercați și temerari, mulți încă se refugiază la Turtucaia, peste fluviu. Ciudată călătorie printre sloiuri! Vâslașii desfășoară o luare aminte și o vâjnoșie urieșească. Când sloii vin mai mulți și sunt gata-gata să prindă barca între trupurile lor dure, vâslele nu mai fac nici două parale. Vâslașii sar pe ghiață, aleargă pe lespezile amenințătoare și împing luntrea spre ape. Au grijă să sară la vreme înapoi. Cei din barcă împing în ghețuri cu cângile, până vâslele pot da avânt bărcilor. Fotografii își face

febrilitate rară. Pionerii lucrează de zor, pe echipe —, ajutați de localnici. Câteva aspecte ale apelor din port, n'ar strica dacă obiectivul le-ar fixa pe rol-film. Pânza apelor, magazinele, cât mai repede, cât mai sugestiv! Vremea a trecut și la București, ne-așteaptă ediția, care va arăta celor din restul țării, primejdia ce amenință portul Oltenița!

N.

Publicăm aci câteva impresionante aspecte, prinse de reporterul nostru fotograf, cu prilejul recentelor inundații dela Oltenița.

... „poezia Dunării albastre s'a irosit. Apele peste care vântul își poartă suflarea rece, încrețindu-le, sunt o amenințare...”

N° 6579
 April 20
 dec. 26. 1893
Domestic District
 Am onore a marito un
 capil de un feminin etate
 lui ne colapt cu post alau
 dunt de femer Maria
 Maria postu servitor
 lo year Alexandra Vasili
 din str. Turbis Poni 1180
 mantr. totu n' come
 rapo acte
 Comisar Rari
 poale
 Gheorghe Turbis

2000 de buclure steni!

ÎȘI CAUTĂ PĂRINȚII

cum
a vieții marilor

**Cea mai
cumplită dramă**

a vietii marilor metropole:

drama copiilor abandonati în stradă

N ICIODATĂ ziarele n'au scris un rând mai mult despre un caz ca acesta, care de obicei este înserat într'un colțisor de pagină, un titlu mic, abia vizibil: *Copil găsit în stradă*. Și când ne gândim că un asemenea fapt divers întrece totdeauna importanța tuturor întâmplărilor unei zile! Căci oare ce poate fi mai impresionant decât abandonarea unui copilăș, în stradă, pentru vina involuntară pe care o are, că cere părinților eforturi ca să fie crescut? Și ce poate fi mai înspăimântător decât substratul gestului pe

care-l face o mamă, când își leapădă odrasla în stradă ? Viața omenească n'a cunoscut niciodată o manifestare mai cumplită a mizeriei, ca aceasta, care se explică din gestul uluitor al mamelor, ce se încumetă și se îndură să-și abandoneze copiii, pentru cari au pățimit, dar pentru cari nu mai pot pătimi ? Preocuparea reportajului de față este tocmai intimitatea acestei drame ; a miilor de locuitori ai orașelor mari, deci și a sutelor de bucureșteni, cari sunt găsiți părăsiți în stradă, la o vârstă când nu cunosc nici mizeria nici bucuria vieții și cari sunt crescuți, departe sau aproape de necunoscutii lor părinți, în orfelinatele și școalele primăriilor.

Așa cum se manifestă pretenziunile, în Capitala noastră această dramă își are obârșia în înfricoșătoarea stare de sărăcie care cuprinde, aici, collea, o familie, un tată văduv, sau o mamă nelegitimă.

Azilul de copii găsiți „Ghiță și Elena Cantacuzino”, str. Buzzești No. 68.

Al cui o fi ? Cine l-a abandonat în stradă ? Nimeni nu știe !

În majoritatea cazurilor însă, având la bază același substrat, mizeria gestul abandonării unui copil în stradă este săvârșit de numeroasele mame nelegitite cari, neputându-și crește fructul păcatului, de care n'au putut scăpa atîtel, îi lasă în drum..... „în vîrstă de aproximativ două luni, cu scutece și cu un bilețel pe care scrie : „Dumnezeu să-l aibă în paza sa”.

CE DEVIN COPIII ABANDONAȚI

Societatea este organizată așa fel că tot răul își are leacul său, deci și drama copiilor abandonati își are, în parte bineînțeles, o soluționare.

Aşa dar, viaţa individului, rupt atât de dramatic din rândul familiei sale, nu se curmă, odată cu schimbarea de soartă, care-i pune pe frunte pecetea anonimatului. Existenţa sa este organizată sistematic, de mână ocrotitoare a societăţii, care înlocuind mâna părintească, îl îndrumează, îl îngrijeşte şi-i crează un rost în viaţa aceasta, care l-a năpăstuit atât de trist şi la o vârstă atât de crudă.

Fiecare din noi am auzit, de bună seamă, că toți copiii părăsiți devin, *copiii primăriei*, care îi ia sub protecția sa. Nu știe însă oricine cum evoluează viața unui astfel de copil nefericit, dela găsi-rea sa în stradă și până când iese de sub protecția primăriei, pen-

REGATUL ROMÂNIEI

PRIMĂRIA COMUNEI BUCUREȘTI

OFICIUL STĂRII CIVILE

No. 3304

BULETIN DE NASCERE

Numele de familie *Bălăcescu* *Ort. Rou.*

Numele de botez *Ion*

de sex masculin

găsit la ora 10¹⁴ pm, în ziua de 17, ale lunii *May*

strada *Calder. Carle*, No. 83, înscrisă astăzi, 22, ale lunii *May*, anul unu mie nouă sute *trei*

la ora *10* - *găsit*

Spre credință s'a liberat acest certificat spre a servi la ceremoniile religioase.

OFICER,

Setul serviciului

lului străzii. Procesul verbal încheiat la circumscripția polițienească stabilește primul contact al copilului cu lumea. Ce a fost înainte de acest proces verbal nu știe nimeni. Viața nefericitului copil are, la începutul său, amarul acestor rânduri :

„... Noi... comisarul și noi... martorul... recunoaștem că s'a găsit azi... într'un boschet din grădina publică... un copil de sex... de ani... înfășurat într'o plăpomioară...”

LA AZILUL DE COPII GĂSIȚI

Dela comisariat, copilul găsit, este trimis, cu proces-verbal și cu inventar, la azilul de copii găsiți „Cantacuzino”, din strada Buzzești 89.

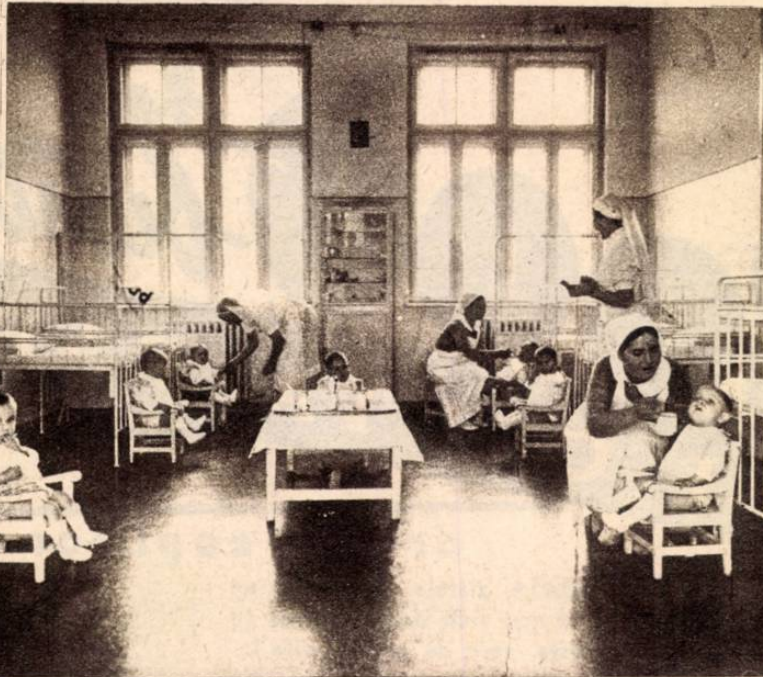
Astfel, dosarul actelor anonimului crește :

„... Noi... comisarul... vă înaintăm un copil găsit...” „alături inventarul obiectelor aflate odată cu copilul... o plapomă... o bonețică...”

La acest azil copiii găsiți sunt ținuti câteva zile, pentru îngrijirea medicală esențială și pentru botez.

Medicul azilului are, în atribuțiile sale, în afară de altele

Copiii anonimi, copiii găsiți în stradă, la azilul „Cantacuzino”.

REGATUL ROMÂNIEI

Primăria comunei București

Plasa Băneasa, județul Ilfov

OFICIUL STĂRII CIVILE

BULETIN DE NASCERE

No. 3385

Prenumele (de botez) *Marieta*

Numele (de familie) *Trăilescu*

de sex *femeie*, născută la orele *12*, în ziua de *ale lunii* *19*, în strada

No. *1*, înscrisă în registru astăzi.

Fi Copila Jucă, în curtea parcului de Văcărești, ziua de 30 Aprilie, și a fi Bo, a m. în etate ca un copil născut

Spre credință s'a liberat acest buletin pentru a servi la ceremonia religioasă.

OFICER AL STĂRII CIVILE,

DIRECTOR,

Anul unu mie nouă sute douăzeci, luna *May*, ziua *4*

tru a se avânta singur în agitatul val al lumii.

Reportajul acesta va oglindi pe deplin viața fără mulțumiri a sutelor de bucureșteni, cari mișună printre noi, se agită, se înalță și se prăbușesc, mânați de un singur dor: dorul de viață și încolțiti de o singură durere: durerea lipsei de familie, pe care și-au dorit-o întotdeauna, dar pe care n'au putut-o avea niciodată.

UN PRUNC, CA UN PACHET, ESTE GĂSIT ÎN STRADĂ

Scena găririi unui copil părăsit este mai totdeauna identică. Un trecător matinal este atras de scânteile cari vin, adîind ca bătaia slabă a vîntului, de undeva din împrejurimile locului pe unde trece. Din ușa unei biserici, dintr'un boschet, sau de lângă un colț de casă. Trecătorul e grăbit, dar nu-l rabdă inima să nu-și lămurească mai bine ce aude: și se oprește ca să tragă mai departe cu urechea. Când se apropie apoi, cu inima înduioșată, dă de mototolul de boarfe, în care plînge firava ființă omenească, ce-și va purta de-atunci în colo pe inimă durerea celui mai oropsit om; durerea dramei familiare, pe care a iscat-o fără să vrea.

La alarma trecătorului, vine grăbit gardianul public. Acesta-și ia subversiva-i cucerire în brațe, somează pe involuntarul martor să-l urmeze și pornește spre comisariat. De aci începe adevărata viață a copi-

și însărcinarea de-a da nume tuturor copiilor pe cari îi primește. În medie generală, acest azil triază cam 100—150 de copii găsiți, pe an. Vă închipuiți câtă fantezie trebuie să aibă medicul azilului, ca să dea fiecărui copil nume interesante și deosebite între ele. Până mai anul trecut numele acestea se dădeau după locul unde erau găsiți copiii. Astfel: *Cișmigeanu*, pentru cel găsit în *Cișmi-*

Copiii stăzii, la orfelinatul „Dr. Zigura”.

Copiii anonimi, copiii nimă nui, în așezămintele primăriei din Prahova.

giu; *Setebeanu*, pentru cel găsit în stațiile de oprire ale tramvaielor; *Câmpineanu*, pentru cel găsit în strada *Câmpineanu* și așa mai departe. Acum li se dau numai nume specific românești: *Ion Modure*, *Tudor Petre*, *Vasile Bârnoagă*, etc.

Dupăce doctorul i-a hotărît numele găsitului, trimite o notă la ofițerul stării civile, care emite un buletin de naștere, asemănător tuturor buletinelor, numai că în locul unde de obicei stă scris „fiu al d-lui Ionescu...”, se înseamnă: „părinți necunoscuți... copil găsit...”

COPILUL PRIMĂRIEI

Odată intrat în azilul „Cantacuzino”, copilul găsit devine într-adevăr „copilul primăriei”. De-acum încolo, primăria, luându-și rolul de părinte adoptiv, depune toate eforturile ca nefericitele ființe să evolueze, la adăpost de toate neajunsurile și de toate riscurile vieții.

Astfel, după ce a fost botezat, îngrijit, și îmbrăcat, adică la câteva zile numai decând a fost găsit în stradă, copilul iese din azilul „Cantacuzino”, pentru a trece într-unul din leagănele de copii. Acolo stă până împlinește vârsta de 2¹/₂—3 ani, apoi este dus în așezăminte din județul Prahova, (în comunele Nedelea, Aricești și Filipești) unde este crescut pe lângă, casa câte unui gospodar, până la etatea de 6 ani.

Primăria cheltuiește cu creșterea unui copil, până la vârsta de 6 ani, peste 60.000 lei, plătind pentru fiecare, 40 lei pe zi la leagăne și 500 lei pe lună țăranilor din numitele comune.

IN ORFELINATE

După ce au împlinit 6 ani, acești copii sunt aduși din nou la București și internați în orfelinatele primăriei.

Băieții sunt internați în orfelinatul „Dr. Zigura”, unde învață școala primară și cursul industrial, în ateliere.

Fetele sunt internate în orfelinatul „Radu Vodă”, unde ca și băieții, învață cursul primar și cursul de gospodărie.

La vârsta de 14 ani, orfanii sunt îndrumați spre meserii, iar după ce au învățat meseriile, sunt plasați în slujbe.

La 21 de ani, copiii găsiți ies de sub protecția adopțiunii primăriei.

Dela această vârstă înainte, nimeni nu-i mai arată cu degetul pe nefericii copii ai străzi. Drama existenței lor, cumplita dramă a originii lor, n-o mai știe după aceea nimeni din cei cari le sunt aproape. Doar ei singuri cunosc actul pe care scrie:

„... copil găsit în ușa bisericii... în ziua de... părinți necunoscuți... poliția a cercetat dar n'a dat de urma mamei criminale, care l-a abandonat...”

* * *

Copii găsiți sunt mulți pe lângă noi. În momentul de față poate peste 2000.

Mereu triști, mereu întunecați de durerea lăuntrică ce-i macină, acești copii, mulți deveniți oameni mari, au o singură dorință: să trăiască și să-și găsească, fie oricum, fie oricând, familia, tații sau mamele nefericite, care i-au lepădat.

Dar nu vor reuși niciodată. Mamele lor poate vor fi murit de mult. Și dacă vor mai fi trăind, chiar de-i caută cum să-i găsească?... Cine mai poate recunoaște acum... în oameni formați, mototoalele de boarfe, părăsite cu atâția ani în urmă? Vocea sângelui se aude în unele romane senzaționale și întâlnirile romantice tot acolo să le căutăm.

ION MUNTEANU

Adunarea generală a Băncii Naționale

Duminică dimineața a avut loc adunarea generală a acționarilor Băncii Naționale. Fotografia noastră înfățișează pe d. Mițu Constantin, guvernatorul Băncii Naționale, citindu-și darea de seamă.

Concursurile militare de ski dela Brașov

La Brașov s'au desfășurat Duminică mari concursuri militare de ski. Fotografia noastră îl înfățișează pe locotenentul Cucu, câștigătorul cursei individuale la categoria I-a.

dimineata
și seara

pentru curățirea dinților, KALODONT, - spumoasa pastă de dinți! Mai ales seara, pentru înlăturarea resturilor de mâncare aflate între dinți și cari devin, lesne, în timpul nopții, focare de infecție, dând, astfel naștere diferitelor boli ale dinților. De aceea curățați-vă și seara, dinții, — și cât mai bine.

KALODONT
CONTRA PIETREI DE PE DINȚI

EXAKTA

Aparat universal cureflex, pentru fotografii mici! Obturator cu perdea dela 1/0000—12 secunde. Declanșator automat pentru auto-fotografii. Obiective interchangeabile până la 1:1,9 obiectiv grandunghiular și teleobiectiv. Conexiuni pentru Vacuumbliitz (fotografii cu lumină artificială) și pentru fotografii microscopice.

Cereți prospecte gratuite la
Thagee
KAMERAWERK
STEINBERGEN
DRESDEN
Striesen 257

Reprezentantul pentru România:
„VENDOR”, BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI 30.

DE VANZARE IN MAGAZINELE DE SPECIALITATE.

CINE SUNT?

Mii de suflete
omenești ajung
la conștiința de sine

fără să-și poată cunoaște originea. Așa zișii „copii ai nimănui”, sunt totuși copiii cuiva — ei au avut cu siguranță o mamă și un tată, care din diferite pricini (unele de ordin moral, altele de ordin economic) s'au lepădat de odraslele nedorite. Astfel de copii sunt găsiți pe treptele bisericilor, prin gangurile instituțiilor publice, pe băncile din fața azilurilor și asistența socială îi culege, îi ocrotește, îi crește și îi dă societății. Energii nebănuite, însușiri extraordinare se pierd astfel într-o mediocritate nemeritată, de care sufăr toată viața, căci societatea nu are mijloacele, sau timpul, sau înțelegerea, să se ocupe în chip deosebit de acești feți ai hazardului: Li se dă o educație sănătoasă, dar elementară și destinul lor se încheie într-o fabrică, într'un atelier de meserii, sau după teigheaua unei prăvălii de periferie. Că asemenea copii au răzbit în viață, *împotriva* legilor sociale, e o dovadă că acei cari i-au zămislit n'au fost oameni de rând, sau niște slăbănogi, ci făpturi în care au clocotit toate apele și s'au sbătut toate focurile vieții. E de-ajuns să amintim faptul semnificativ că dacă nu aflăm între oamenii de conducere ai societății copii de azil, nu-i găsim nici între oamenii decăzuți, între criminali și pușcăriași. Dar care sunt acești copii de pripas?... Din ce sânge se trag?... Azi când originea etnică a dobândit o însemnătate politică fără seamă — de care depinde în primul rând destinul fiecăruia din noi — întrebarea își are rostul ei adânc. Căci nu este exclus ca un ins, care poartă în privirea-i oblică și chipul smead, galben, pergamentos, cruzimea ancestrală a triburilor mongolice, ajunse cu găgăuții și tătării până'n ținuturile Basarabiei și Dobrogei, să fie un individ cu pletele gălbui, nasul cârn și privirea albastră a rusniacului, sau ochii apropiați, părul negru, buzele groase, sensuale ale fino-ungrilor, nu e exclus ca un asemenea exemplar, în iureș patimilor politice să se bată cu pumnul în piept și să ceară privilegiu! — *Eu care sunt Român din moși-strămoși, spiță dreaptă din spița coloniștilor lui Traian...* Pornind numai dela destinul cumplit al copiilor găsiți, oricine își poate da seama că neamurile nu se justifică prin „puritatea” sângelui — care n'a existat niciodată! — ci prin puritatea sentimentelor și însușirilor, iar bunul Român trebuie verificat nu după culoarea ochilor, sau lungimea nasului, ci după culoarea faptelor și trăinicia credințelor. Exemplele sunt atât de numeroase, încât avem numai greutatea alegerii — și vom alege câteva din cele mai caracteristice. Pentru Germani, bunăoară, actualul conducător al Reichului, d. Hitler, născut într'un târgușor al Austriei din părinți de obârșie obscură, este un fel de „copil găsit”. Poate contesta cineva d-lui Hitler sentimentele-i germane? Acum un veac și jumătate, în Franța s'a ivit un copilandru cu ochii albaștri, din părinți corsicani care nici nu știau limba franceză. Copilul fu crescut la un liceu din Franța, bursier al Regelui. Acest bursier trebuia să devie Napoleon I, împăratul Francezilor, a cărui mamă, până la moarte, a vorbit cu accent corsican. Cine ar cuteza să afirme că Napoleon n'a fost francez?

Familia Tolstoi din Rusia —
ca și multe alte familii

nobile ruse — sunt de origină... germană. Poate fi oare socotit Lew Tolstoi scriitor german? Sau Zola, marele romancier francez, scriitor italian, numai pentru că taică-său fusese un bun inginer italian, stabilit în sudul Franței, unde construisese poduri? Cei care vor să ridice ziduri chinezești în jurul neamului românesc, să nu uite lecția istoriei: zidurile chinezești duc la privilegii, întâiul simptom al decadenței...

F. A.

Numărul special de primăvară al „Realității Ilustrate“

UN MĂRȚIȘOR TALISMAN PENTRU CITITORI

Spre a sărbători revenirea primăverii, numărul următor al „Realității Ilustrate“ va fi un număr special. El apare Duminică 28 Februarie crt. într'un format mărit și va cuprinde, pe lângă un material bogat și ales, într'un volum separat, un roman senzațional, într'o sută de pagini, care pune o problemă emoționantă.

În afară de aceasta, „Realitatea Ilustrată“ are fericirea să poată oferi cititoarelor și cititorilor săi mărțișorul-talisman. Fakirul Abdullah din Bagdad, care se află în trecere prin București, este deținătorul unei formule magice, purtătoare

de noroc. El a găsit această formulă într'un mausoleu indian, și i-au trebuit șapte ani, șapte luni și șapte zile până să isbutească să prindă înțelesul inscripției sale.

Cu mari sacrificii am putut obține dela fakirul Abdullah această formulă, pe care am imprimat-o pe un mărțișor. Acest mărțișor îl oferă „Realitatea Ilustrată“.

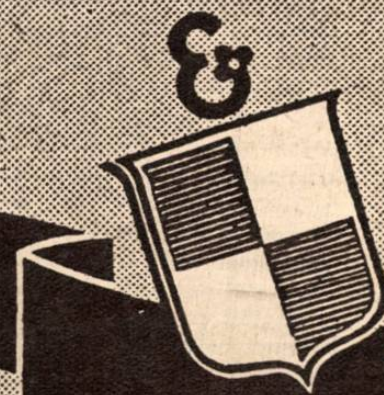
Numărul special al revistei „Realitatea Ilustrată“ împreună cu mărțișorul-talisman va fi cel mai frumos și cel mai prețios dar pe care-l puteți face la 1 Martie.

La 7 Februarie crt. s'au întrunit la Craiova, în clădirea liceului militar, membrii „Asociației foștilor elevi ai liceului militar D. A. Sturdza“. Această asociație este alcătuită din absolvenți ai „Școalei fiilor de militari“, a „Gimnaziului militar“ și ai „Liceului militar D. A. Sturdza“, numirile succesive ale instituției. Printre cei cari au participat la această întrunire și cari se găsesc în fotografia noastră, menționăm pe domnii: general Barbu Părăianu, inspectorul jandarmeriei; general I. S. Dumitrescu, directorul învățământului militar din țară; general Grozianu, comandantul corpului grăniceresc; amiral Buholzer; general Ațanasescu; general Negreanu; general Burileanu; colonel Urziceanu; colonel Petrescu Tocineanu; lt. col. Orășanu; maior Theodorescu Traian; maior Linteș Ion; lt. dr. Mareș Eugen; inginer Negoescu Barbu; M. Constantin, directorul Soc. compozitorilor români; Ghenovici Alexandru etc. etc.

ELIDA FAVORIT

SĂPUNUL
LUMEI
EXIGENTE

ELIDA

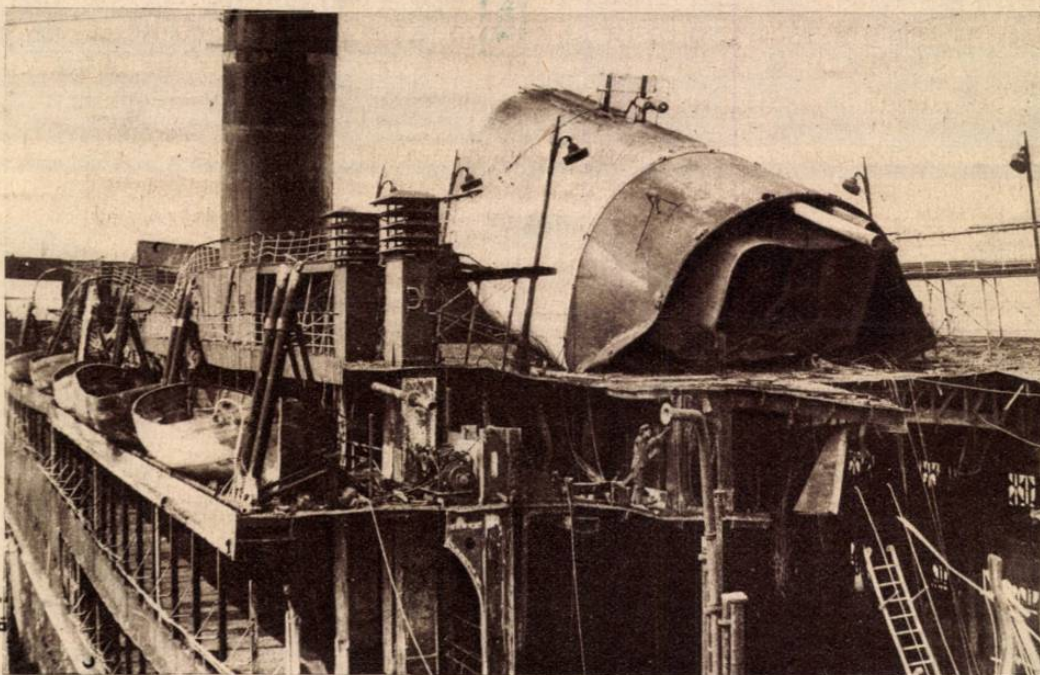
1937 ANUL NAUFRAGIILOR

„S. O. S. Ne scufundăm. Ne gândim la familiile noastre“. Naufragiile, cele mai vechi tragedii pe care le-a cunoscut lumea. Marinarii pe care n'o să-i mai revadă nimeni niciodată.

Naufragiul vasului francez „Atlantique“
Unul dintre coșuri se prăbușește pe covor

Vasul „Louise Suzanne“ a naufragiat pe stâncile dela Andresseles. Echipajul a fost salvat.

Vasul comercial englez „Westburn“ s'a sfărâmat prin ciocnirea cu un vas german.

azi întâmplări tot atât de tragice și de impresionante. Nenumăratele născociri ale oamenilor au atras după ele, pentru aceștia, violente și dramatice feluri de a-și găsi moartea. Au fost fabrici care au sărit în aer prefăcând în țandări și în pulbere clădiri pline cu oameni, au fost dirijabile care s'au aprins în sbor și s'au prăbușit cuprinse de flăcări ca niște bolizi uriașe și au fost poduri înalte deasupra cărora s'au ciocnit două trenuri și s'au rostogolit în prăpastie. De fiecare dată sute de morți și fășii de doliu peste o întreagă țară. Alături de aceste tragedii ale timpului nostru, nouă, moderne, apărute pe pământ de un deceniu sau două, naufragiile, bătrâne de sute de ani, își păstrează mai departe toată măreția lor tristă și impresionantă. Azi, în mijlocul atâtor întâmplări violente aflate zilnic, vestea că undeva pe o mare o corabie a început să se înecă, e capabilă să miște și să emoționeze încă oamenii. S. O. S. Semnalul de deszădejde al vaselor pe care marea se pregătește să le înghită, nu a fost întrecut până acum, ca semnificație tragică, de niciun alt cuvânt sau apel. S. O. S. a fost adoptat pentru toate categoriile de împrejurări când oamenii se află în situații disperate și au nevoie neapărată de ajutor. Dar numai pe mare semnalul acesta cunoaște întreaga lui putere de a sugui oamenii și a-i face să participe cu toată conștiința, cu toate fibrele, la tragedia care a început să se desfășoare.

Sunt nopți când telegrafistii vapoarelor sau ai posturilor de pe coastă prind în casca lor toate fazele dramei care are loc la câteva sute de kilometri. Un vapor s'a isbit de o stâncă și începe să se scufunde. Mai are o oră sau două de plutit la suprafață. Telegrafistul emite în aer, precipitat, scânteile electrice ale semnalului de salvare. Ele aleargă deasupra mării, în noapte, se agață de antenele altui vapor, se scurg în urechile telegrafistului de serviciu. S. O. S. Unde sunteți? Și vaporul care se înecă își spune poziția, atâtea grade de latitudine, atâtea de longitudine. E prea departe. Vaporul care a auzit semnalul n'ar putea ajunge acolo decât peste douăzeci de ore. Alte vapoare aud semnalul, își fixează pozițiile și ele sunt prea departe de punctul unde cel care le cheamă se scufundă clipă cu clipă.

Atunci începe deasupra mării o convorbire frenetică. Vapoarele se caută prin telegrafie unul pe altul, se găsesc la sute de kilometri, se interpelează, fac socoteli cum ar putea veni în ajutor. Și în timpul acesta, ca un leit-motiv se aude mereu: S. O. S. Cât mai puteți să rezistați? întreabă un vas care se pregătește să plece în ajutor. Și iată cum a răspuns la această întrebare vaporul *Iacobus* înecat acum două săptămâni: Prea târziu. Ne scufundăm. Ne gândim la familiile noastre.

Telegrafistii dela posturile de pe coastă au asistat dela început la

NAUFRAGIILE sunt cele mai vechi tragedii pe care le-a cunoscut lumea. În secolele trecute nu au fost nici accidente de aviație, nici ciocniri de automobile sau catastrofe de cale ferată. Până acum câteva decenii, niciun om nu murise încă din pricina vitezei. Azi mor câteva zeci de mii pe an. Dar secolele trecute nu cunoscuseră acest fel de nenorociri. Pe vremea aceea voiajul cu diligența nu presupunea decât un singur risc: călătorul se putea aștepta oricând să fie atacat de bandiți și jefuit. Era singura primejdie pentru cel care voia să se deplaseze între o localitate și alta. Incolo, nu se prăbușeau avioane, nu se răsturnau automobilele, nu intrau trenuri accelerate unul în altul cu o sută de kilometri pe oră. Toate acestea nu își făcuseră încă apariția pe pământ. Pe vremea aceea era un singur fel de mari nenorociri: naufragiile. Secole de-a rândul naufragiile au fost singurele întâmplări cu proporții de catastrofă. Ele sunt cele mai vechi, sunt primele tragedii care au îndoliat omenirea.

SEMNALE ÎN NOAPTE, DEASUPRA APELOR BÂNTUITE DE FURTUNĂ

Naufragiile au rămas până în ziua de

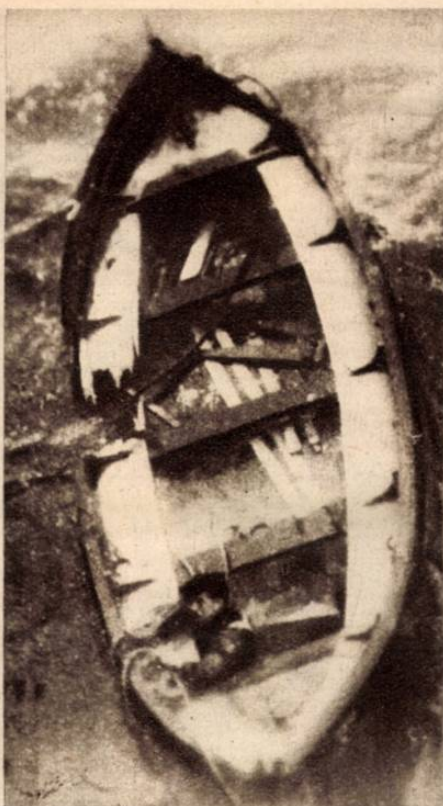
aceste tragice convorbiri și n'au putut face altceva decât se transmite și ei mai departe, în aer, vestea că undeva pe o mare un vapor se înecă.

AU DISPĂRUT VAPOARE ȘI MARINARI PE CARE N'O SĂ-I MAI REVADĂ NIMENI NICIODATĂ.

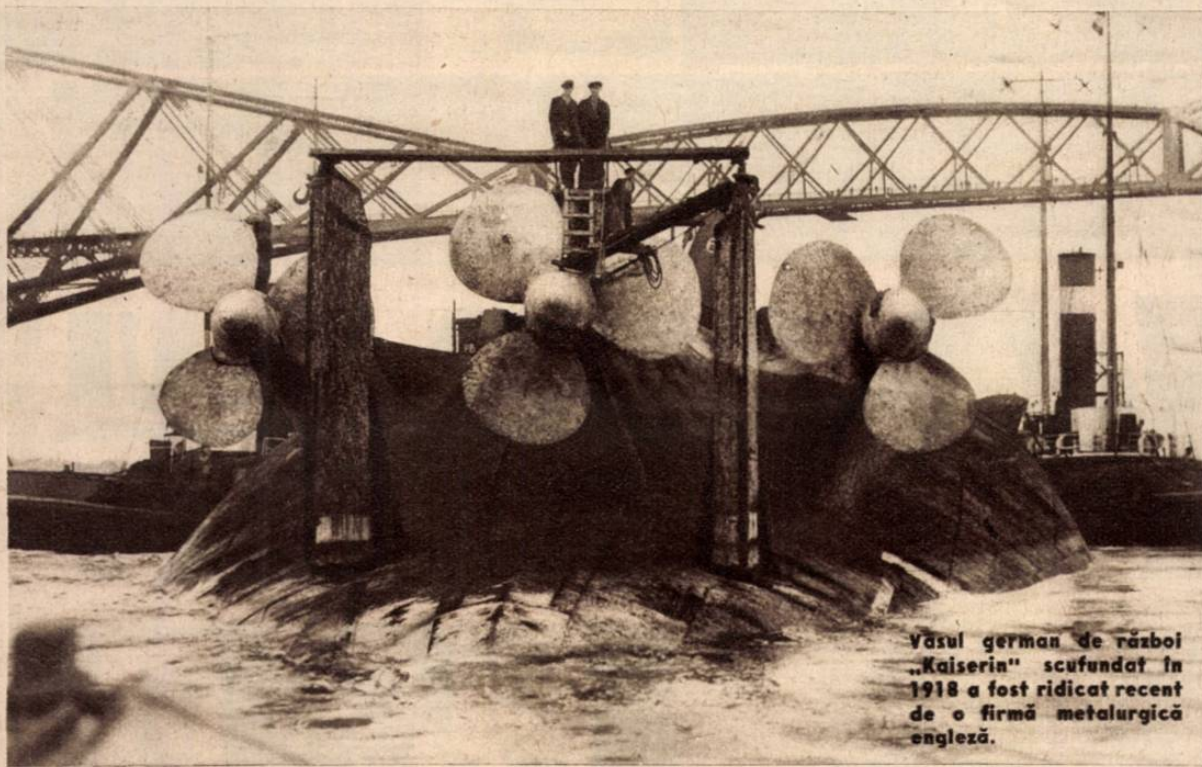
Nu numai *Iacobus* s'a înecat în iarna aceasta. De cum a început anul, din primele zile chiar, furtuni au bântuit când pe o mare când pe alta și în câteva săptămâni s'au înecat aproape douăzeci de vapoare. A fost un an care a început cu naufragii. Aproape în fiecare zi, dintr-o parte sau alta a pământului, a sosit la agențiile de presă o telegramă despre un vapor care a început să ne înece. Peste câteva zile veneau alte telegrame: marea aruncase la fărâ cadavrele marinarilor.

Furtuni au bântuit mările și s'au înecat vapoare. S'au înecat corăbii mici de pescari, construite din lemn și s'au înecat monștri imenși de oțel, cargoboturi sau tancuri petrolifere. Unele n'au avut telegrafie și n'au putut să lanseze nici un S. O. S., altele în timp ce se scufundau au putut să emită pentru un sfert din planetă tragedia pe care o trăiau. Marea le-a înghițit la fel și pe altele. Marinarii s'au înecat la fel, trași de vârtejul apelor odată cu masa uriașă a vaporului care se prăbușea în adâncuri, sau sfâșiați de rechini, sau obosiți să înoate o noapte întreagă, în întuneric, luptând zadarnic cu valurile. Erau oameni bătrâni cu pipă în colțul gurii sau băeți tineri cărora le plăcea să bea absinth prin porturi. Nimeni n'are să-i mai revadă niciodată. Nici prietenii din porturile spre care se îndreptau, nici cei din porturile pe care le părăsiseră, fără să știe, pentru ultima seară. Nici nevestele lor, nici copiii. Sunt marinarii înecați la începutul acestui an, dispăruți cu vaporul lor pentru totdeauna.

GEO BOGZA

Barca cu motor germană „Isis” a naufragiat în apropiere de Southampton. 39 de oameni au pierit în valuri.

Vasul german de război „Kaiserin” scufundat în 1918 a fost ridicat recent de o firmă metalurgică engleză.

Vă puteți costuma pentru
BALURI

*drăgălas
și efin*

*La Vulturul de Mare
cu peștele în ghiare*

mai întâi
masați bine
cu aceasta...

... și apoi la drum!

Crema „Nivea” micșorează pericolul degerăturilor în regiunile friguroase — și dă pielei acea culoare frumoasă bronzată de sport. Numai „Nivea” conține Eucerita. De aceea nu vă puteți dispensa la sportul de iarnă de crema „Nivea.”

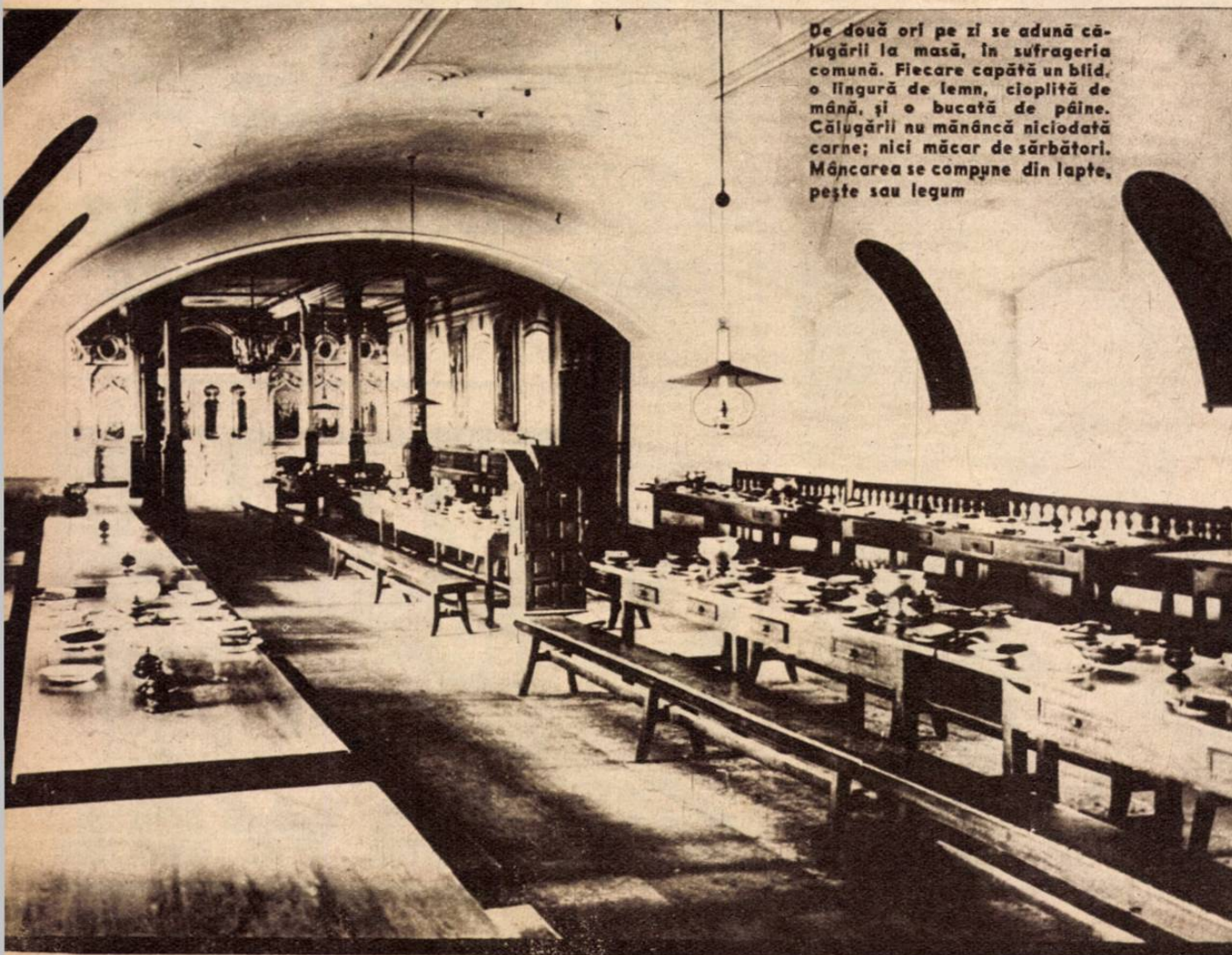
DSortva
guratec
înalte și
păduri
Aci se a
catolică
impunăt
600 oam
anual d
Vara, le
făcută c
rează în
la mână
pădure.
In secol
din Rusi
El a pr
depe
aflat în
locuiesc
cat ini
puterea
S'a stab
cu un n
țirea,
Valam
Multe r
godu,
crescân
foarte r
sovietic
în Fin
mult, d
podăree
legători
rip, ba

În jurul insulei Valamo se mai află câteva insule mai mici. Cine vrea să facă o excursie, are la dispoziție bărci conduse de călugării mănăstirii.

Un călugăr din Valamo.

Mănăstirea din Valamo cuprinde printre altele, o fermă, o țesătorie, o legătorie de cărți.

VALMO INSULA LUI DUMNEZEU

De două ori pe zi se adună călugării la masă, în sufrageria comună. Fiecare capătă un blid, o lingură de lemn, cioplită de mână, și o bucată de pâine. Călugării nu mănâncă niciodată carne; nici măcar de sărbători. Mâncarea se compune din lapte, pește sau legum.

Călugării sunt împărțiți în trei clase: novici, călugării obicinuiți și călugării plini. Noviciatul durează trei ani. Foarte puțini din ei ajung să fie călugării plini. Aceștia pot fi recunoscuți după portul lor unic. Ei poartă glugi negre, brodate cu capete de mort și oaze.

EPARTE, în marea Lagoda, la granița ruso-finlandeză, la o depărtare de circa 40 km. de orașul finlandez de coastă la, se află o insulă liniștită, singură: Valamo. Țărmurile insulei sunt abrupte, ea este acoperită cu dese. O lume a tăcerii și păcii. flă cea mai mare mănăstire greco- a timpurilor noastre. O clădire mare, care poate adăposti circa 100 de călugări, de când Valamo este vizitat de multe mii de pelerini și turiști. Țărmurile dintre Valamo și coastă este plină de vaporașe și bărci. Vasul ancontr-un fiord pitoresc și drumul până la mănăstire, trece prin cărări tăcute de

ul al X-lea, a venit la Valamo, a, un călugăr, anume Sergei. povăduit creștinismul, păgânilor rile mării Lagoda. Când a popor, că, zeii și înțelepții lor afară, pe insula Valamo, a pleascolo și i-a convertit pe toți, cu de convingere a cuvântărilor sale. ilit apoi la Valamo și împreună umăr de apostoli a clădit mănăs-

a trăit vremuri rele și bune. asboaie au trecut prin marea Lamănăstirea a rămas însă neatinsă d cu timpul. După revoluția rusă, mulți călugări au fugit din statul lipsit de biserică, adăpostindu-se landa și Valamo. Lucrau foarte spunând și o activitate intensă gosscă. Ei au administrat o fermă, o e de cărți, o tâmplărie, o țesătochiar și o mică fabrică de ceai.

PASI

Privire în interiorul bisericei. Prima slujbă religioasă începe aici dimineața la ora 3, o altă la 6, una la 9. Cele mai mari sărbători, la Valamo sunt zilele de 28 și 29 Iunie și 6 August.

Vara vin la Valamo pelerini din toată Finlanda. În ziua de 28 Iunie, insula este foarte populată, căci este sărbătoarea cea mai mare a bisericii greco-cato-lice, și au loc aci mari procesiuni.

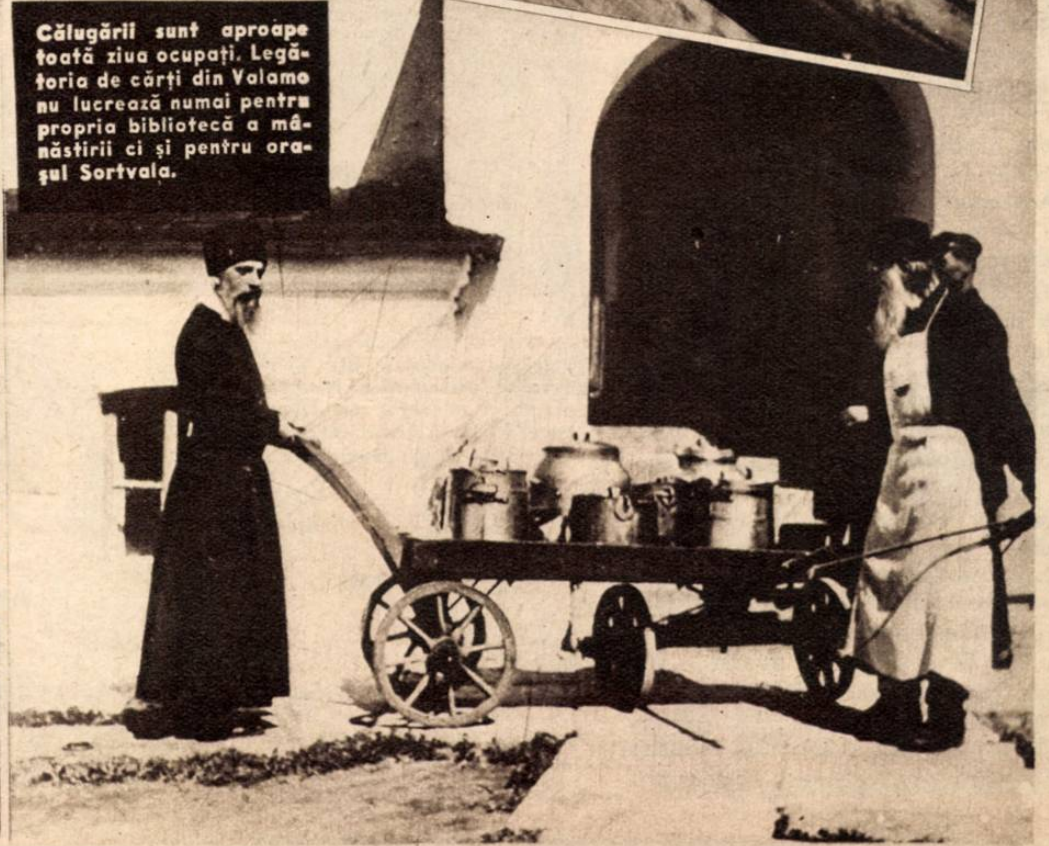

Mănăstirea Valamo. Clădirea a fost ridicată în anul 1922. Biserica a fost sfințită la 1719. Starețul Damaskin (1795-1881) a mai clădit diferite aripi, mărinind mănăstirea și a amenajat diferitele ateliere.

Foarte simplu și neplăcut este interiorul chiliei din Valamo. Ele au fiecare câte o masă, un ceas și chipuri de sfinți pe pereți. În loc de pat, au o ladă de lemn, în formă de sicriu, în carei acoperiș este zugrăvit un schelet. Aceasta pentru a-și aminti mereu de moarte.

Călugării sunt aproape toată ziua ocupați. Legătoria de cărți din Valamo nu lucrează numai pentru propria bibliotecă a mănăstirii ci și pentru orașul Sortvala.

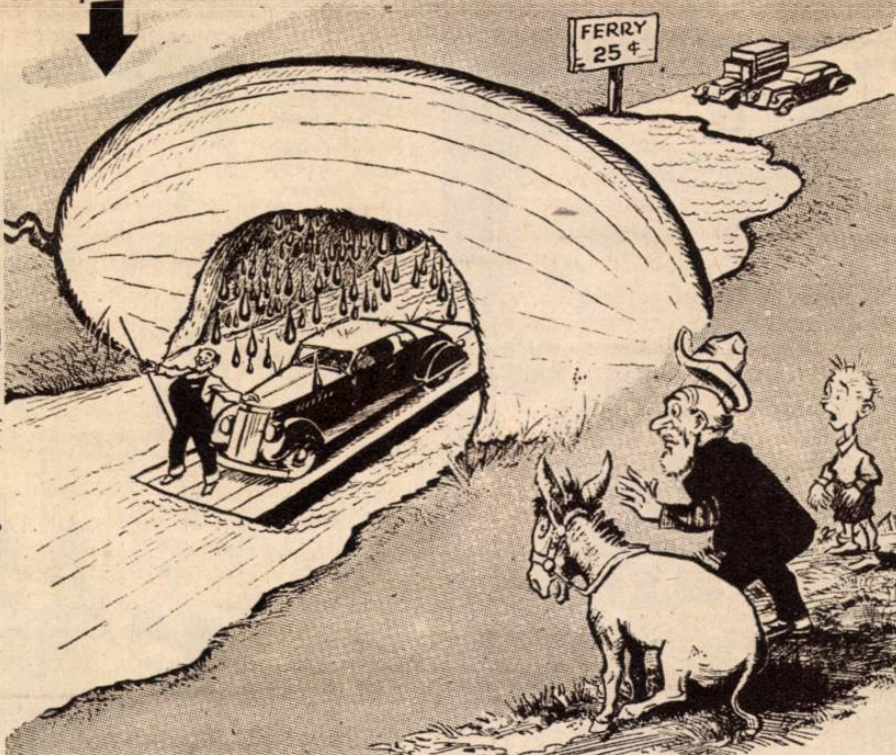

Un râu din Louisiana este atât de repede, încât duce cu sine umbrele sălcilor de pe mal.

În Nebraska, un fermier a cultivat un pepene verde atât de mare, încât a blocat șoselei, iar fermierul a amenajat o plută, drumul și a fost nevoit să taie prin el un tunel, ca să poată trece automobilele. Dar

Noptile în Colorado sunt atât de reci, încât șerpii îngheață devenind țepeni ca niște bastoane. Având nevoie de bețe pentru aracii de fasole, un fermier s'a servit de câțiva șerpi înghețați. A doua zi, fasolea

s'a ridicat, până la prânz a fost coaptă, iar după amiază, șerpii desghețându-se se scuturau, aruncând boabele direct în vasul gospodinei.

CAMPIONATUL MINCINOȘILOR PE 1936

Câteva probe de fantezie supuse comitetului mincinoșilor din Burlington, Wis. Statele-Unite.

Cititorii revistei noastre își vor aminti că în anii trecuți, am vorbit despre noua și interesanta instituție americană, care este Clubul Mincinoșilor din Burlington (statul Wisconsin). De câțiva ani încoace s'a decernat regulat câte o medalie aceleia care a trimis cea mai gogonată minciună.

D. Otis C. Hulett, din Burlington, este președintele acestui club și ne trimite articolul ce urmează, împreună cu câteva din cele mai reușite minciuni, comunicate în cursul anului 1936.

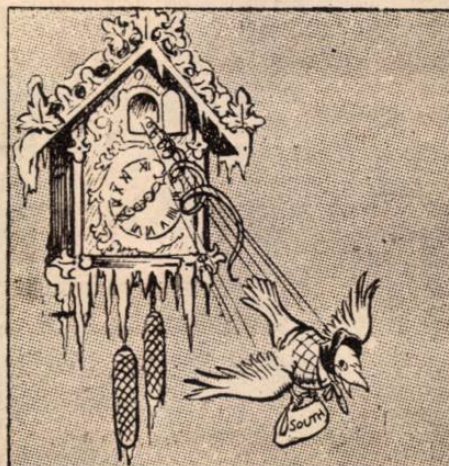
S'A scurs încă un an și fiecare săptămână a adus noi membri clubului nostru. Anul trecut am avut 6000 de candidați, în concursul deschis pentru titlul de campion mondial al minciunii. Anul acesta, aleasa a fost d-na Gale Barnhouse din Fowlerville, statul Michigan.

„Michiganul este regiunea unor țânțari cu adevărat uriași și cel mai mare dintre aceștia ne-a făcut toată vara o sumedenie de pagube“ scrie d-na Barnhouse. „A început prin a ne mânca puii de găină; apoi s'a dat la rațe mari, după care ne-a ucis toți curcanii; mai târziu ne-a mâncat trei viței și a înghițit două vaci. Acum însă a murit. Săptămâna trecută s'a lăsat ca fulgerul din văzduh asupra bătrânului nostru catâr și hop! l-a dat pe gât. Când l-am văzut în gura țânțarului, m'am gândit: poftim, se duse bunătate de catâr. Dar bătrânul Jim a asvârlit deodată picioarele dindărăt, tocmai în momentul când se afla în beregata insectei și i-a frânt gâtul!“

D. Otis C. Hulett, președintele clubului de mincinoși din Burlington (statul Wisconsin - America), în piept cu medalia de onoare pe care o oferă, anual, învingătorului la concursul de mincinoși.

Într-una din zilele iernei trecute, gerul a devenit la un moment dat atât de năpraznic, încât cucul din ceas și-a luat zborul spre Sud.

E pentru prima dată că titlul îl câștigă o femeie.

Dar o altă membră, d-na C. B. Forman din Attalla, statul Alabama, ne vorbește despre un extraordinar tornado, care a smuls unui oarecare Poddlewotter o cravată nouă dela gât.

„Vântul a scos cravata lui George din oraș și pe când zbura astfel prin aer, cravata a agățat, dintr'o vitrină devastată de furtună, un lanț de ceas. Vântul a dus-o apoi în orașul vecin și a legat-o de gâtul tânărului Elmer, văr de-al doilea cu George, căruia acesta uitase să-i trimită un dar“.

Deși juriul a hotărât, în cele din urmă, că medalia se cuvenia d-nei Barnhouse, eu cred că d. Michael Dounaher din 448 West 125th Street, New York, merită o mențiune de onoare.

Unchiul său Silas, povestește el, conducea odată un teatru-vapor, pe Mississippi. Ancorând în fața unuia din orașele de pe malul fluviului, unchiul hotărî să-și omoare timpul, până la începerea spectacolului, pescuind. Nu prea avu noroc la pescuit și când veni vremea să se pregătească pentru reprezentație se ridică și, lăsând mai multe undițe în apă, fixă de coada fiecăreia câte un clopoțel, care trebuia să-l anunțe dacă se prindea ceva.

În momentul când vasul era plin de spectatori, i se dădu de veste că muzicantul cu clopoței, din orchestră, era beat turtă. Obiceiul este ca spectacolul să aibă loc cu orice preț, dar unchiul Silas ieși de după cortină spre a anunța publicului că, în seara aceea, aveau să lipsească numerele muzicale. Spectatorii, impacientați de întârziere, se liniștiră la apariția sa și în clipa aceea, ca la comandă, răsunară din partea opusă a corăbiei, acordurile „Clopotelor din Normandia“. Dând fuga afară să vadă ce se întâmplase. Unchiul Silas descoperi că, în cârligul fiecăreia undițe se prinsese câte un țipar.

Iarna 1935—1936 a fost foarte grea, în America, iar contele F. Kemp din Andover, statul New York, ne anunță, în legătură cu această perioadă, câteva fenomene meteorologice din cele mai ciudate.

„Pe când mă aflu cu regimentul II infanterie la Fortul Assiniboine, în statul Montana, vremea a trecut dela o căldură înăbușitoare, la un ger teribil, atât de brusc, încât am văzut mercurul împărțindu-se în termometru în două, o parte mergând în sus, iar cealaltă, în jos. Și temperatura a scăzut într-o asemenea măsură, în iarna aceea, la Fortul Assiniboine, încât la 1 Ianuarie, cucul din ceasornic a sburât spre Sud“.

Dar după mine, Canadienii sunt neîntrebuțați în ceea ce privește noutatea ideilor. Și dacă nu mă credeți, iată vă relatez minunata experiență a lui Lloyd N. Farrell, din Windsor, statul Ontario.

Lloyd este călăuză autorizată și profesiunea îl poartă iarna prin pusturile de zăpadă ale Canadei și săniile trase de câini sunt singurul mijloc de locomotie, în aceste regiuni. Dar Lloyd îmi scrie acum că nu se mai folosește de câini, căci prea sunt înceți. După ani îndelungați de cercetări, el spune că a isbit să realizeze o încrucișare de iepuri cu licurici, pe cari-i înhamă la sania sa.

Creatura rezultată este cu mult mai mare decât iepurele obișnuit și seamănă cu acest animal sub toate raporturile, cu excepția că mulțumită eredității sale focașe, se naște cu o coadă luminoasă. Lloyd ne spune că și alege pentru sania sa cele mai mari și mai iuți exemplare, pe cari le învață să meargă dea'ndaratele și călătorește noaptea de minune cu ei, având calea perfect luminată, de cozile lor.

Imi scot pălăria în fața lui Arsenio P. Indonilla, reporter la Manilla Daily Buletin, din Magdalena (Insulele Philipine.) Iată povestea sa:

„Era disdedimineață, după o furtună ce ne măturase orașul și autoritățile locale cercetau pagubele pe care le suferiseră clădirile. Făcând inventarul obiectelor din jurul casei noastre, constatarăm dispariția unui bolovan de granit, cântărind nu mai puțin de 90 de kilograme. Timp de o săptămână îl căutam prin curte, dar toate străduelile noastre fură zadarnice și în cele din urmă pierdurăm speranța de a-l mai regăsi vreodată. Apoi într-o zi mă dusei la vânătoare, cu un prieten, cam la o milă depărtare de casa noastră, unde se află un mic eleșteu și pe când ochiam un porumbiel sălbatic, cocoțat pe craca unui copac înalt, observai un obiect care opria vederea și înaintând spre a ochi mai bine, văzui cu uimire că obiectul în chestie nu era altceva decât bolovanul nostru de granit, care se afla suspendat într-o plasă de păiajen“.

S'ar putea să nu credeți surprinzătoarea veste pe care mi-o aduce o scrisoare primită dela un anume Carl R. Yates din Ford City, statul Passadena și nu vă voi ține de rău pentru aceasta. Iată ce ne spune acest domn:

„Locuiesc pe malul Râului Allegheny și în ultima săptămână am avut niște inundații teribile. Întâmplarea pe care vreau să v-o povestesc s'a petrecut în preajma casei mele și sper că prin ea voi obține și eu o carte de membru. (A obținut-o!)

„Aveam patru rațe și douăzeci de găini, dar apa a venit atât de năvalnică, încât mi s'au innecat opt găini. În ziua următoare m'am dus să inspectez stricăciunile și ceea ce mi-au văzut ochii m'a împietrit locului de uimire. În curtea dindărătul casei rațele conduceau găinile către lacul format în mijloc. Odată ajunse aci, ele împărțiră cele douăsprezece găini în grupuri de câte trei și începură să le dea lecții de înot“.

Și acum să examinăm scrisoarea lui I. R. Miller din Robbinsville. Acest cetățean din regiunea pinilor cu frunza lungă, ne spune că lăsându-se ger, s'a gândit să-și sporească proviziile de lemn de foc și luându-și toporul, s'a dus în pădure. Dar pe când se străduia să doboare un pin uriaș, s'a pornit o ploaie caldă, urmată de o ceață atât de deasă, încât, deși complet tăiat dela rădăcină, arborele nu căzu.

Neavând încotro, d. Miller lăsă lucrurile baltă și se duse acasă, așteptând să se ridice ceața spre a se întoarce să ia pomul. În dimineața următoare aerul se limpezise. Se întoarse în pădure dar, spuse el: „N'am mai găsit arborele. Ceața fusese atât de deasă, încât ridicându-se, îl luase cu ea“.

Walter F. Roberts, din Wahoo statul Nebraska, ne trimite următoarea informație:

„Regiunea din Sudul Norfolk-ului, Nebraska, este renumită pentru pepenii săi verzi. Trecând într-o zi pe acolo, am observat că un pepene creștea cam în drum. Două săptămâni mai târziu când revenii în ținut, pepenele se întinsese complet de-a-curmezișul drumului și agricultorul nevrând să-l deranjeze, tăiasă prin el un tunel, pentru ca circulația să se poată face fără stânjenire.

„Drept e că un pepene găurit nu mai poate fi vândut dar fermierul și-a scos banii, pentru că practicând tunelul, zeama care s'a scurs a făcut un lac adânc, iar el a adus o plută, cu care trecea automobilele percepând o taxă“.

Spick Lyman, din Maringouin, ne scrie că râul Atchafalaya, din Louisiana, este atât de repede, încât duce cu sine umbrele sălcilor de pe mal.

Guy R. Eide din Green Bay, Wisconsin, ne scrie despre înțelepciunea bunicului său.

„Tata mare“ spune el „a avut multe buclucuri cu găinile, vara trecută. Temperatura era atât de ridicată, la Green Bay, încât ele începuseră să facă ouă răcoapte. Dar bu-

nicul a pus repede capăt acestei nenorociri. Pe când își tot frământa creierii, în căutarea unei soluții el își aminti întâmplător că pe când era copil, s'a speriat odată atât de tare, încât i-a înghețat sângele în vine. Așa că, atât cât ține arșița, cum bagă de seamă că o găină este gata să ouă, bunicul îi spune o poveste cu strigoi“.

Fred Rockwell din Del Rio (Texas), ne descrie o întâmplare extraordinară petrecută în Colorado, unde pământul e fertil, zilele foarte calde și nopțile geroase. Pe când se afla în acest stat, Fred și-a plantat pe teren fasole, dar după ce-a băgat sămânța în pământ, a văzut că n'avea bețe pentru

araci. Atunci, a așteptat lăsarea nopții și a adunat un mănunchi de șerpi înghețați, pe cari i-a vârît în pământ, cu coada în jos, lângă fiecare grămăjoară de fasole.

„A doua zi de dimineață, fasolea a răsărit și s'a înălțat, la amiazi era coaptă, iar după masă, șerpii desghetându-se, au început să se svârcolească iar mama, vrând să facă o ciorbă de fasole n'a avut decât să ție strachina sub araci. Șerpii se scuturau atât de tare, încât aruncau boabele direct în vas“.

Și acum, după ce ați citit crema recoltei de minciuni pe 1936 s'ar mai putea găsi printre dvs. unii, cari să ne trimită una și mai bogată. Așteptăm! R. I

Aveți prilejul, Doamnă, de a vă asigura fericirea!

Un ten catifelat, frumos și fermecător

...sau RESTITUIREA SUMEI ÎNTREGI!

GARANTĂM mulțumirea deplină, sau restituim suma întreagă.

Se întrebuițează până la ultima buclă, păstrându-și intacte parfumul și celelalte însușiri incomparabile.

Lei 20 bucata

Savon Cadum

Pentru o sumă minimă — și cu astfel de garanții! — veți mai ezita oare, Doamnă, de a da obrazului Dv. acea frăgezime încântătoare, acel ten trandafiriu căruia i se zice „Tenul Cadum“? Faceți această mică încercare, pe răspunderea noastră. Cumpărați o cutie cu 3 săpunuri Cadum. Întrebuințați unul... ține aproape o lună! Dacă, după întrebuințarea lui, nu v'ați convins că săpunul Cadum este cel mai bun, cel mai economic dintre toate săpunurile de toaletă, înapoiți ambalajul săpunului întrebuințat, împreună cu celelalte două săpunuri neîncepute, Biroului Cadum, Strada Sft. Ionică No. 8, București. Vi se va restitui suma ÎNTREGĂ. E vorba de frumusețea Dv.: nu întârziți, cumpărați îndată o cutie cu 3 săpunuri Cadum.

CITIȚI

MAGAZINUL

pe luna Ianuarie.

160 pagini 25 lei.

FRĂMÂNTĂRILE DIN JAPONIA

Criza ministerială. — Conflictul dintre Dietă și Armată. Asasinate! Asasinate! — Marea burghezie, casta militară, poporul. — Cum trăesc lucrătoarele. — Exploatarea mizeriei omenești. — Cum se recrutează cadrele armatei. — Acordul germano-nipon.

D-l Hirota, care a părăsit președinția consiliului de miniștri japonez în urma demisiei unuia din colegii de cabinet, generalul Terauchi, spunea într-o zi, după retragerea țării sale din Liga Națiunilor:

„Societatea Națiunilor nu poate și, fără îndoială, nu va putea niciodată să înțeleagă Japonia; motivul e destul de simplu: organismul dela Geneva este, mai presus de orice, european”.

Și ar fi o greșală să judecăm evenimentele desfășurate, la Tokio, în lumina logicii noastre, a moravurilor noastre politice și a teoriilor noastre practice de occidentali. Ar însemna, oare-cum, să imităm orbul care vorbește despre culori...

* * *

Mai întâi de toate, trebuie să ne convingem de un lucru esențial: criza ministerială izbucnită acum câteva săptămâni în imperiul Mikadoului, nu s'a născut — așa cum ne-am deprins să vedem producându-se la noi asemenea evenimente — dintr-o manifestare de ostilitate a Parlamentului împotriva unui guvern oarecare. Acolo, unul din membrii guvernului, generalul Terauchi, ministrul de Război, după ce s'a ridicat contra pretenției

Dietei de a discuta prevederile bugetare și nouile directive ale Apărării Naționale, a tăgăduit Adunării orice competență în materie și a luat inițiativa de a-și înainta demisia, știind prea bine că ea o va țări și pe aceea a cabinetului întreg. Nu s'a înșelat câtuși de puțin, deoarece — fără să mai aștepte scurgerea răgazului de trei zile pe care Mikadoul îl prescrisese cu destulă înțelepciune, trimițând Dieta în vacanță pentru tot acest timp — d-l Hirota s'a și dus să-și depue demisia în mâinile suveranului.

* * *

Cum a luat naștere acest conflict între Dietă și Armată, ce anume l-a împins pe generalul Terauchi să ia o atitudine atât de dărză? Aici e nodul problemei care, de bună seamă, va condiționa viitorul Japoniei.

Problema aceasta nu e nouă, ci datează de mai mulți ani. Este aceea a învrăjbirii, mai mult sau mai puțin fățișă, mai mult sau mai puțin deghizată — după epoci — între casta militară, tradiționalistă prin firea ei și modernismul restului țării sau, mai bine zis, al acelor cari năzuesc să încarneze națiunea și s'o reprezinte — ca să vorbim în termeni parlamentari.

Datorită acestui conflict latent, evoluția ultimilor ani a fost însoțită de numeroase incidente. În Europa, după cât se pare, lumea nu le-a dat destul interes, sau măcar atenție. Și, cu toate acestea, ele erau simptomele pline de atâtea înțelesuri, ale crizei actuale.

Aproape toate aceste incidente au avut, la obârșia lor, naționalismul fanatic al armatei și al marinei. Și aproape toate au avut drept victime personagiile socotite de ultra-șoviniști ca rele slujitoare ale țării.

Intocmirea unei liste complete ar cere prea multă răbdare și, în plus, ar fi destul de plicticoasă pentru cititor. Așa că ne vom mărgini să reamintim aci numai asasinatele cari au avut darul să înțească și mai mult yrajba dintre cele două tabere potrivnice.

Rândul I dela stânga spre dreapta: Kuniatsu, conducătorul partidului Seiya Kai, Koki Hirota prim ministru al Japoniei care și-a depus recent demisia în mâinile suveranului, generalul Terauchi ministru de război, Adachi fost ministru de interne. Rândul II dela stânga spre dreapta: Hamaguchi fost prim ministru asasinat după conferința navală dela Londra Baronul, Shidehara fost ministru de externe, generalul Hajashi însărcinat cu formarea noului guvern, Inukai fost prim ministru asasinat deoarece era suspectat că părtinea prea mult metodele parlamentare.

În primul rând, după conferința navală de la Washington, a fost asasinat președintele consiliului de miniștri, Hara, căruia militarii îi reproșau că ar fi compromis prestigiul Japoniei în materie de putere maritimă. Nu iscălise el convenția care limita înarmările navale ale țării sale până acolo în cât să nu-lase decât posibilitatea de-a ocupa abia locul al treilea în stăpânirea mărilor?

Și același motiv, după conferința navală de la Londra, a costat viața unui alt președinte de consiliu, Hamaguchi.

Aceste atingeri ale demnității naționale trebuiau „pedepsite” cu strășnicie și de aceea, casta militară, a căutat să suprimă nu numai pe semnatarii „rușinoaselor renunțări la drepturile Japoniei”, ci și pe toți acei socotiți de ea ca răspunzători ai unei politici de trădare, deși nouă, Europeanilor, ni se pare cea mai înțeleaptă.

Așa au fost uciși: ministrul finanțelor, Inouye; animatorul puternicului trust Mitsui, baronul Dan; apoi, în Mai 1932, primul ministru Inukai, suspectat că era prea părtinitor al metodelor parlamentare; în urmă, ministrul de război, mareșalul Nagata, „vinovat că operase în cadrele ostirii o restrângere a efectivelor”; și, în sfârșit, la 26 Februarie anul trecut, trei miniștri cari n'auvuseră altă vină decât aceea de-a se fi aflat în fruntea guvernului într'un moment când militarii ținteau să pue mâna pe putere.

* * *

Din nefericire, această înșiruire de drame nu s'a încheiat și ne putem aștepta să-i vedem lista prelungindu-se la infinit — atâta vreme cât în împărăția Soarelui-Răsare va dăinui rivalitatea dintre militari și civili. Și nu înseamnă că unii sunt pesimiști când afirmă că nu va exista alt mijloc de a-i pune capăt decât prin venirea la putere a unei dictaturi militare.

Această eventualitate ar fi pentru Niponi aurora unei epoci de liniște și propășire? Cercurile competente din Europa se îndoiesc. Și, ceea ce-i mai curios, însăși majoritatea poporului e departe de a fi convinsă că salvarea i-ar veni de acolo.

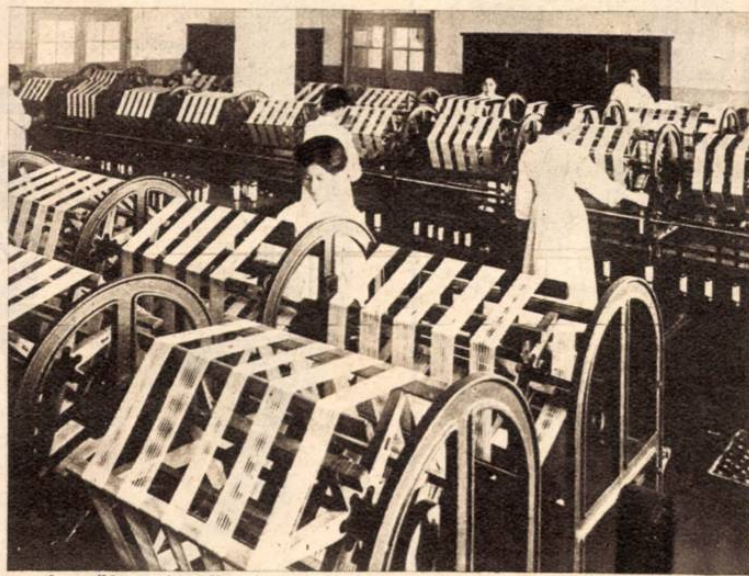
Ce vor ofițerii și ce nemulțumiri au ei contra regimului parlamentar? Spre a le înțelege cât mai bine pășul, trebuie în primul rând să ne dăm seama despre ceea ce e în timpul de față viața poporului, supus suveranității netăgăduite a Mikadoului.

În afară de personalitatea împăratului Hiro-Hito care, repetăm, e așezat de toți supușii deasupra oricărui conflict, deasupra oricărui lupte, în modul cel mai simplu poporul japonez poate fi împărțit în trei categorii: marea burghezie, casta militară, poporul.

Marea burghezie: financiarilor, comercianților și industriașilor, grupați de cele mai multe ori în trusturi formidabile, e învinuită — fățiș — de casta militară și în surdina, de popor că n'are decât

o religie și o patrie: banul. Aceasta, veți spune d-v. nu e ceva specific rezervat Japoniei. Totuși, e neîndoios că în insulele japoneze, trusturile exercită o adevărată exploatare a păturii muncitorești.

De câțiva ani încoace, am putut vedea multe pieți comerciale inundate literalmente de marfa japoneză vândută cu prețuri contra cărora nici Germania și nici chiar Cehoslovacia — specializate în producția ieftină — nu mai sunt în stare să lupte. Firește, producătorii niponi nu pot să practice acest „dumping” decât plătind lucrătorilor salarii cari la noi, pe bună dreptate, ar fi socotite ca salarii de foamă.

Lucrătoarele dintr-o țesătorie de bumbac sunt în vârstă de 14 până la 23 de ani și muncesc nouă ceasuri în șir.

Să luăm, spre exemplu, o țesătorie de bumbac. Lucrătoarele cari muncesc acolo sunt în vârstă de 14 până la 23 ani. În general fete de țărani, ele sunt pur și simplu încazarmate în fabrică și nu ies dincolo de poartă — ca să spunem așa — aproape niciodată.

De obicei, muncesc nouă ceasuri în șir, unele dela 5—14, iar altele dela 14—23.

Toate au dreptul la opt ceasuri de somn și la șapte ceasuri de libertate, dintre cari trei consacrate în mod obligatoriu cursurilor școlare. În interiorul fabricii, e o sală de spectacole sau de cinema. Iar ieșirile, se limitează — odată pe lună — la o plimbare la țară.

Ore de... odihnă în parlamentul japonez.

Și cât e plătită această semi-sclavie? Dela 0.70 yeni până la 1.20 yeni pe zi — yenul valorând în moneda noastră cam vreo 50 lei. Din acest salariu, lucrătoarea trebuie să-și plătească mâncarea, aproape 20 seni, senul fiind a suta parte dintr'un yen. Prin urmare, îi rămâne 50 seni până la 1 yen pe zi, sumă pe care lucrătoarea poate s'o folosească pentru îmbrăcăminte și, în cele mai multe cazuri, s'o trimită părinților ei. Căci această sumă, varând între 25 și 50 lei pe zi, care nouă ni se pare un fleac, e totdeauna binevenită ca din ea să se întreție o familie întreagă.

Unii economiști au făcut constatarea că puterea de cumpărare a yenului e atât de mare, iar nevoile japonezului atât de reduse, încât cu bani puțini el se simte un om foarte bogat.

Se înțelege atunci că, mai ales la un popor atât de cumpătat, la care câțiva gologani pentru orez, soia sau pește ajung unei ființe spre a nu muri de foamă, cincisprezece-douăzeci de yeni pe lună sunt ceva mai mult decât nimic. Dar nu e mai puțin adevărat că trusturile japoneze exercită o adevărată exploatare a mizeriei omenești.

Și dacă primele victime ale acestei stări de lucruri, muncitorii, funcționarii, cultivatorii și pescarii, nu protestează decât prea slab contra unor asemenea procedee, dimpotrivă, casta militară denunță energic înăvuierea scandaloașă, după părerea ei, a marilor firme pe spinarea poporului întreg.

Aducând astfel de învinuiri puterilor financiare ale țării, militarii nu-și satisfac numai dorința lor de dreptate socială. În același timp, dau curs liber amărăciunii născută în sufletul lor de situația grea ce li s'a creat din îndoitul punct de vedere moral și... pecuniar.

Nu trebuie să neglijăm, spre a înțelege această ură, cum sunt recrutate cadrele armatei și ale marinei japoneze.

O parte a ofițerimii a ieșit din vechile familii nobile.

Aceștia, nu pot să uite că ei sunt coborâtori din Samurai și păstrează un anumit orgoliu și totdeauna un real dispreț pentru tot ceea ce, în ochii lor, e mercantilism.

Dar un lucru le atinge, în deosebi, prejudecățile lor de castă: pierderea prerogativelor legate de noblețea lor. A trecut vremea când, grupați în jurul seniorilor — faimoșii „daimios” — nobilii n'aveau altă îndeletnicire decât războiul, încăerările sângeroase, vitejești în crucieri de spadă! Nu se pomeniau atunci armele moderne și fără strălucire pe cari „diavolii albi” le-au importat în Japonia cu toate soiurile de progres cari, la o adică, nu sunt altceva decât pretexte pentru îmbogățiri lipsite de orice glorie!

Alături de ofițerii cu obârșii aristocratice, sunt aceia ieșiți din popor. Nici aceștia n'au mai puțină dușmănie față de marii patroni cari se îmbogățesc cu munca fraților lor.

Nobili sau nu, toți acești ofițeri au un dinte contra capitalismului: acela că se știu prost plătiți în ciuda grelelor sacrificii bugetare făcute de Japonia pentru apărarea națională, sacrificii cari au înghițit 50% din bugetul total.

Din toate acestea decurge un antagonism neîntrerupt între militari și parlamentari, aceștia fiind considerați de primii că ar reprezenta, nu totalitatea bunurilor japoneze, ci pur și simplu marile trusturi spoliatoare.

Când a doua zi după răscoala militară din Februarie 1936, d-l Hirota a luat frânele guvernului, el se angajase să aplice un program de largi prefaceri sociale care, cel puțin în parte, dădea satisfacție revendicărilor militarilor.

Mai întâi de toate, el trebuia să procedeze la o imediată sporire a înarmării pe uscat și pe mare, sporire care ofițerimii i se părea neapărat trebuincioasă pentru menținerea prestigiului național.

Această măsură de căpetenie trebuia să fie însoțită de o revizuire a impozitelor, de naționalizarea unor industrii — cum este aceea a electricității — de crearea unui fel de monopol de Stat al combustibililor lichide. Pentru motive lesne de înțeles, toate aceste primeniri nu puteau să fie pe placul marilor trusturi cari vedeau cu ochi răi scăpându-le un anumit izvor de beneficii, în același timp când pentru ei, și numai pentru ei, impozitele deveneau împovărătoare.

Pe de altă parte, recentul acord germano-nipon a apărut parlamentarilor ca rezultatul amestecului primejdios al armatei în politica externă a țării. „Nu voim — spuneau unii membri ai partidului Minseito, partidul democrat nipon care, actualmente, deține majoritatea în sânul Dietei, — nu voim să ne lăsăm târâți într-o alianță care riscă să ne pue într-o lumină urâtă față de celelalte puteri mondiale, și aceasta fără posibilități reale de folos pentru țara noastră”.

Pentru întâia oară, se întâmpla ca Minseito să se afle de acord, în această chestiune, cu Seiyukai, partidul conservator, care de asemenea reproșa guvernului atât politica sa în China, politică născută din pretențiuni nechibzuite și din poftele de cucerire ale militarilor, cât și acordul dela Berlin.

În această atmosferă atât de încordată s'a deschis a 70-a sesiune a Dietei când reprezentanții partidelor Minseito și Seiyukai, rând pe rând, au pus în cauză guvernul învinuindu-l că e alcătuit din oameni de paie îndărătul cărora se ascund personalități militare. Și atunci, spre a curma scandalul, generalul Terauchi a declarat că el nu putea să audă pronunțându-se cuvinte atât de grele la adresa ostirii și, prin urmare, că se retrage.

Lumea s'a mirat văzând că generalul Ugaki, însărcinat de Mikado cu formarea noului guvern, a renunțat la această onoare după câteva încercări neizbutite.

Cum? s'au întrebat unii occidentali prea puțin în curent cu dedesubturile problemei. Ce vor acești militari? I se încredințează conducerea guvernului unuia din rândurile lor și tot nu sunt satisfăcuți?

Nu; fiindcă generalul Ugaki e un militar pe care armata îl reneagă; ea e convinsă că omul acesta e prea mult pătruns de un spirit de modernism care face dintr'insul un potrivnic al castei lor. Ceva mai mult, la comanda ce-o avusese până atunci ca guvernator al Coreei, dovedise cu prisosință că interesele lui nu erau de fel, opuse marilor trusturi; dimpotrivă, colaborase cu ele într-o măsură care poate a fost folositoare dezvoltării comerțului și industriei, dar care lui personal, i-a adus dușmănia tradiționalistilor, mai îngrijați de onoarea națională decât de rezultatele financiare.

În fața acestei ostilități, generalul Ugaki n'a putut decât să se retragă, lăsând locul generalului Hayashi, văzut mai bine în cercurile militare. Dar aceasta n'aduce de loc o soluție definitivă a problemei și am fi curioși să vedem cum, după o experiență fără sorți de durată și deci de reușită, Mikadoul va mai putea să pună capăt neînțelegerilor... a. e. i. o. u.

Concursurile de ski ale Miciei Antante

La Pustervny (Cehoslovacia) au avut loc săptămâna trecută concursurile militare de ski ale Miciei Antante.

Echipa României la start.

Oaspeții împreună cu ministrul apărării naționale.

Echipa cehoslovacă la start.
Echipa jugoslavă în timpul tragerii la țintă.

ILUMINAȚI ZĂMBETUL DVS. CU KOLYNOS

Kolynos face dinții frumoși și albi. El este antiseptic. Spuma sa pătrunzătoare ajunge în toate interstițiile și cavitățile dentare, distrugând germenii periculoși care cauzează decolorarea și caria. Incercați Kolynos. Veți fi încântați. Economisiți—cumpărând tubul mare

FRAGMENT DINTR'O SCRISOARE CARE VA INTERESA PE MULȚI

Alexandru G. funcționar la Arad ne scrie, următoarele: „După 13 ani de suferințe, aproape neconținute, o cură cu renumitul preparat american „Gastro D“, a avut darul să mă însănătoșească de boala mea de stomac pe care o credeam incurabilă. În urma nemăncării, ajunsesem atât de slăbit și de anemiatic, încât păream o umbră a ceea ce am fost odată. În această stare fiind, am observat în ziare

reclamele preparatului cu renume mondial „Gastro D“. M'am grăbit să comand acest remediu și m'am simțit mai bine chiar din primele zile dela luarea lui, recăpătând pofta de mâncare, forțele și buna dispoziție. „Gastro D.“ se găsește de vânzare la farmacii și drogherii, sau se expediază contra ramburs de lei 130 de către farmacia „Thoiss“ din București, Calea Victoriei 124.

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 57 fost 39 TELEFON 3.52-73
D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrii, coșuri, etc. Ingrijirea feței. Tratatamentul ridurilor prin diatermie, masaje pneumatice și hormoni. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice. Consult. 10—12 și 3—7 p. m. Consult. gratuite Miercuri 11-12 a. m.

GRIPA

o puteți preveni luând zilnic până la 3 tablete de Togal

Odata **GRIPAT** vă veți vindeca repede și sigur întrebându-l

medicamentului cu acțiune anti-nevralgică și BACTERICIDĂ RECUNOSCUTĂ.

Togal-ul distruge și totodată elimină otrăvurile gripei (răcelii), grație compoziției sale specifice. Tratatamentul cu Togal urmat în mod regulat vă ferește de recidivele boalei. Întrebați și pe medicul Dv. La Farmacii și Drogherii. Produs elvețian. Lei 1.— Lei 52.— Lei 1.7.—

ARSURILE de STOMAC VOR INCETA

„Toate neplăcerile Dv. provenite dela stomac vor înceta și vă veți simți bine dela prima doză de **Magnesia Bisurata**, anti-acidul cel mai energic care există. **Magnesia Bisurata** reacționând asupra cauzelor răului însuși, vă va suprima în cinci minute arsurile și alte neplăceri gastrice — iată ce spune doctorul. Nu așteptați, ca acest bolnav, ca neplăcerile Dv. provenite de la stomac să devină cronice, chinându-vă. Din clipa din care vă veți simți indispuș, negăsindu-vă, parcă, locul, veți descoperi că, — 9 din 10 cazuri, — pricina inițială provine din stomac. Nu uitați că stoma-

cul Dv. e organul vital a cărui funcționare reacționează asupra rinichilor, ficatului și intestinelor. Nu riscați să fiți diminuați fizic și moralicește prin suferințe cronice digestive. Să aveți, întodeauna, la îndemână un flacon de **Magnesia Bisurata**. O mică doză în puțină apă va suprima, în cinci minute, toate neplăcerile de cari suferiți ca, de pildă: senzații de acru, îngreunări la mers, congestie după masă, migrene sau insomnie. **Magnesia Bisurata** nu e un simplu praf ci o formulă completă conținând ingrediente cari, dealungul a 20 de ani, au făcut dovada eficacității, alinând milioane de martiri ai stomacului.

Magnesia Bisurata

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile cu prețul de Lei 75, sau format mare economic Lei 110.

AVEȚI POSIBILITATEA SĂ DEVENIȚI VEDETĂ DE CINEMA

O ultimă fotografie a lui Al. Mihalescu.

**Premiata va primi 3.000 Franci Francezi
gaj și 1.000 Franci pentru călătorie**

IN dorința de a stabili o legătură româno-franceză, pe tărâm cinematografic, casa de producție Henry Doru din Paris, a făcut un aranjament cu revista noastră ca una din interpretele viitorului film pe care această casă îl va turna sub regia lui Abel Gance, să fie româncă. În consecință, „Realitatea Ilustrată” organizează un concurs spre a alege pe cea mai frumoasă, pe cea mai fotogenică, pe cea mai talentată doamnă sau domnișoară, din România, care în primăvara anului acesta să plece la Paris și să turneze în film.

Casa de producție Henry Doru a realizat de curând unul dintre cele mai bune filme ale anului: „Une poule sur un mur”, după piesa lui Leopold Marchand (reprezentată și la noi sub titlul „Cine fuse și se duse”). Cei mai de seamă protagoniști ai filmului francez Jules Berry, Pierre Larkay, Christianne Dellyne, Monique Rolland și Satournine Fabre au jucat în acest film.

Filmul pe care casa Doru intenționează să-l producă, va fi tot o comedie modernă, al cărui titlu se va fixa în curând. Interpreta aleasă de noi va primi pentru timpul cât va juca în acest film, suma de 3.000 franci francezi, și în afară de aceasta — dacă va corespunde așteptărilor — i se oferă perspective strălucite pentru viitor.

De asemenea ea primește 1.000 franci francezi pentru călătoria până la Paris.

Orice doamnă sau domnișoară poate candida la concursul nostru, dacă n'a trecut de 27 de ani. Se cere însă — întrucât urmează să iscălească un angajament și să plece în străinătate — să fie majoră, adică să fi împlinit 21 de ani. Spre a face o selecțiune cât mai serioasă, vom proceda în trei etape: în primul rând candidatele ne vor trimite câte două fotografii: dacă e posibil una în picioare. Dintre aceste fotografii noi vom face

o primă selecțiune. Cele alese pe baza fotografiilor se vor prezenta apoi în fața unui juriu care va face a doua selecțiune. Alegerea definitivă are loc în urma unei probe de film, făcută cu cele alese de juriu.

Este de dorit ca participantele la concurs să aibă cunoștințe de limba franceză.

Insistăm asupra faptului că în afară de gajul de 3.000 franci francezi și de banii de călătorie (1.000 franci francezi), alegerea pe care o facem oferă candidatelor posibilitatea de a se afirma și dacă aleasa va dovedi aptitudini, poate face o carieră strălucită.

CONDIȚIUNILE CONCURSULUI

1. La concursul acesta poate participa orice doamnă sau domnișoară între 22 și 27 de ani.

2. Concurenteles vor completa buletinul publicat în această pagină și-l vor trimite la redacția noastră, str. Const. Mille 7, cel mai târziu până la sfârșitul lunii curente. Nu e nevoie să se scrie pe buletin numele adevărat. Avem nevoie însă de o adresă, unde să putem face eventuale comunicări candidatei. Prin urmare, concurenteles pot utiliza pseudonime, dar ne vor indica o adresă undee să le putem scrie.

3. Împreună cu buletinul de înscriere, participantele la concurs, vor depune sau trimite două fotografii, precum și o taxă de înscriere de lei 100. — Taxa aceasta slujește la acoperirea parțială a cheltuielilor ce se vor face pentru proba de film.

Fotografiile cari ni se trimit, se vor restitui după concurs. Ele nu se vor publica în revistă decât cu eventuala învoire a candidatei.

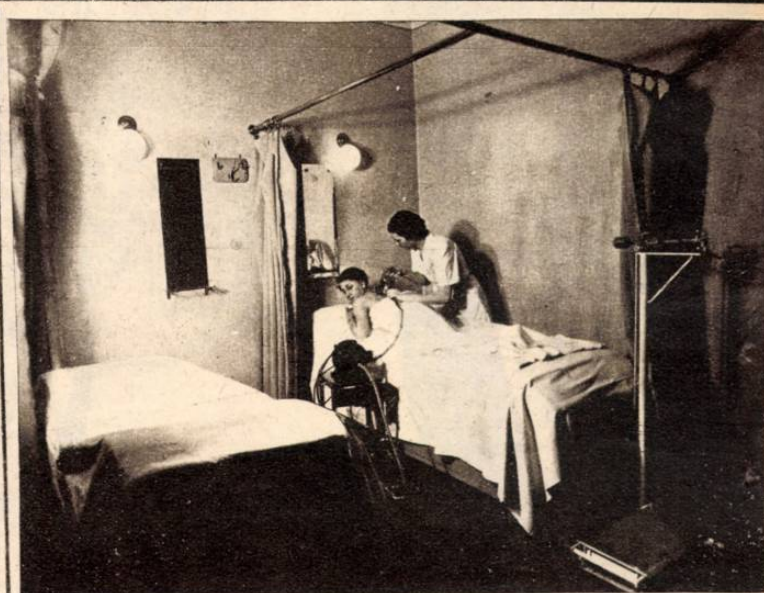
Mihalescu al nostru despre concurs

Vă pun recomandat compatriotului nostru Henri Doru, renumitul producător de filme din Paris în revistei Realitatea Ilustrată, care deschide un romanec de majalare — laureata Concursului — calea spre celebritate, din București — Paris — Hollywood

Paris 12 Februarie 1937. Mihalescu

Tineretul intelectual transilvănean din Capitală organizează pentru Sâmbătă 6 Martie crt., în saloanele hotelului Boulevard tradiționalul bal al Ardelenilor. Acest bal este pus sub patronajul doamnei și domnului Mihai Popovici, fost ministru. Fotografia noastră înfățișează pe tot atât de frumoasa cât de energică doamnă Mihai Popovici, care desfășoară o activitate stăruitoare pentru reușita acestei manifestații.

Slăbire locală și generală prin masaj electric și băi de parafină, supraveghere medicală la Institutul Cosmetic

HELENE SIMON

Calea Moșilor 88 parter scara B

Tel. 3.18.72

A APĂRUT
MAGAZINUL
Pe luna Ianuarie. — 160 pagini 25 lei.

BULETIN DE ÎNSCRIERE LA CONCURSUL DE FOTOGENIE

Numele .....
Pronumele .....
Strada .....
Localitatea .....
Vârsta .....

Înscrierea nu este valabilă fără taxa de înscriere

articolele
din
mătase

Bemberg

se spală minunat
cu fulgii de săpun

LUX

For woollens silks
and all lovely fabrics

REALITĂȚILE SĂPTĂMĂNEI

IARNĂ BUCUREȘTEANĂ. — DIN TRECUTUL CETĂȚII LUI BUCUR. — MONUMENTE PĂRĂSITE. — ARHITECTURĂ

ACEASTĂ iarnă întârziată — iată-ne în a doua jumătate a lui Februar — ne-a arătat un nou aspect al Capitalei noastre: *blok-hausuri* subț zăpadă. Și nu numai în patriarhală cetate a lui Bucur acest peisaj e inedit, dar pe tot globul. Numai în orașele moderne ale Rusiei se mai pot vedea, cred, aceste uriașe clădiri, cu sute de ferestre luminate, răsărind ca niște uriașe făpturi de gheață și zăpadă, din mijlocul oceanului de zăpadă.

Bucureștii se schimbă an cu an... Năi, cei cari nu suntem încă octogenari și n'am vânat sitari în grădina Cișmigiului, ca răposatul Mihail Pherikide și nici n'am văzut, ca Nottara și Gusty, apele Dâmboviței, bătând zidurile Teatrului Național, am apucat totuși dealul Filaretului, băltoacele și pajiștele cari au precedat actualul parc Carol I și am văzut maidanul lui Duca, gropile și câmpiile pe cari se ridicau barăci de bălci, acolo unde este acum hotelul Princiar, Ministerul Lucrărilor Publice, Imprimeria Statului.

Nu ne gândeam să vedem foarte curând uriașele blocuri cari, pe vremea aceea nu existau nici în America.

Ce ar zice un contemporan al lui Heliade Rădulescu, văzând ce e astăzi Cetatea lui Bucur — cum era pe vremea lui și pe

vremea celor ce-și evocau tinerețea într'un târg oriental, cu poduri de lemn și mori, cu turme cari pășteau liniștite pe locuri unde azi răsună clacsoanele elegantelor limuzine?

Știm prea puține — nici măcar legendar — despre bunicul *Perun* și tatăl *Abu-Kureiș* al Capitalei noastre București despre care se povestește numai de patru secole. Iar primele gravuri, datorite călătorilor străini nu merg mai departe de începutul veacului XVII.

Acum două sute de ani — dacă ar fi să judecăm după ilustrațiile fantaziste din acea vreme — *Bucharest* era o aglomerație de case săsești, cu turnuri asemănătoare celor dela zidurile Sibiului, cu arbori exotici, — gen palmier — cu Dâmbovița fluviu și cu cămile trase de turci pitici.

O altă gravură a epocii ne arată un *Bucherest* cu patru mari coline în fund și cu mulțime de case, donjonuri, biserici și geamii, înghemuite ca boabele de rodie, în coaja unui zid de citadelă.

Tot pe dealuri înalte, cu aspectul unei Sighișoare orientalizate, ne este înfățișat pe la 1890 — nici o sută cincizeci de ani de atunci! — un *Bucharest* unde nu regăsim nimic din cel pe care-l cunoaștem.

Desenatori nemți, însoțind pe mareșalul principe de Saxa

Coburg, la intrarea în București (1789), reconstituind din memorie, peisagiul și costumele, au lăsat posterității imagini cari nu pot fi decât mincinoase, căci dealurile din zare și importanța apei înconjurătoare nu le-a putut sorbi nimeni într'un răstimp atât de scurt. Iar monumentalitatea zidurilor de cetate, a bisericilor și a edificiilor publice, n'a rămas nici în vreo amintire, necum aieve, prin ruine cuvântătoare.

Abia acum o sută de ani, începe să circule în Occident viziunea unui *Buckarest* autentic. Francezul A. Rafet publică schițe după natură în revistele ilustrate ale parisului. M. Bouquet și G. Doussault îl continuă după zece ani. La 1866 apare în „Le Tour du monde” un desen bogat, fastuos și amănunțit, al hanului Manuc datorit pictorului Lancelot. În aceeași epocă, admirabilul Carol Pop de Sathmary, tatăl neuitatului nostru prieten, pictorul Alex. Sathmary, realizează, în desene și aquarele, cea mai variată cea mai autentică, cea mai artistică viziune a reședinței domnești care după incendii și cutremure, începe să se așeze și să-și ia aspectul de mare capitală balcanică, pe care i l-am cunoscut până mai acum zece ani.

Mitropolia și biserica Sf. Spiridon, revin, puncte de reper, în gravurile epocii, așa cum, dealungul veacurilor, biserica Notre-Dame și turnul Saint-Jacques

nu lipsesc din nicio litografie a Parisului panoramic.

Părăgînirea în care lăsăm vechile clădiri ni se explică prin lipsa de fonduri a autorităților menite să le îngrijească.

Această sărăcie generală și mai ales lipsa de continuitate, de chibzuială, fac să n'avem edificii publice vrednice de admirația noastră. Mi s'a spus că frumosul Palat Regal ce se termină pe Calea Victoriei nu este ridicat pe trepte cari să-i ridice mărirea necesară, fiindcă trebuiau folosite vechile temelii și parturul. Nu e păcat de banii cheltuiți pentru un asemenea monument — care nu se face'n fiecare an — când, cu un plus oarecare aveam un lucru desăvârșit?

Să se facă economie la clădirile comerciale, nu la edificiile naționale, menite să împodobească în vecii vecilor Capitala României.

Noi n'avem curaj să ducem până la capăt un lucru început, iar cele pe cari le-am primit în dar dela înaintași nu suntem capabili să le păstrăm cu demnitate. Le cârpiim, le urătim.

Iată de pildă, cel mai frumos edificiu din București, care a câștigat atâta prin acoperirea Dâmboviței. Cine a fost omul lipsit de gust care a degradat cu cele două cotețe dela intrare, splendidul monument al

Palatului de Justiție? Să se dărâme numaidecât acele două monstruoziități, să se lase fațadei liniile pure, nobile, pe cari i le-a dat arhitectul creator și pe cari le-a stricat cârpaciul de azil. Tot așa ne întrebăm — fiindcă pe altcineva responsabil, n'avem unde să-l întrebăm — de ce nu se termină muzeul etnografic dela șosea, de ce nu se mai ridică palatul Senatului, ale cărui temelii și parter au costat vreo 120 de milioane?

Iar dacă nu erau bani pentru edificarea lor de ce s'au mai zidit fundamentele? E vorba să se înceapă clădirea Operei Române. Sânt destui bani, vor fi destui bani pentru desăvârșirea ei? Să n'aibă soarta Senatului și a muzeului etnografic!

VICTOR EFTIMIU.

Fachirul A. Abdullah din Bagdad, chiromant arab, prezice viitorul și stăpânește puteri supranaturale, prin ajutorul cărora determină izbânda în viață.

Pentru scurt timp în București, locuște în str. Regală No. 9, etaj IV și dă consultații în toate zilele și Duminică între orele 10-13, 15-19.

Gerico! de Gripă

Apărare prin

Panflavin
PASTILLEN
Zur Desinfektion der Mund- u. Rachenhöhlen
Bayer & Co. AG, Berlin

BAYER

OAMENI ȘI LOCURI DESPRE CARI SE VORBEȘTE

UN MILION DE CANIBALI!

Doctorul Amersville, un specialist în studiul antropofagiei, a cutureat ani de-a rândul triburile din Africa și insulele polineziene, acolo unde canibalismul se mai practică și astăzi pe o scară destul de întinsă. Desigur, a fost o mare imprudență din partea acestui savant care din fericire, a scăpat, teafăr din numeroase și grele încurcături. La începutul anului, el a publicat primul volum cu rezultatele acestei lungi călătorii și între altele, afirmă că, în omenire, ar exista un milion de canibali.

CANIBALISMUL, ne asigură antropologii, îl întâlnim în leagănul tuturor popoarelor. Aceasta, ar însemna că strămoșii noștri, din timpurile cele mai depărtate, au fost mâncători de oameni. E drept însă, că n'avem nici o dovadă despre așa ceva în privința popoarelor europene, afară numai de o afirmație a Sfântului Jerome care pretindea că Scoțienii din vechime renunțau la orice alte alimente pentru carnea de om și, în deosebi, pentru carnea fragedă a băieților și fetelor. Dar lăsând deoparte această ofensă la adresa Higghlanților de odinioară, istoria popoarelor europene pomeneste numai cazuri de canibalism, nu îndrăznim să spunem îndreptățite, dar cel puțin motivate de împrejurările în care ele s'au produs. Așa, de pildă, e cazul lui Ugolin, închis în Turnul

Un grup de canibali

noștri le jupuiseră carnea deoarece nu mai aveau cu ce să-și astâmpere foamea. Totuși, nu e nevoie să ne întoarcem atât de departe în trecut spre a găsi la activul Europeanilor fapte de canibalism. E destul să amintim pățania misiunii Flatters. După asasinarea exploratorului, însoțitorii acestuia au fost nevoiți să se mănânce între ei. În 1884, niște marinari englezi, răătăciți cu barca în largul oceanului, l-au omorât pe cel mai vârstnic dintre ei, după care i-au mâncat carnea, crudă, plină încă de sânge. Întâlniți de o corabie și aduși în Anglia, au fost dați în judecată și... achitați. Pe semne că tribunalul englez era de aceeași părere cu faimosul Toussenet care spunea: „Iert pe toți vinovații cărora li-e foame, deoarece întâia lege pentru un om este să trăiască”

MISTICISMUL ANTROPOFAGILOR

Dar dacă Europa nu oferă decât acte foarte rare de antropofagie, în schimb, a-

Canibali înarmați în regiunea fluviului Puravi

Foamei cu copiii lui și mâncându-i spre a le păstra ...un părinte și tot astfel cazul naufragiaților de pe vaporul „Meduza” de tragică amintire.

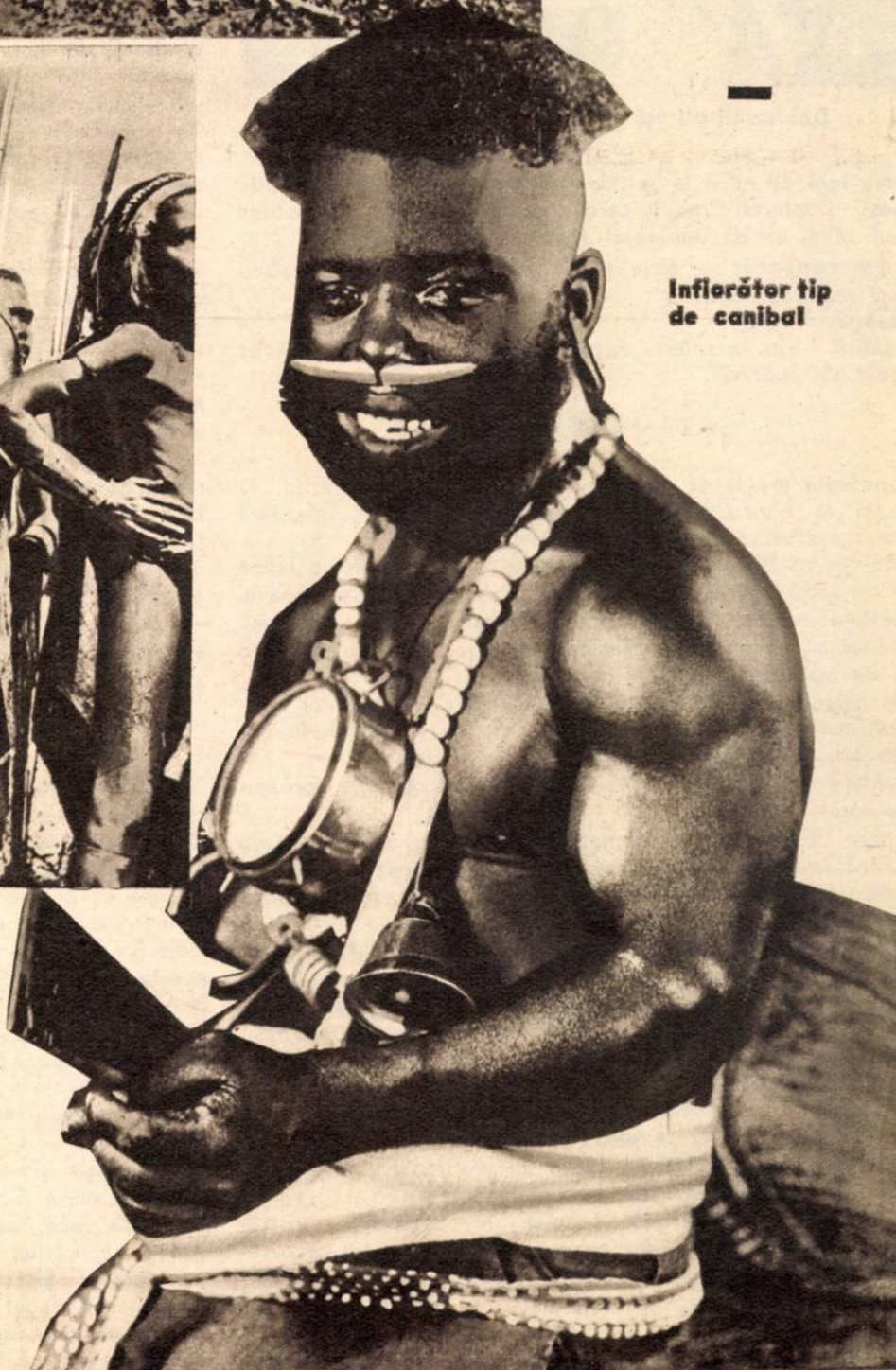
În cursul unor asedii, pe timp de foamete, s'au produs acte numeroase de antropofagie. Un cronicar pevestește că în anul 1030, sărăcia ajunsese atât de cumplită în Franța, încât omul își pândește semenul spre al mânca tot așa cum astăzi pândește vânatul. Un măcelar din Fournay a avut chiar curajul să pună în vânzare carne omenască. Pentru acest fapt, el a fost condamnat să fie ars de viu.

În 1590, când Henric IV asedia Parisul, soldații lui prindeau copiii, îi omorau și se ospătau cu carnea lor.

La asediul orașului Genova, în 1799, s'au văzut scene înfiorătoare de antropofagie. Edouard Gachot, istoricul lui Massena, arată că poporul, spre a nu pieri de foame, pisa și mânca apoi oasele pe cari le desgropau noaptea din morminte și că multe femei își mâncau copiii morți.

Mareșalul Soult, povestește:

„Pe câmp, după ultima bătălie, zăceau zeci și sute de cadavre cărora soldații

Infierător tip de canibal

ceastă practică îngrozitoare — dacă dăm crezare spuselor doctorului Amersville — s'a întâlnit întotdeauna și se întâlnește chiar astăzi la popoarele din anumite colțuri ale globului pământesc.

Pe vremuri, în India, existau triburi întregi cari mâncau ficatul dușmanilor uciși în războaie. În China, în timpul războiului civil declanșat de Tai-Ping, s'au constatat deasemenea cazuri de canibalism. Un negustor englez din Shanghai, povestește că, într-o zi, a văzut pe unul din servitorii lui aducând inima unui rebel și mâncând-o „spre a căpăta curaj”.

Obiceiul de a mânca inima sau ochiul vrăjmașului, convins că prin aceasta își va însuși calitățile, puterea și curajul lui, îl regăsim la multe din popoarele primitive.

Polinezienii, pe vremea când cei dintâi exploratori vizitau insula lor, aveau tradiții identice de antropofagie. În special, ei socoteau ca o datorie să mănânce ochiul stâng al dușmanului învins, nu fiindcă ochiul acesta ar fi fost partea cea mai fină, ci pentru că în el sălășluia sufletul defunctului și că absorbind acest suflet, învingătorul își dubla ființa.

Însă antropofagia lor nu era numai mistică, ci în ea intra și oarecare lăcomie. Un șef melanezian, dealminteri foarte blajin, care primise pe Europeni cu multă dragoste și onoruri, spunea călătorului Earle, spre a-l îmbia să guste carnea de om, că aceasta era „moale ca hârtia”.

Doi canibali își așteaptă prada

Je pare însă că nu e la fel de gustoasă carnea oricărei ființe omenești. Doctorul Clavel, care a explorat insulele Marchize în anul 1884, ne dă următorul amănunt caracteristic:

— „Am cunoscut — scrie el — pe un șef din Hatiheu care-și mâncase soacra”.

Și adăugă:

— „Când l-am întrebat dacă-i plăcuse, negrul a făcut un gest de scârbă”.

GARGANTUA CANIBAL

Antropofagia era în uz aproape pretutindeni în Oceania, la Papuași, la Nou-Caledonieni, în Noile Hebride. Dar țara clasică a canibalismului era arhipelagul Viti.

Englezul John-Denis Macdonald, care a explorat acele insule acum un secol, povestește că indigenii și mai cu seamă acei din castele înalte, șefii, se hrăneau numai cu carne de om, făcându-și o glorie din a demonstra la oribilele ospățuri o poftă de mâncare și o lăcomie nesățioase.

Țineau chiar un fel de contabilitate macabră o corporilor ome-nești mâncate și, alegând un arbore, făceau o creștătură ori-decâte ori canibalismul lor găsea câte o victimă.

În legătură cu aceasta, un misionar relatează un fapt aproape de necrezut.

„Printre căpeteniile cele mai vestite pentru antropofagia lor, fără îndoială că Ra-Undreundu a fost cel mai fioros. El era un subiect de uimire și de groază permanentă chiar printre Vitieni, supușii lui. Într-una din zile, fiul acestui canibal, plimbându-se pe proprietatea părintească împreună cu misionarul care-l convertise la creștinism, arătă acestuia niște șiruri de pietre așezate acolo ca să indice numărul oamenilor mâncați de Ra-Undreundu. A avut curiozitatea să le numere și a constatat că erau optsute douăzeci și două. Băiatul spunea că numai tatăl lui mâncase toate acele corpuri, fără să fi îngăduit cuiva, chiar din familie, să ia parte la sinistrele lui ospățuri”. Prin urmare, legendarul Gargantua nu era decât un mănăcișos neînsemnat în comparație cu acest canibal polinezian.

„Dealiminteri — adăugă John-D. Macdonald — antropofagia la Vitieni are un caracter cu atât mai revoltător cu cât ea nu pornește ca la majoritatea triburilor sălbatece numai dintr'un sentiment de răzbunare împins până la limita extremă, ci e un gust special, o predilecție, un rafinament al lăcomiei, dacă se poate spune astfel. Carnea omenească e alimentul de căpetenie și, ca să și-o procure, nu e nevoie de pretextul unei ofense care trebuie pedepsită”...

EXECUTAREA LUI BANDZINGA

Cât privește istoria canibalismului în Africa, e foarte probabil că ea nu s'a încheiat și că e chiar departe de a se încheia. Doctorul Amersville ne asigură că această practică feroasă dăinuiește și astăzi la multe din triburile continentului negru. În această privință, cea mai mare parte dintre exploratori ne dau amănunte cu drept cuvânt halucinante. La Niami-Niami, doctorul Schweinfurt a asistat la scena următoare:

Sub soarele orbitor al amiezii — spune el — între două colibe ale căror uși erau deschise, una în fața celeilalte, un copil nou născut și pe moarte zăcea pe o rogojină. La ușa uneia din colibe, un bărbat cânta nepăsător dintr'un instrument ce aducea de departe cu o mandolină primitivă; în pragul ușii celeilalte, în mijlocul unui grup de băieți și fete, o bătrână făcea pregătiri pentru masă. O căldare plină cu apă în clocote era gata, deoparte. „Așteptau numai moartea copilului al căru cadavru trebuia să le procure mâncarea principală”. La rândul ei, Monseniorul Augouard, episcop de Congo, care a trăit 13 ani printre populațiile din Oubangui, zugrăvește câteva scene de același gen.

„Carnea de om — zice el — este hrana obișnuită a sălbaticilor pe cari îi evanghelizez. Ei preferă această carne oricărei alteia și susțin că e un aliment nobil, pe câtă vreme carnea animalelor, pe lângă faptul că n'are frăgezime și uneori nici gust, nu e destul de hrănitoare”.

Și prelatul istorisește executarea lui Bandzinga, sclavul pe care Molleki, căpetenia tribului, îl cumpărase într'adins spre a-l mânca. Nu l-a plătit decât cu doi colți de fildeș; dar Bandzinga era prea slab. Atunci, a fost pus pe îngrășat, dându-i-se să mănânce banane, manioc, porumb și pește proaspăt. Era liber în sat; ceasuri întregi stătea lungit pe pământ, fumând cânepă și tutun, bând vin de palmier și amestecându-se în vorba trecătorilor. La câteva săptămâni mai târziu, nenorocitul a fost sacrificat.

Și, ceea ce e mai straniu, el singur își acceptase soarta.

— Într-o zi — continuă relatarea sa, episcopul — în marginea satului se ivi o canonieră franceză. Bandzinga e recunoscut de unul din negrii echipajului care înștiințează căpitanul. Acesta se oferă numai decât să-l scape, dar Bandzinga nu vrea cu niciun preț să fugă pe bordul vasului și rămâne în sat.

„Acum, iată-l legat de o piatră în mijlocul pieții publice. Brațele și picioarele i-au fost înțepenite; capul, răzimat pe o împletitură de liane, e ținut drept în sus de o prăjină lungă, îndoită să se rupă.

„În ajun, vorbind cu femeile lui, Molleki spusese că-i era poftă de carne omenească și numai decât Bandzinga a fost prins și legat. E drept că la început, acesta s'a împotrivit, fapt pentru care primise câteva împunsături de cuțit în șolduri. Dar pe urmă s'a resemnat și, după trecere de câteva zile, un fiu al lui Molleki făcându-i niște creștături în spinare, alergă să-și vestească părintele că Bandzinga era bun de mâncat. „S'a îngrășat mult”.

„Nu vă pot scuti de tabloul înfiorător al execuției. Dintr'o singură lovitură gădele i-a retezat capul care sbura până în vârful prăjinei, descriind în aer o curbă de sânge. Apoi corpul a fost dat pe mâna femeilor „cari sunt mai îndemânatece decât bărbații, în această desgustătoare treabă”.

Să cităm și trăsătura de humor macabru împrumutată tot din relatarea Monseniorului Augouard.

Într-o zi, un șef pahuin care, în urma rugăminții lui, renunțase la bigamie, a venit să-l vadă.

— Bucură-te, i-a spus acesta, nu mai am decât o singură nevastă.

— Dar cu cealaltă — întrebă prelatul — ce ai făcut?

— Am mâncat-o. Era cea mai rea dar și cea mai fragedă!...

ȘTIINȚA ȘI ANTROPOFAGIA

Civilizația europeană a pătruns în inima continentului negru chiar de pe vremea când acolo se petreceau asemenea grozăvii. Practicile barbare au dispărut încetul cu încetul. Dar dacă relatările doctorului Amersville sunt exacte, atunci înseamnă că antropofagia nu va rămâne atât de curând o simplă amintire a unui trecut înfiorător.

Căci se mai întâmplă un fapt curios: tocmai în ceasul când aceste obiceiuri sălbatece sunt pe cale să dispară, știința parcă ar vrea să le îndreptățască.

Să ne explicăm: după teoria a doi savanți germani, E. Fischer și Abderhalden, teorie bazată pe numeroase experiențe, fiziologia a ajuns să recunoască astăzi că animalul carnivor mistue cu mai multă ușurință carnea animalelor din aceeași specie.

Deasemenea și alți savanți au făcut experiențe confirmând aceeași teorie. Ei au luat broaște, le-au hrănit pe unele cu carne de vacă, iar pe altele cu carne de broască și au constatat că într'un răstimp egal, acestea din urmă câștigaseră în greutate. Și totuși, carnea de broască e mult mai săracă în albumină decât aceea de vacă.

Iar ca o consecință a acestor constatări fiziologice, carnea omului trebuie să fie aceea care se digerează mai lesne.

Este carnea cea mai lesne de asimilat, întrucât ea furnizează elemente perfect asemănătoare cu ale țesuturilor.

Și iată cum, în ceasul când civilizația suprimă antropofagia

știința fiziologică, pe lângă că o îndreptățește, îi face chiar apologia.

Să n'o spunem negrilor: ei ar căpăta un argument în plus pentru apărarea acestor practici barbare și crude.

Cât despre noi, civilizații, îmi închipui că putem contempla în față și cu toată seninătatea asemenea constatări. Oricât de rele ar fi digestiile noastre, îmi place să cred că vom prefera să mistuim rău, o viață întreagă, decât să căutăm în astfel de alimentări un leac împotriva boalelor de stomac.

G. R.

Munca minuțioasă de laborator a specialiștilor, în materie de:

Pudră • Apă de Colonia • Ruj • Fard • Parfumeri

și desăvârșit produsele:

Les Créations N.H.B.

Incercați-le! Sunt excelente. De vânzare la cele mai bune farmacii, drogherii și parfumerii. En gros: Balthazar, București Setari.7

Devenea tot mai subțire și mai grațioasă

În patru luni a slăbit cu peste 13 kgr.

Această doamnă, înaltă de 1.52 m. cântărea 71 kgr. Dar norocul o favoriză, fiindcă descoperi o metodă de slăbire simplă și inofensivă de care se ținu timp de patru luni. Acum cântarul îi indică o cifră sub 57 kgr. Citiți cele ce urmează și veți afla cum s'a produs această schimbare:

„Acum vreo patru luni, am început să iau Kruschen, mai mult din curiozitate. Nu prea aveau încredere în astfel de tratamente fiindcă am mai urmat unul timp de 12 luni și rezultatul a fost 2 kgr. în plus, nu în minus. După primul flacon de Sels Kruschen am observat totuși o schimbare în mai bine, așa că am urmat cu tratamentul mai departe și am continuat să mă simt din ce în ce mai bine în toate privințele. Apoi vedeam cum în fiecare săptămână cântăream mai puțin și acum, după patru luni, sunt foarte mulțumită de rezultatele obținute. Sunt înaltă de 1.52 m. și înainte de a lua Kruschen cântăream 71 kgr. Acum cântăresc mai puțin de 57 kgr.” — (D-na) J. W.

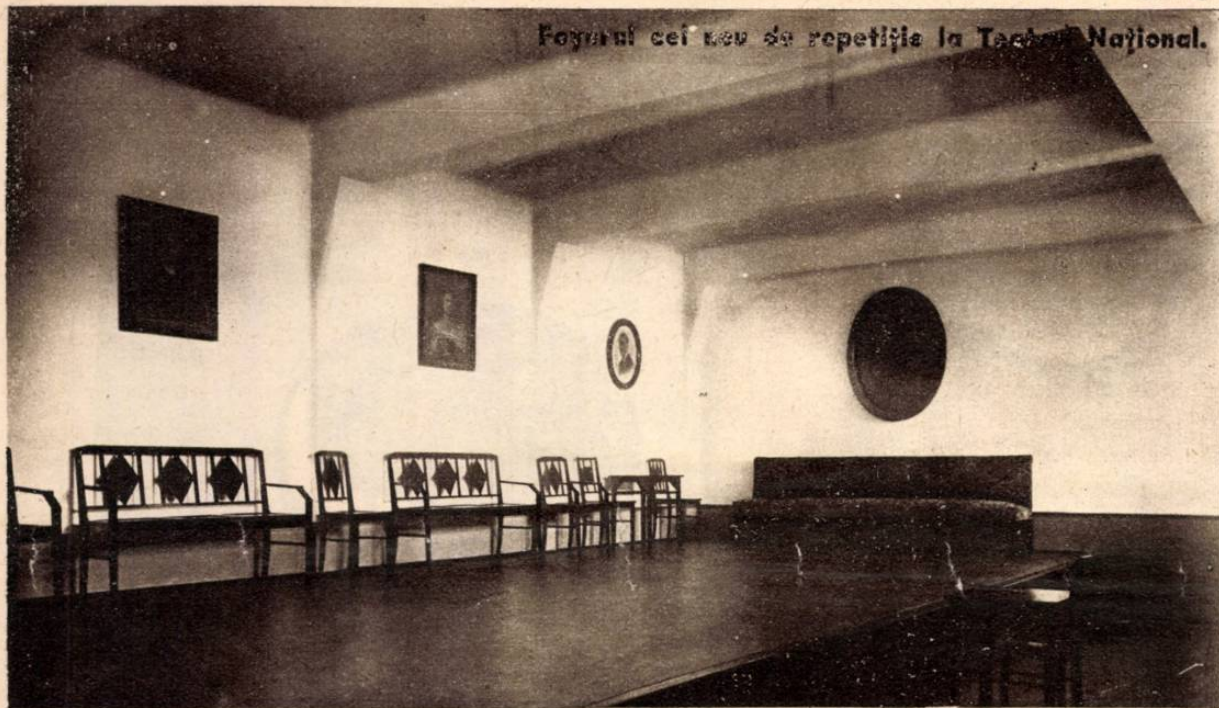
Sărurile din Kruschen ajută organele interne să elimine în fiecare zi materiile nefolositoare și otrăvurile care încarcă organismul. Atunci, înecul cu înecul, uricioasa grăsime dispăre — încet, e drept, dar sigur.

De vânzare la drogherii și farmacii.

ZIDURI DE CARTON

Foyerul cel mare de repetiție la Teatrul Național.

PRIMA REPETIȚIE...

Intre autor și interpreți

A FIȘUL de repetiții anunță: „Luni dimineața citirea piesei X. Toți interpreții trebuie să fie prezenți”.

Nefericit autor căruia i-a fost hărăzit să i se citească piesa Luni, și încă de dimineață! În ce mă privește, am început să-mi dau seama de ce cismarii fac „blau”. Intr'adevăr, eu n'am văzut om vesel Luni de dimineață. Numai fețe încruntate, gata de hartă și pornite să caute nodul în papură.

Și în foyerul cel mare de repetiții o masă lunguiață, înconjurată de vreo câteva scaune, așteaptă ascultătorii. De prisos să vă spun că primul care sosește este autorul, care desigur că n'a putut dormi toată noaptea de emoție, — emoție firească, dacă avem în vedere că pentru prima oară ia contact cu acei cari vor da viață personajilor create de el. Acești „insuflețitori” își fac unul câte unul apariția, cu ochii umflați de nesomn, căscând prelung și întinzându-și oasele nu îndestul odihnite.

Iau loc pe scaune, privind cu coada ochiului și cu dispreț la bietul autor, care nu știe cum să se mai incline. Directorul de scenă își face și el apariția și arătând spre autor, care la interval de cinci minute se roșește, se îngălbenește și se înverzește — spune ca altă dată Pilat din Pont: „Ecce homo”. Acesta este omul!

Autorul face o temenea și interpreții au aerul să spună „Merți de cunoștință, dar mai bine rămâneai acasă!”

— Cine citește? întreabă regisorul?

Toți se sustrag ca și cum ar fi vorba să care pietre de moară.

— Citește tu mă! — spune regisorul unui actor.

— Ei asta-i acum! Să citească dumnealui, cunoaște mai bine intențiile! Noi îl ascultăm!

Autorul, pe care, deși e frig, îl trec toate nădușelile din lume, dă să citească. Tremură întreg și-i tremură și glasul, din care cauză nu se înțelege mai nimic. Punctuația neexistând, toate personajele vorbind otova dela început până la sfârșit.

Autorul citește, citește, citește și atmosfera este

aidoma aceleia dintr'o biserică de mahala în care preotul e atât de bătrân încât îți face impresia că l-a uitat Dumnezeu; citește după tipic Evanghelia, gândindu-se cu totul la altceva, având ca asistență trei babe betege, uitate și ele de cel de Sus.

Interpretul piesei se gândește desigur la o poliță, pe care o are de plătit peste câteva zile, comicul poate că are la prânz „caise cu curcan” și ciorbă de potroace.

Pe măsură ce minutele trec unul câte unul, interpreții se fac nevăzuți.

— Unde mergeți nene? — întreabă directorul de scenă.

— Păi mai repet și în altă piesă. Și mi-ai spus că eu joc pe conte și că n'am decât în actul întâi. Ei, actul întâi l-am ascultat! Mai am două vorbe în al treilea și pentru asta o să mă reîntorc! La un moment dat, autorul care citește, citește mereu, rămâne cu regisorul, doi actori cari au roluri de servitori și cu încă doi tineri de tot, cari nu sunt distribuiți, dar cari „umblă după dubluri”.

Autorul cu sufletul la gură, așteaptă verdictul. — Mic, rolul meu! — spune un interpret, mic de tot!

— Nu e mic! — îndrăznește autorul — și să știi că-ți convine dumitale. Când l-am, scris, m'am gândit la dumneata.

— Ei acum, te-ai mai și gândit! Dacă te-ai fi gândit n'ai fi fost așa economicos la cuvinte. L-ai fi făcut mai mare!

— Vă place rolul? — întreabă autorul pe interpreta principală.

— Dar nu e cel mai mare cum spuneai dumneata! Ai vreo trei roluri de aceleași „dimensiuni”.

— Măine toată lumea la repetiție! — spune directorul de scenă.

Și adresându-se autorului: „Dumneata stai acasă acum. Te chem eu când e nevoie. Acuma ne încurci.

Autorul dispare ca un părinte, care-și lasă copilul ce trebuie să fie operat, pe mâna „specialiștilor”

IOAN MASOFF

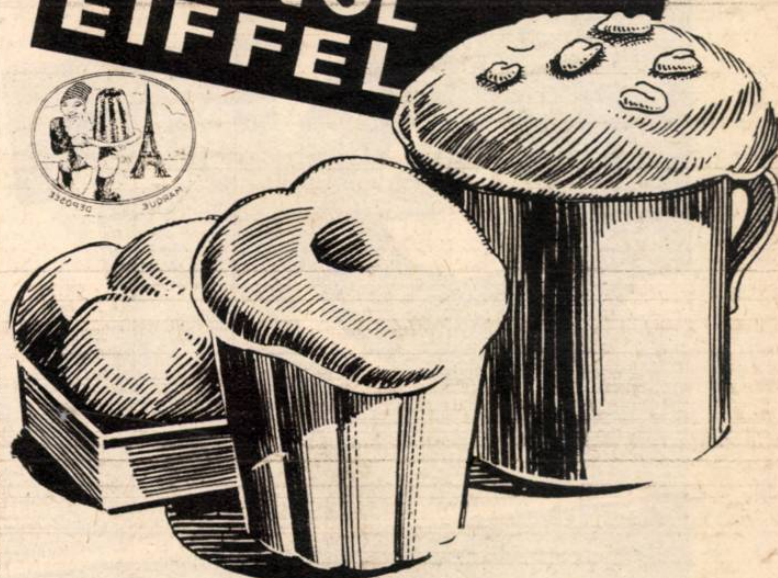
O cutie de „ANTIDOLOR Prof. LUPU” este ajutorul rapid și eficient în cazuri de gripă, răceli și orice dureri nevralgice.

„Antidolor Prof. Lupu” este un produs experimentat clinic.

**ANTIDOLOR
PROF. LUPU**

**PUDRA DE COPT
FRANCEZĂ
TURNUL
EIFFEL**

**Înlocuiește drojdia, asigură reușita
PRĂJITURILOR
COZONACILOR
DESERTURILOR**

Cereți la Farmacii, Drogherii și Magazinele de Coloniale

**PUDRA DE COPT FRANCEZĂ
TURNUL EIFFEL**

DOAMNELOR!

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și ondulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7 Telefon 3-01-23

Citiți:
„MAGAZINUL”

Cosmetica Medicală

B-dul Elisabeta 3.—Telefon 328/35
Distrugea definitivă a părului de prisos prin Diatermie. Îngrirea feței (coșuri, riduri etc). Tratamente de slăbire. Îngrijirea rumuseței și a trupului. Informațiuni gratuite, B-dul Elisabeta 3 A (vis-a-vis de Trianon). Consil. 10-12; 4-6 și ore reținute.

**MĂRTIȘOARE
ELEGANTE
EFTINE-NOUĂȚI
CEASORNICĂRIA
31 COLȚEI 31**

„REALITATEA ILUSTRATĂ”, revistă de informații și cultură generală. Apare săptămânal, în 24 de pagini mari, tipărite la heliogravură, și un supliment: „De toate pentru toți”, în 24 pagini tipar obicuit. Director: Nicolae Constantin. Redacția și administrația: BUCUREȘTI, str. Const. Mille 7—9. Telefon 3-8430. Cec. postal: 2741. Adr. telegrafică: „Realitatea” București. Prețul abonamentelor: în țară: pe un an 400 lei; șase luni: 200 lei; trei luni: 100 lei. În Albania, Anglia, Danemarca, Finlanda, Italia, Norvegia, Suedia, precum și în statele din America de Nord și de Sud, Asia, Africa, Oceania, pe un an: lei 700; pe 6 luni 350 lei; pe 3 luni 150 lei. În toate celelalte țări din Europa, pe un an: 550 lei, pe 6 luni 280 lei; pe 3 luni 150 lei.

EAU DE COLOGNE

POUDRE - PARFUM

OEDIPE

L.T. PIVER - PARIS

P.B. 110 F. 37

REALITATEA ILUSTRATA

PRIMA CAVALCADĂ PE ALEELE
IMPODOBITE CU LALELE, SIM-
BOL MINUNAT AL INCEPUTULUI
DE PRIMĂVARĂ.

ANUL XI No. 528
3 MARTIE 1937

De toate

ATENEUL POPULAR „CENTRAL” DIN CONSTANȚA A IMPLINIT 10 ANI DE ACTIVITATE

Un numeros public a ținut să asiste la sărbătorirea a 10 ani de activitate, împliniți de ateneul popular „Central” din Constanța. Fotografia noastră înfățișează asistența în timpul festivităților.

(Foto Păsculescu).

JUBILEUL DUNĂRII ALBASTRE

Sunt 70 de ani decând a fost compus celebrul vals al Dunării albastre. Cu acest prilej a avut loc o mare festivitate în Stadtpark din Viena, în fața monumentului lui Johann Strauss. Fotografia noastră înfățișează pe maestrul Edmund Eysler, depunând o coroană la monumentul lui Strauss.

ECHIPA DE HOCKEY A ROMÂNIEI, LA PRAGA.

În drum spre Londra, unde s'au desfășurat campionatele mondiale de hockey pe gheață, echipa României s'a oprit la Praga, unde a înfruntat echipa națională a Cehoslovaciei. După o partidă splendidă, reprezentanții noștri au cedat cu 1:0. Fotografia noastră înfățișează echipa României înainte de match.

SĂRBĂTORIREA DOMNULUI NICULESCU-BASU, LA OPERA ROMÂNĂ

Marele nostru cântăreț, George Niculescu-Basu, a fost sărbătorit, săptămâna trecută, la Opera Română, cu prilejul împlinirii a 30 de ani de activitate artistică. Fotografia noastră îl înfățișează pe domnul Niculescu-Basu pe scena Operei, în mijlocul camarazilor și oficialităților, în timpul sărbătoririi.

STUDENȚII ASOCIAȚIEI AVIATICE LA CONSTANȚA.

„Perla Mării Negre” a fost vizitată recent de studenții Asociației Aviatice din România. Fotografia noastră înfățișează grupul de studenți, cu prilejul unei festivități care a avut loc la Constanța.

(Foto Păsculescu).

1.

2.

1. PERSONALITĂȚI CUNOSCUTE — CAPETE DE LULEA

2. MRS. FRANKLIN D. ROOSEVELT ȘI JEAN HARLOW

Un cunoscut cioplitor de pipe, din Elveția, a avut o idee strălucită: el sculpează capetele personalităților cunoscute cu care și împodobește lucrările. În fotografia noastră luleaua înfățișează capul Ducei de Windsor.

La marele bal care a avut loc la Washington cu prilejul aniversării nașterii președintelui, s'au întâlnit cele mai mari personalități ale Americii. Fotografia înfățișează pe d-na Roosevelt, soția președintelui, stând de vorbă cu renumita vedetă de cinema Jean Harlow.

LEUL ÎN AUTOMOBIL

Un leu cântărind 120 de kilograme se plimbă foarte radios în automobilul ultramodern al stăpânei lui. De remarcat că „regele animalelor” este legat strâns de un lanț, pentru orice eventualitate.

UN BUST URIAȘ DE GHIAȚĂ

Cu ocazia carnavalului de iarnă, s'a ridicat în orașul american Hibbing un bust uriaș al celebrului humorist american Will Rogers. Sculptorul a utilizat pentru această operă 100 tone de gheață și a lucrat două săptămâni.

„KRONOS” CALUL CEL MAI BINE DRESAT DIN LUME

Câștigătorul Olimpiadei 1936, celebrul cal Kronos, e înfățișat în fotografia noastră într'una din cele mai apreciate figuri ale sale.

ELIDA ROND

Săpunul apreciat pentru finețea parfumurilor sale. De vânzare în 6 diferite varietăți: oeillet, lavande, bouquet, rose, lilas, eau de cologne.

ELIDA

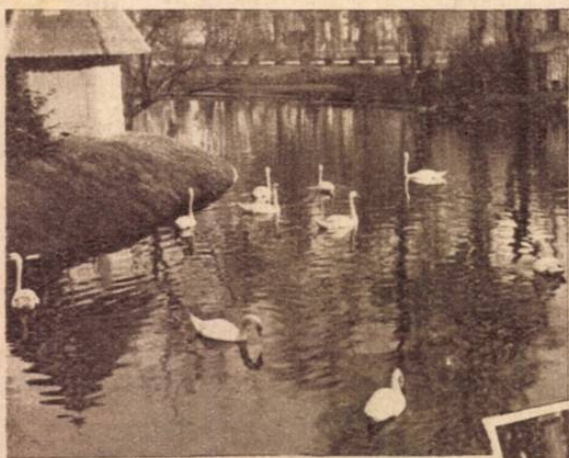

SPERANȚA PRIMĂVERILOR

„CĂNVIE iar întreaga fire”, cum spune un poet spre a caracteriza ivirea Primăverii, nu ncape nicio îndoială și acest adevăr îl recunosc și animalele inferioare. Dar de ce n'am fi crezuți dacă am spune — ceea ce e mai greu de crezut la început — că până și lucrurile neînsufletește jobândesc la începutul lui Martie o nouă strălucire?... Prietenii pietrelor, me-

Acum mai bine de un sfert de veac a publicat într-o oarecare revistă literară, de care azi nu mai pomenește nimeni — nici măcar întemeietorul ei — o nuvelă, ce zic? o schiță, un tânăr scriitor, oacheș, svelt și cu mustățile negre aduse'n sus ca două semilune de abanos șlefuit. A murit sărmanul puțini ani după aceea, în grele suferințe, cu chipul ca de ceară și nasul subțiat, prelung, mistuit pe dinăuntru de un morb al ficatului.

Schița de care pomeneam mai sus se numea *Primăvara* — pentru un autor pretențios titlul cam banal, tot atât de compromițător ca bunăoară titlul „Iubire”, pentru o poezie mai de soi a unui poet mai înzestrat. Dar în pofid a banalului titlu — sau poate din pricina vârstei și in experienței celui care citea — am citit schița cu luare aminte. Pe-atunci se publicau în București nuvele și romane cu eroi luați dela țară, dela creșterea vitelor. *Primăvara* avea un subiect din *București*: Un tânăr se trezește cu primăvara în cap și vrăjit de farmecele ei subtile — ciripitul pășărelilor, parfumul mugurilor, adierea blajină, desmiertătoare a văzduhului, fina nostalgie a zărilor — pornește hai-hui pe străzi. Toată lumea îi surâde și el surâde tuturor. De parcă o apă miraculoasă le-ar fi îmbăiat creierii, toți uitaseră greutățile iernii, nimeni nu voia să fie seama de necazurile și mizeriile zilei.

Tânărul porni flămând spre Cișmigiu, care pe atunci era încă un lac cu tănări și cu malurile joase, dar ai cărui copaci groși, cu ramurile până la pământ mai țineau minte chefurile cu lăutari pe iarbă verde, ale boerului Ghica și prietenilor lui. În Cișmigiu lume puțină: câțiva copii, câțiva tineri și pe lac câteva bărci. Tânărul voios lovește cu umărul, fără voie, o duduie și întorcând capul să-și ceară iertare se pomenește că și duduia întorsese capul, cu același surâs.

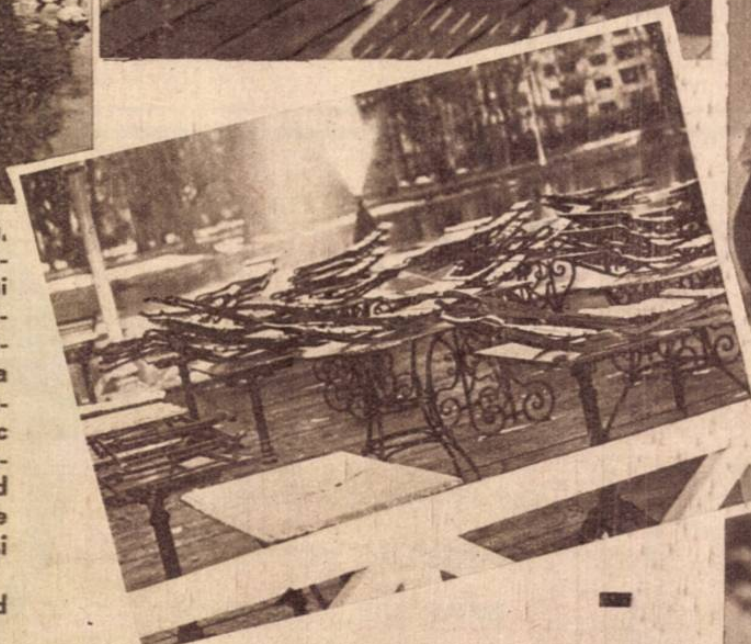
— Primăvara! se scuză tânărul, scoțând pălăria.

— Da, primăvara, încuviințează duduia. Și cei doi zănatoci ai noului anotimp se pomeniră mergând alături, surâzându-și din când în când, ridicând ochii în frunzișul minuscul amestecat cu frunzele vechi ale anului trecut și se aflară fără să știe cum, într-o barcă pe lacul plin de luminile netezi și atât de blajine ale dimineților de București. Incordat pe lopoți, tânărul se apleacă să vâslească și gura lui întâlnește ușor, precum lopoțile întâlniseră apa, gura prietenei lui de primăvară — necunoscută și totuși cunoscută dela începuturile lumii.

Căutați această schiță de *Emil Gârleanu*. Deși publicată prin 1910 în *Convorbiri Critice*, ea trebuie să fie pe undeva, într-unul din admirabilele lui volume. Căci e unul din cele mai autentice imnuri ale primăverii — poate tocmai pentru că autorul nu s'a depărtat de Capitală, de unde a luat peisagiul, cu starea lui de suflet și oamenii, cu peisagiul și climatul lor moral, bucureștean.

Profesorii de geografie ne învață că primăvara e un anotimp de care se bucură numai ținuturile cuprinse între anumite latitudini ale globului. Ce eroare! Ca și cum primăvara ar fi un fenomen fizic, datorit unei anumite distanțe, și anumite aplicări a soarelui față de pământ!... Un observator mai atent și mai pătrunzător — adică un ins care vede ceva mai mult decât văd numai ochii —

va băga numaidecât de seamă că există o primăvară polară, chiar fără topirea zăpezilor, când focile și balenele trag la țarm, urșii albi ies din băltoage și se lasă transportați pe banchize de curenții misterioși ai apelor polare, că renii adulmecă nerăbdători zărilor albe cu boturile lor cafenii, iar copiii și femeile lapone ies din colibele de zăpadă și fac larmă în urma bărbatilor care-i lasă acasă, în loc să-i ia pe toți la vânătoare. În pădurile ecuatoriale, unde se spune că nu există decât două variațiuni ale aceluiași anotimp — vara secetoasă și vara ploioasă — călătorii au observat o criză de creștere a copacilor, un moment de înviorare a locuitorilor băștinași și a animalelor sălbatice care se apropie de colibele, unde oamenii fac mai mult tărahoi ca ori când. Nu e oare seninul Primăverii? Și cu oarecare ingeniozitate am putea susține că Primăvara e un anotimp universal și nemuritor —

Farmecele primăverii, cu ciripitul pășărelilor, parfumul mugurilor, cu Cișmigiu populat de câțiva tineri, având lacul plin de luminile netezi și atât de blajine ale dimineților de București — s'au lăsat.

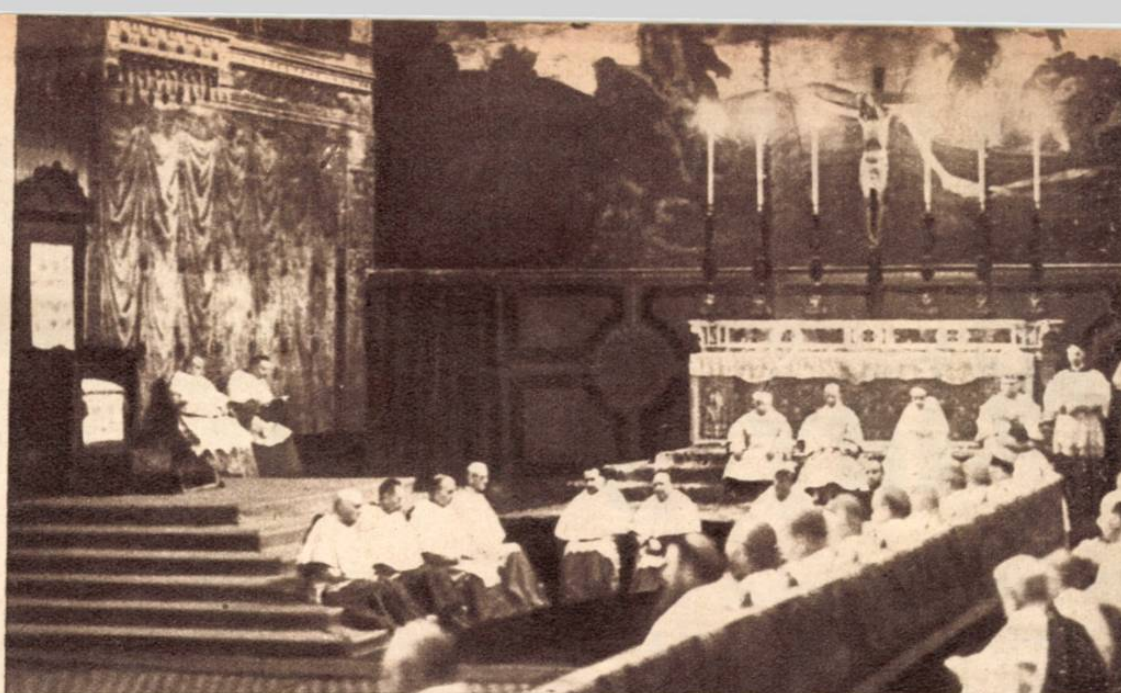

că'n regiunea noastră bunăoară, pe care o putem cerceta cu mai multă înlesnire, Primăvara nu dispare niciodată — în nici un anotimp! Când s'au uscat viorelele și păștițele în Câmpia Dunării și încep să se coacă spicele gramineelor, viorelele se mută mai sus, la dealuri, unde începe altă primăvară, spre a se muta a treia oară între văile de goruni și fagi ale munților Carpați, unde găsești înfiorată primăvară — dacă știi s'o cauți! — până și în luna toropitoare a lui Cuptor!

Căci instinctul de înnoire al naturii — care la om se arată într'o izbucnire a tuturor izvoarelor lui optimiste — se ține după linia oblică a razei solare numai relativ. Acest instinct nu pierde nicio clipă, chiar când e silit uneori să se închidă în sine, ca melcul în spirala de calcar, ca peștele roșior în fundul verde al apei, ca vulpea și ursul în vizuinile din pădurile ninse și înghețate, ca omul copleșit de anotimpul rece cu umerii aduși, cu ochii micșorați și coatele strânse de trup — liberarea, odihna vieții, pentru noua, eterna înflorire.

A.

ANIVERSAREA INCORONĂRII PAPEI.

În lipsa Papei, care după boala gravă de care a suferit nu-și poate părăsi încă locuința, s'a ținut în Capela Sixtină din Roma un serviciu religios cu ocazia aniversării încoronării Papale. În fotografia noastră Scaunul Papal (st.) gol.

După o pauză de mai bine de 11 ani au avut loc la Cairo festivități pentru sărbătoarea Sfântului Covor. Acest covor sfânt, după ce a fost purtat pe străzile orașului Cairo, a fost transportat cu multă pompă și așezat pe mormântul profetului din Mecca.

OBERAMMERGAU LA LONDRA

Un joc al Pasiunii, imitând pe cel dela Oberammergau, se reprezintă actualmente la Londra. Peste 1000 de persoane fac parte din distribuție. În fotografia noastră dansul Salomeei în fața regelui Horodias.

INUNDAȚIILE DIN LOUISVILLE KENTUCKY U. S. A.

Sinistraților din Louisville li se aduce de către cerce-
tași mâncare și îmbrăcăminte.

Cu numărul de față începem publicarea unei serii de articole documentare: „În satul românesc”. Titlul acestui ciclu arată care va fi obiectul anchetei noastre. Nădărdim că prin publicarea articolelor acestora să informăm pe acei cari nu cunosc îndeajuns stările din satele noastre și să îndemnăm, poate, pe cei chemați, să ia măsuri de îndreptare, unde sunt de nevoie.

articolele
din
mătase

Bemberg

se spală minunat
cu fulgii de săpun

LUX

For woollens silks
and all lovely fabrics

PLOAM DE MĂRȚIȘOARE

Vitrinele strălucesc de metaluri înfiorate.—Cei bogați și cei săraci.—O amintire de demult.—Mărțișoare interzise

VITRINELE frează de invazia luminoasă, multicoloră și poliformă a stolului de giuvaericele cari vestesc primăvara...

Pe albastrul catifelelor stau înfipte sute și mii de mărțișoare lucrate în metal fin, în abanos sau coraliu, bătute în pietre scumpe sau în banale cioburi de sticlă, cari imită rubinul, smaraldul, safirul sau ametista.

Cei săraci își dau iluzia că dăruiesc surioarei, iubitei sau nepoțichei feeria unei bijuterii de preț. Pentru 19 lei poți cumpăra un mic elefant de fildeș, cu trompă de mărgean și ochi de diamant, prins într'un inel de aur, legat cu un lănișor de platină.

El va purta la încheietura mâinii, aducător de noroc, în preajma celor nouă babe burzuluite ale lui Mart.

Se va bucura copila, gândindu-se la un viitor de poveste, când de 1 Martie va primi un trifoi în smarald autentic sau o rândunică de peruzea. Mărțișoarele scumpe nu se văd în vitrine, căci fiecare e gelos de gândul lui, de forma pe care a dictat-o giuvaerului, de materialele supreme în care și-a turnat prinosul de iubire, devotament sau grațitudine.

Mulți nu vor să li se cunoască darul, fiindcă pe-aceste vremuri de sărăcie a celor mulți, oamenii prea bogați se feresc să le știm comorile, cui le dau și cum le-au adunat... Fericiții pământului dăruiesc.

Fantezia fiecăruia lucrează prin imagini originale, personale, amintiri sau simboluri, dela puternicul zilei care oferă favoritei un semn de întrebare, făcut din șapte perle, până la combinajul politic... Acesta dăruiește doamnei ministrese un cerc de platină, în care își întinde pânza un păiajen, cu pântecul de diamant albastru. În schimb, ceea ce cumpără săracii, dela cinci, până la 99 de lei, sunt subiecte cunoscute de toată lumea, de zeci și zeci de ani aceleași: o iconiță cu Maica Domnului sau Sfântul Niculaie, un calvar în dinte de elefant, un porumbel alb cu o ramură verde 'n cioc, un coșar, o ancoră... Câteodată această ancoră de aluminiu stră-

Pe albastrul catifelelor stau înfipte sute și mii de mărțișoare, lucrate în metal fin, bătute în pietre scumpe sau în banale cioburi de sticlă.

Impresionantă pictură fotografică, redând furtuna de primăvară.

punge o inimă. Altădată inima e trasă de magnetul unei potcoave.

O ciupercă albă, cu boabe roșii. O gânganie roșie — boul lui Dumnezeu — cu picățele negre. Sau un purcel trandafirii cu ochii de nisip. O bicicletă. O locomotivă. Un aeroplan. Sau trei papagali verzi, pe-o ramură roșie. Pe urmă vine Tartacot, cu față de copil și barbă de moșneag.

Un cățeluș, o pisicuță, o cucuvea.

Iată și fluturul, cu toate luminile curcubeului pe aripi. Un peștișor, lângă o făcăniță și un as de pică. Dar negrul acesta mic, ce caută lângă floarea de myosotis?

Zăpada s'a topit cu încetul, rămânând doar pe culmi. Parfumul primăverii își face loc, cuprinzând întreaga fire.

Ce legătură este între acest mărțișor în formă de cheie și corabia cu trei catarge? Numai în vitrinele dela sfârșitul lui Februarie mai poți vedea un asemenea amestec de subiecte disparate, atâtea simboluri gingașe, mistice, comice ori sinistre, cum e această cifră 13, într'un cerc negru, sau acest cap de mort, cu un belciug înfipt în feastă.

Vitrinele sunt pline de florile metalice ale sfârșitului lui Februarie iar subț zăpadă care se topește își scoate, sfios, capul, ghiocelul, — acest mărțișor al celor cari nu pot da nici măcar cinci lei pe un ghiocel de sticlă, prins de-o ață roșie.

Se vestește primăvara pretutindeni, se pregătește...

Zăpezile și-au strâns dășagii. Februar.

Florile 'n adânc își coc

polenul

Ciorile se purică în vârf de

par

Primăvara fumegă pe bălegar

Și-așa cum stau la geam și

sboară trenul

Sperietorile de vrăbii mă sa-

lută cu jobenul.

Vitrinele acestea în care au năvălit sutele și miile de gânganii de metal înflorit și colorat, îmi aduc aminte ceva de demult, de treizeci de ani, poate și mai mult, când, printre mărțișoare, mi-au apărut într-o vitrină, pe calea Victoriei, primele versuri. O sută de catrene, dedicat fiecare, unui obiect expus spre vânzare.

O reclamă comandată în bloc de negustor. Numai vechiul și dragul meu prieten Alex. F. Mihail își mai aduce aminte de a-

ceste versuri. El știe că mi-au fost plătite douăzeci de bani unul. Eu eram convins că am primit cinci lei pentru o sută. După ce m'am despărțit, zilele trecute de Alex. Mihail, mi-am dat seama că el avea dreptate. Dela o vreme mă gândesc mult până să cred că eu am dreptate, fiindcă de cele mai multe ori, am băgat de seamă, dreptatea e de partea celui alt. Nu vă închipuiți că ușurare este să nu te încapătânezi în convingerile tale și să treci altuia răspunderile unei amintiri sau ale unei acțiuni!

Așa dar, cele o sută de catrene — debutul meu anonim în vitrina bucureșteană — mi-au fost plătite douăzeci de lei. Cei cinci lei pentru o sută de versuri mi i-a dat un vechi confrate, Deleanu, mort de mult.

„Adevărul” instituisese un premiu pentru un vers, care să însemne o imposibilitate. A câștigat cel cu această trouvaille:

Când o face plopul pere și răchita micșunele.

Eu confecționasem lui Deleanu o sută de versuri astrale, cu o sută de imposibilități de ordin metafizic, super-realist și am fost consternat să văd premiată o expresie populară atât de uzată. Facem foarte des greșala de a ne izola în stratosferă, atunci când scriem versuri, cugetări sau

piese de teatru destinate marelui public. Stilul trebuie să fie direct, expresia simplă, iar gândirea la îndemâna oricui. Pățania cu cele o sută de versuri pentru răposatul Deleanu, nu mi-a folosit nici până'n ziua de azi, căci tot mai scriu lucruri din stratosferă, pentru niște cititori sau spectatori, cari cer realități imediate, spuse simplu și cari să-i meargă la inimă.

O amintire ceva mai proaspătă. Eram deputat în ultimul parlament național-tărănist. Se discuta legea interzicerii emblemelor simbolico-politice. La tribună, d. Zelea Codreanu apăra svastica, susținând că portul insignei trebuie să fie liber, această cruce cu colțul frânt fiind o foarte veche mărturie românească.

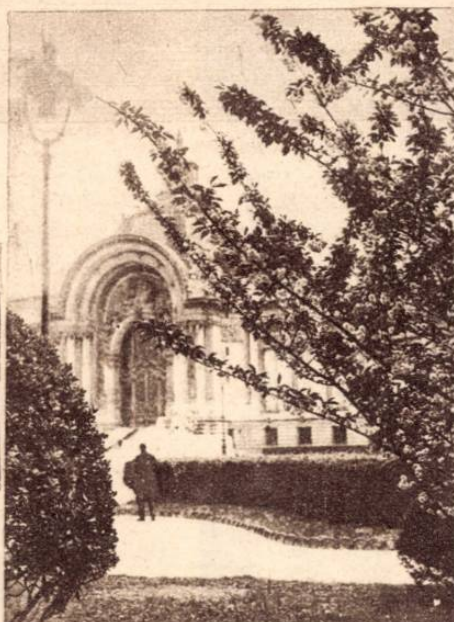
Am intrerupt pe orator:

— Stimate domnule coleg, fiindcă azi e 1 Martie și vorbim de mărțișoare, dați-mi voie să vă întreb ceva. Și secera e un vechi semn al neamului acestuia de plugari. Și ciocanul a folosit, de veacuri Românului. Mi-ați da voie să ies pe stradă cu o mică seceră și un mic ciocan la butonieră?

— Desigur. Orice insignă trebuie să fie liberă.

— Vă mulțumesc pentru acest larg spirit de toleranță, dar vă mai întreb: dacă aș

Lălelele, simbol minunat al primăverii, răsar timid lângă stratul de zăpadă al iernii, care dispăre, încetul cu încetul.

Toată frumusețea orașului revine odată cu primăvara. Arborii se acoperă cu flori frumoase, dând Capitalei un aer de sărbătoare.

ieși pe stradă purtând la butonieră această nevinovată împerechere de simboluri și m'aș întâlni cu o ceată de purtători ai svastice, îmi garantați d-voastră că nu voi fi luat la bătaie de numita ceată?

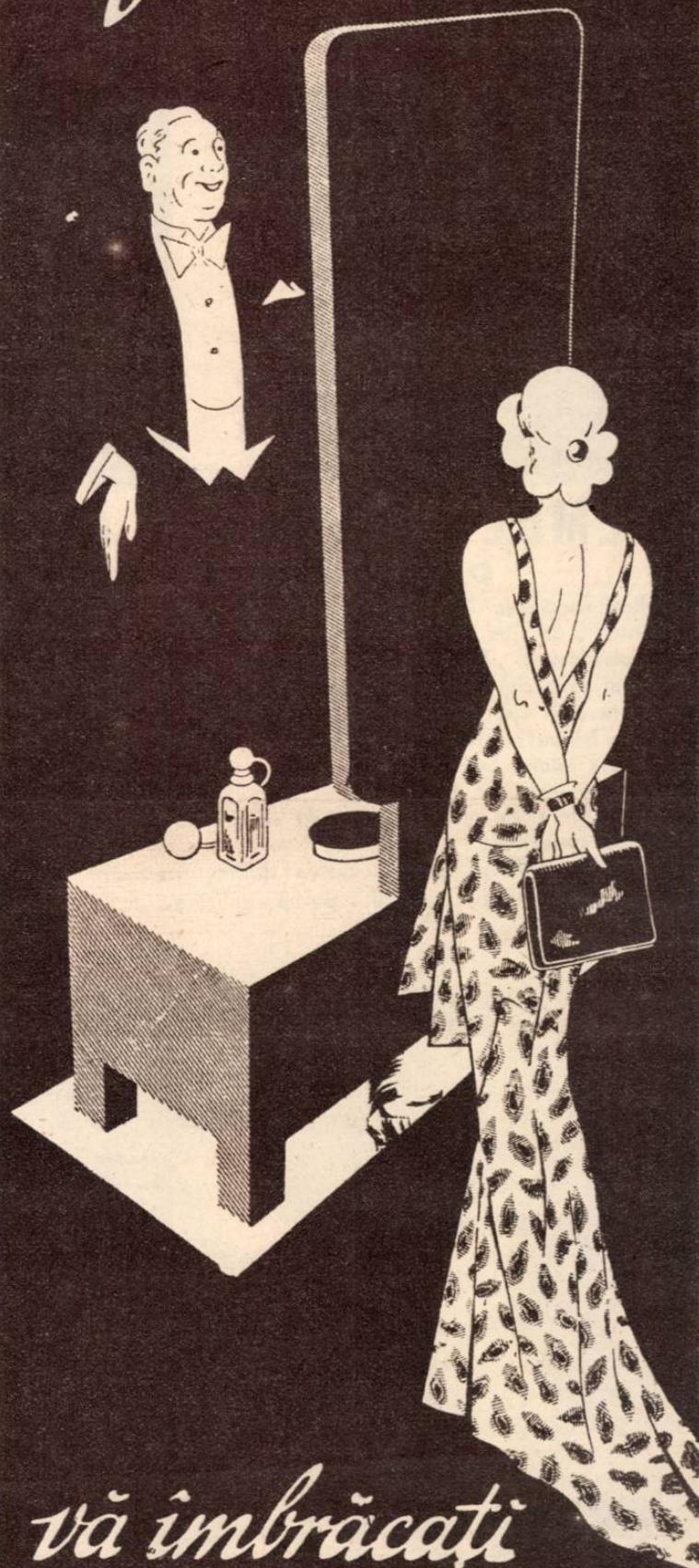
— Aceia n'ar fi oameni serioși, dacă v'ar bate.

— Desigur, dar bătaia ar fi foarte serioasă... am replicat eu.

Camera a răs. D. Zelea Codreanu și-a continuat discursul. Legea a trecut. Din ziua aceea, bineînțeles, n'a mai purtat nimeni svastică la butonieră sau pe braț. Legea e lege!

VICTOR EFTIMIU

Pe gustul tuturilor

vă îmbrăcați

La vulturul de Mare
cu peștele în ghiare

Theodor Atanasiu & Co. S.A.

STR. BAZAȘA 1 STR. CAROL 76-78-80-82 STR. HALELOR 21

A APĂRUT

MAGAZINUL

Pe luna Februarie. — 160 pagini 25 lei.

FILMUL „SILUETE“ (LYDIA SANINA)

O MARE REALIZARE CINEMATOGRAFICĂ

Publicul românesc va avea prilejul să aplaude în curând, pe ecranul cinematografului „Trianon“, un film de o excepțională valoare: „Siluete“. Regisorul filmului e Walter Reisch, autorul filmelor „Cântecele mele te imploră“, „Mascarada“ și „Episode“. Pasionat cercetător al sufletului feminin, Reisch desbate în noul său film eterna problemă a dragostei, de data asta sub un unghi nou: femeia trebuie să aibe o profesie, ori să rămână alături de bărbat? Asigurând filmului „Siluete“ o interpretare superioară, prin două noi și valoroase nume, Luli von Hohenberg și Liesl Handl, încadrate de un numeros ansamblu, plasându-și acțiunea într'un fast și lux uimitor, Reisch a obținut cu „Siluete“ o victorie, fără egal, pe ecranele mondiale, făcând ca premiera filmului să fie așteptată la noi cu o legitimă curiozitate.

Publicăm în această pagină câțiva dintre interpreții principali ai filmului „Siluete“, în diferite atitudini din această superbă realizare.

REGELE SUEDEI LA CANNES

Regele Suediei care-și petrece din totdeauna iarna pe coasta de Azur a sosit recent la Cannes. Fotografia noastră îl înfățișează în această localitate vorbind cu principele și principesa de Bourbon.

SORA DUCELUI DE WINDSOR IȘI VIZITEAZĂ FRATELE LA VIENA

Intovărită de soțul ei, Earl of Harewood, principesa regală, sora Ducelui de Windsor, fost rege al Angliei a sosit la Viena și și-a vizitat fratele la castelul Enzesfeld. În fotografia noastră dela stânga spre dreapta: Earl of Harewood, soția sa principesa regală și ducele de Windsor în gara din Viena.

PRINCIPE ȘI LUCRĂTOR

Ducele de Kent, cel mai tânăr frate al Regelui Angliei a vizitat recent o serie de ateliere din diferite cartiere ale Londrei. A vizitat de asemeni, pe lucrătorii fără lucru. În fotografia noastră îl vedem pe principe stând de vorbă cu un cizmar șomer.

REGINA MARY LA TEATRU

Pentru prima oară dela moartea regelui George V al Angliei, regina Mary a asistat la un spectacol de teatru. Suverana este însoțită de soția ducelui de Gloucester.

NUNTA FIULUI LUI MUSSOLINI

La Roma s'a desfășurat, în cadrul unor impresionante solemnități nunta fiului lui Mussolini, Vittorio, cu Signorina Orsola Buvoli fiica unui industriaș din Milano. Fotografia noastră a fost luată în timpul ceremoniei nupțiale. La stânga, în fund, Ducele

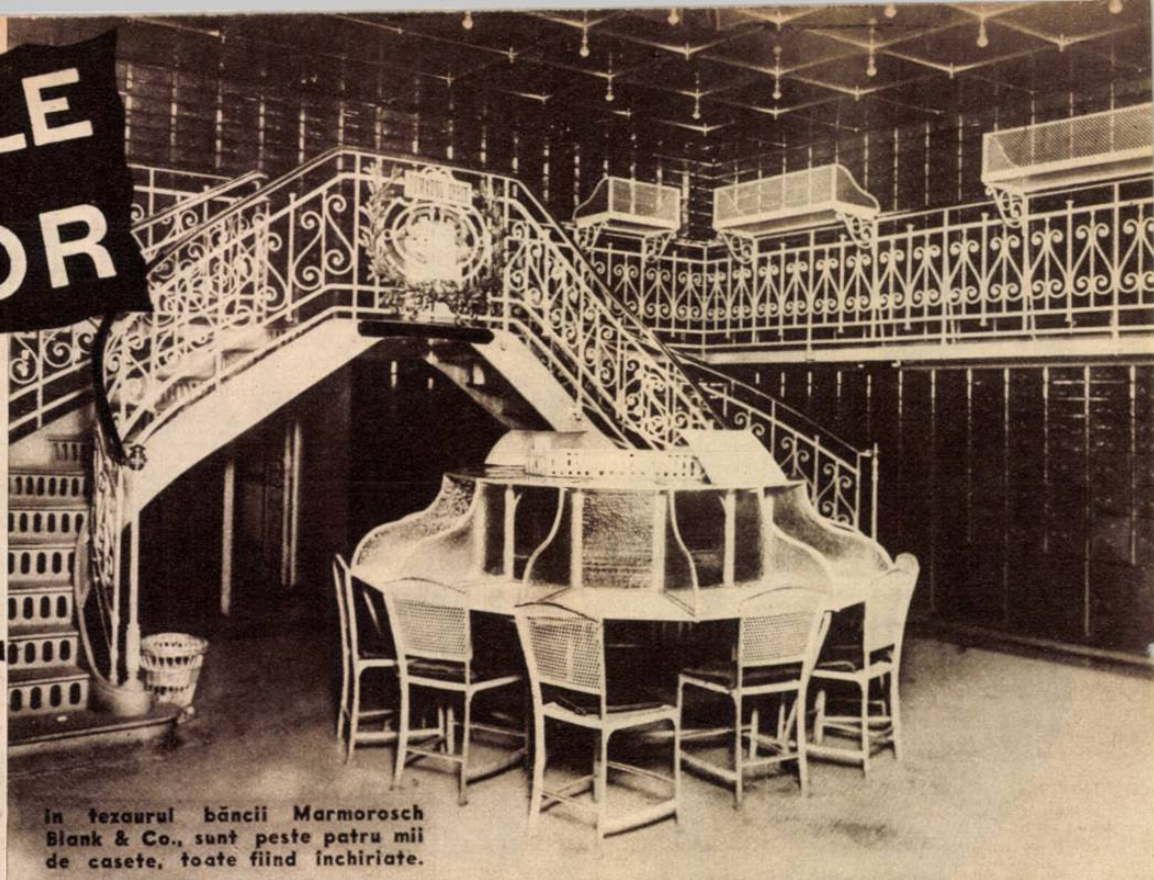

DIN SECRETELE MILIONARILOR

CUM ȘI UNDE-ȘI ȚIN BOGĂȚIILE?

**E vorba, în acest articol,
și despre comorile pără-
site prin taințele băncilor.**

În tezaurul băncii Marmorosch
Blank & Co., sunt peste patru mil
de case, toate fiind închiriate.

D AȚI-MI voie să vă povestesc întâi o anecdotă, care ar putea fi și o întâmplare adevărată.

Doi frați moșteniseră, înainte de războiu, o imensă avere. Unul, „cel înțelept” a adus banii imediat la o bancă, huzurind din venitul lor. Celălalt a plecat în lume. Nu s’au mai întâlnit decât după mulți ani.

— M’am nenorocit! — spuse fratele prevăzător — valorile au scăzut pe neașteptate, banca mea a dat faliment și am pierdut totul... dar tu ce-ai făcut cu banii?

— Nici eu n’am nimerit-o mai bine. Am petrecut cu prietenii! Am băut lăzi întregi de șampanie și vinuri scumpe... Acum nu mai am nimic.

— Dar cu sticlele goale ce-ai făcut? — întrebă cu interes frate-său.

— Ce să fac? Le-am aruncat în pivniță și prin pod.

— Hurraa! Atunci suntem iarăși bogații! — exclamă vesel „înțeleptul”.

Într’adevăr, vânzând grămezile de sticle vechi, au devenit din nou milionari — spune povestea.

Moneda de hârtie și chiar cea de metal au o valoare

capricioasă, convențională, dictată de jocul unor forțe oculte, uneori cu totul neînțelese de marea mulțime. Numai obiectul într’adevăr trebuincios are o valoare intrinsecă. Prețul mărcii germane scăzuse într’un rând atât de vertiginos, încât, în urma prăbușirii, toți locuitorii din Germania deveniseră milionari, unii

Un colț al tezaurului. Se văd pereții cu safe-uri, până’n tavan. Unii clienți ai băncii lucrează în galerie, alții la parter.

Tezaurul cu safe-uri este în realitate o monumentală casă de bani, cu pereți ca de cetate și o enormă ușă de oțel. În peretele ușii se poate vedea ceasul complicat, care permite deschiderea numai la ora fixată.

chiar miliardari! Unui cerșetor i se arunca de pomană o bancnotă de câteva milioane de mărci, dar cu care nu-și putea cumpăra o pâine. Acum doi ani, Banca Națională a României a adunat toate bancnotele vechi de o mie de lei, acele hârtii cari purtau amprente digitale ale atâtor oameni săraci și bogați — bancnote câștigate de unii cu multă sudoare, iar de alții atât de ușor — bani pentru cari s’au comis, poate, înșelăciuni, mișelii, crime și pe cari sgârcitul i-a tănuțit cu grije, ani de zile. Toate aceste valori au fost declarate, la un moment dat, ca hârtii nefolositoare. Norul, ce se vedea ieșind

zilnic pe coșul Băncii Naționale, a fost îngroșat și înnegrit de teancurile acestor bancnote, ce trecuseră prin mâinile noastre și pentru care fiecare s’a străduit atâta. Vălul de fum, atârând pe acoperișul negru al Băncii Naționale, era ca o ironie, amintindu-ne de timpurile când în Spania toată lumea avea bani nu de hârtie, ci de aur. Chiar prin casele săracilor se găseau linguri și cuțite de aur. Totuși, poporul murea de foame, căci moneda — fie metalică, fie bancnotă — e de fapt un simbol. Bogăția unei țări se recoltează pe câmpiile cu holde de grâu, și acolo unde munca e rodnică, nu irosită zadarnic.

CASELE DE BANI

„Safe”-ul (se pronunță sef) este o creație modernă. Vechea și măreața clădire a Băncii Naționale a României, nu posedase la început, o asemenea instalație, toate valorile păstrându-se într’un tezaur comun, aflat în subsol. Decând cu inflația și prăbușirea celor mai repute bănci, bogații s’au speriat. Ne mai voind să facă afaceri cu băncile nesigure, și-au cumpărat case de fier, spre a-și ține banii sub ochi, chiar la domiciliu. Alții au inventat fel de fel de metode ciudate, reînviind vechile obiceiuri cu îngroparea comorilor la rădăcina unui pom, sub dușumeaua unei odăi, în vreo saltea veche sau chiar într’o sobă părăsită, în vreo căldare ruginită, peste care se toarnă, cu șiretenie naivă, boabe de porumb sau așa ceva.

Dar s’a întâmplat ca vreun copil să dea foc banilor ascunși în soba părăsită. Hoții isteți au descoperit comorile ascunse cu multă dibăcie prin saltele. Bietul cârciumar și băcan din cartierul Sebastian, măcelărit de bandiți, împreună cu nevastă-sa și unicul lor copil, își ținea banii prin gălețile de fier din prăvălie, crezând că nimeni nu observă acest lucru.

Pe de altă parte, spărgătorii de case de bani și-au luat rolul de a demasca pe acei domni fabricanți, cari pun uși de oțel masive în față, precum și zăvoare grozave spre a încânta ochii cumpărătorului, dar câptușesc spatele casei de fier cu două table economicoase, între cari așează nisip s’au cenușe.

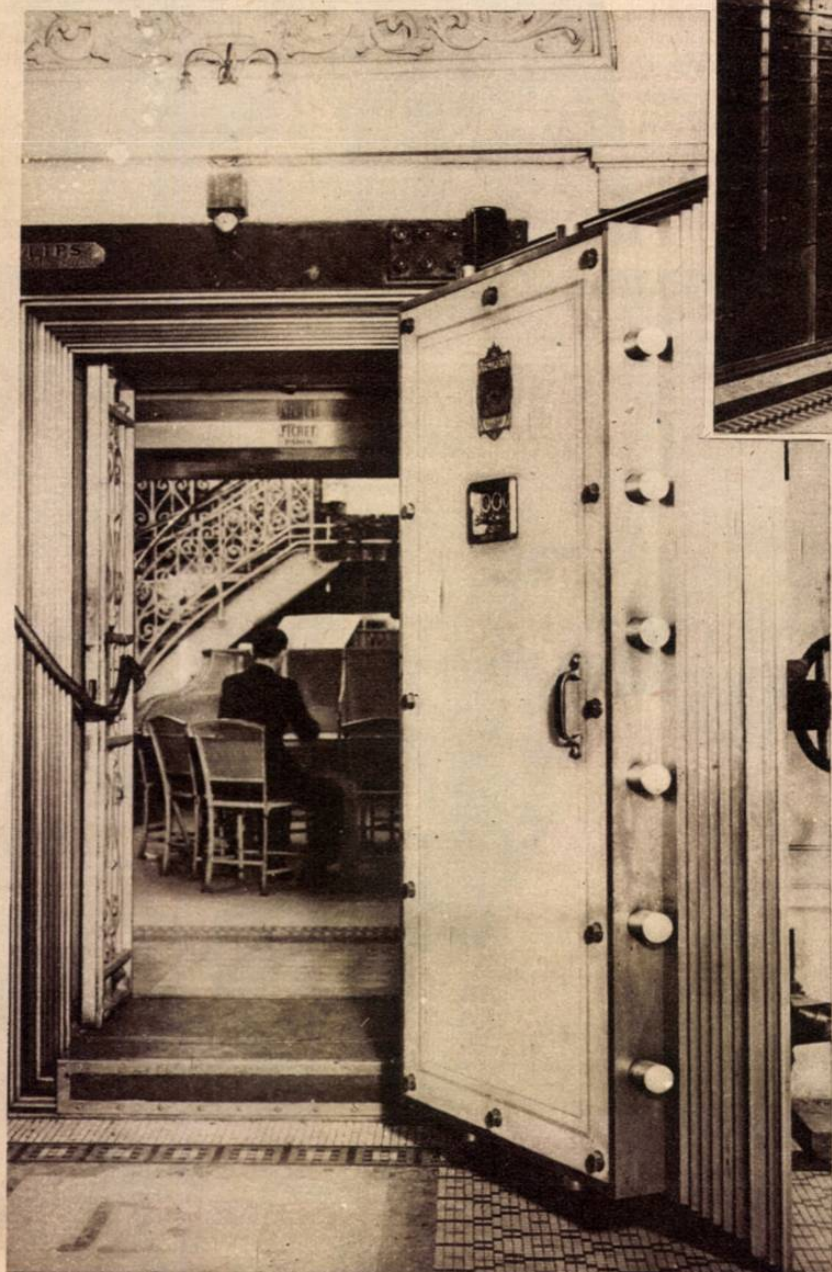
Spărgătorii de meserie cunosc foarte bine acest truc al rafinaților negustori. De obicei, fac în spatele „casei” patru găuri apropiate cu „traiberul”, care nu face nici un sgomot. Apoi, cu cleștele numit „gură de lup”, rup tabla dintre găuri, deschizând astfel cu cea mai mare ușurință o intrare, pe unde să poată pătrunde brațul...

Am văzut, nu de mult, o asemenea casă de fier devalizată, într’o prăvălie din București. „Gura de lup”, smucită cu violență, sfâșiasc o fâșie de tablă inutil de lungă, iar cenușa ridicolă continua să se scurgă din grosimea tructată a peretelui.

La farmacia d-lui Borș, din str. Vasile Lascar, hoții au procedat și mai expeditiv. Sosind ziua, nămiaza mare, cu un camion, au deschis cu chei potrivite ușa farmaciei și au încărcat casa de fier, plecând cu dânsa pe dinaintea nasului sergentului din post. După ce-au spart-o într’un loc ascuns, au aruncat-o în lacul Teiului.

Deci nici la rădăcina pomilor, nici prin sobe, nici prin casele ferecate nu se mai pot adăposti, fără grije, banii! Bogătașul are un vecinic coșmar. El trebuie să-și păzească mereu comoara, ziua și noaptea.

De aci s’a născut ideea safeurilor. Chiar acei cari nu-s milionari și au parale mai puținele, preferă să plătească chirie de câteva sute de lei anual pentru un safe solid

și bine păzit, unde să-și depună economiile. Mai ales în epoca băilor, lumea aleargă să-și închirieze câte o casetă, ca să poată dormi liniștită.

IN SANCTUARUL VIȚELULUI DE AUR

Depozitul de safe-uri al Băncii Naționale se află actualmente în subsolul fostei clădiri a Băncii Chrissoveloni.

Este o intrare discretă, prin care nu se pătrunde atât de ușor. A trebuit să cer permisiunea d-lui administrator Băicoianu și să am bunăvoința d-lui șef Teodorescu, pentru ca să pot intra pe ușa rezervată milionarilor.

Ajuns în sanctuarul Vițelului de aur, am dat de un *hall*, un salon de intrare extraordinar de luxos. Marmoră din cea mai scumpă în toate părțile. Te oglindești în pereți și chiar în podeaua lucioasă. Candelabre de fer forjat și alte podoabe de gust ales te transportă parcă pe vremea dogilor Veneției.

Am găsit aci și pe niște proaspeți milionari. Mai discreți ca toți ceilalți și dorind „a lucra” nevăzuți de nimeni, își aduceau cutiile din sala „safe-urilor” — pe cari o voi descrie mai la vale — spre a se încuia cu dânsule în niște cabine tainice, ale căror uși se deschid în acest hall ca din povești. Sunt patru asemenea cabine secrete. O a cincea ușă duce de-a dreptul spre pivnița cu comori.

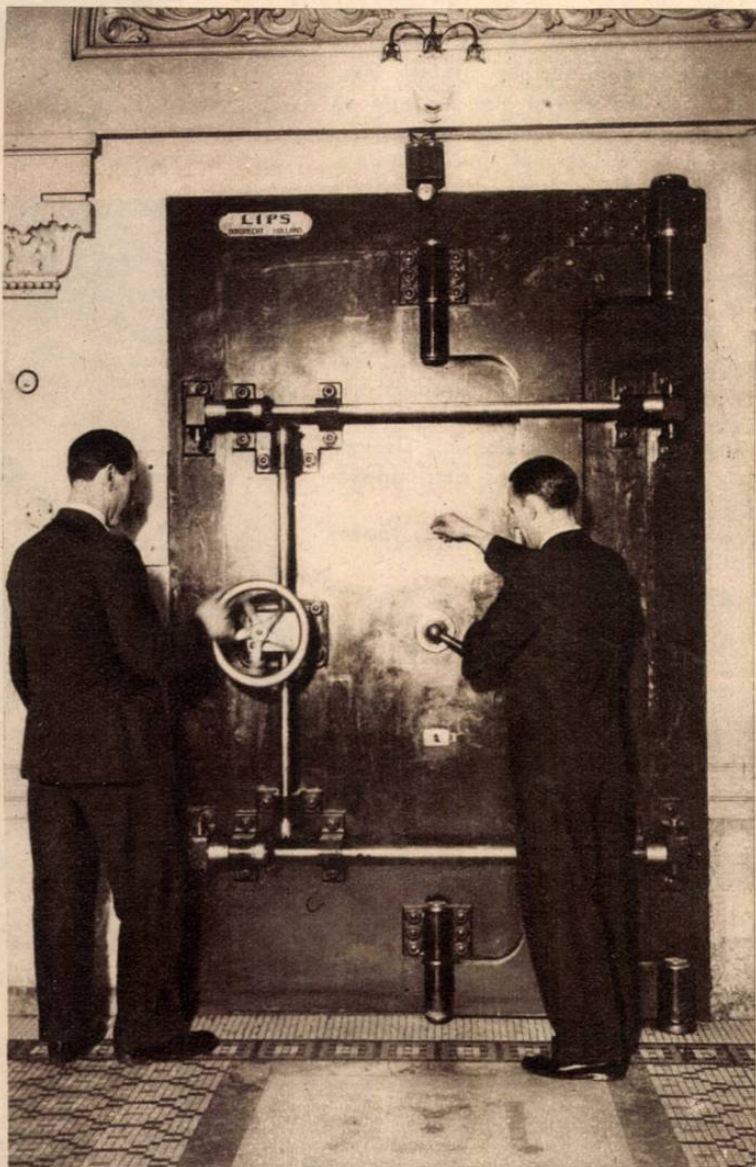
TEZAURUL CASETELOR

Pivnița comorilor este în realitate un salon spațios, o enormă și ciudată casă de bani în care ai putea intra și cu automobilul, de jur împrejur se văd 2439 de sertare, dintre cari unele așezate mai jos, iar altele pe galeria care înconjoară pereții. Stăpânii comorilor par mici de tot, când îi vezi trecând pe această galerie. Agitându-se cu febrilitate, parcă ar fi niște cobolzi din mitul Nibelungilor, sau din cine știe ce poveste cu pitici de prin sânul pământului.

Pereții tezaurului sunt o adevărată cetate, având doi metri grosime!

Dar partea interesantă este mai ales ușa de oțel, groasă de aproape un metru, pe care cred că un tun nu ar putea-o sparge. Când se închide, se ivesc, în mod automat, 16 buleane groase cât un braț de gorilă, cari se înfig lateral, în același timp, sus și jos, în pervazul fantasticei porți.

În același timp începe să funcționeze un ceas misterios, care este într-o legătură secretă, printr'un angrenaj de roate de metal, cu mecanismul de deschidere al ușei. Chiar acel care deține cheia, nu poate deschide broasca decât la ora fixată, adică atunci când ceasul permite căderea unei manivele.

Ușa s'a închis. Vai de cel care a rămas izolat de restul lumii, între pereții de oțel. Nenorocitul riscă să moară de foame, înconjurat fiind de comori ca din poveste.

Tezaurul este la dispoziția publicului, dela 8 jum. a. m. la 12 jum. Ceasul dă posibilitatea de a se ține închis tezaurul până la 96 ore, în șir, cu alte cuvinte, patru zile și patru nopți, ceea ce nu se întâmplă niciodată. Însă odată încuiat, nu-l mai poate deschide nimeni, decât la ora fixată, dupăcum am arătat mai sus. Pentru mai multă siguranță, această ușă este dublată de o alta, un fel de grilă solidă de fier, care se încuie după sistemul obicinuit.

„SAFE”-URILE.

Ca să ai dreptul la un „safe”, e nevoie să semnezi un contract de închiriere cu banca, pe un formular tipărit, care conține diferite stipulații.

Chiriașul „safe”-ului primește două chei, dintre cari una o poate încredința unui mandatar. Acesta trebuie să aibă o legitimație cu fotografie. Maximum două persoane pot umbla la un safe, semnând de fiecare dată într'un registru special.

În modul acesta se poate dovedi, la nevoie, de câte ori a fost deschis safe-ul și anume la ce oră. Clientul primește de fiecare dată un tichet, cu numărul casetei, care-i dă dreptul să intre în tezaur.

Totuși, banca mai are și ea o chee comună pentru toate casețele. Când vine chiriașul safe-ului și plasează cheia sa în broască, un funcționar de încredere introduce alături cheea băncii. Numai așa se poate deschide ușa, cu ambele chei deodată. Vreun individ care ar fi reușit să fure o chee de safe, nu se va putea servi de dânsa, deoarece caseta va rămâne încuiată.

Unele casete mai au un secret, cu litere, urmând ca persoana interesată să formeze cuvântul, știut numai de dânsa.

În tezaurul casetelor se află mese, scaune. În afară de asta, în fața fiecărui safe se poate trage un tiroar, un fel de măsuță, pentru cei ce preferă să nu se deranjeze până în cabinele secrete din hall, pe cari le-am descris mai sus.

În ultimul timp, safe-urile au început să fie foarte mult căutate, astfel că diferite bănci se aranjează pentru acest scop.

În afară de Banca Națională, mai au azi safe-uri următoarele bănci bucureștene: *Blank, Banca Comercială, Banca Italo-Română, Banca de Scont, Bank of Roumania Ltd. și Banca Ilfov.*

Fotografiile cari însoțesc acest reportaj, sunt luate în subsolul Băncii Marmorosch Blank & Co., Nu este aci atât lux ca la tezaurul fostei bănci Chrissoveloni (azi „Banca Națională”). Totuși tavanul și pereții sunt în întregime de oțel, ca și dincolo; de asemenea ușa de intrare este monumentală, cu aceeași mașinărie complicată. Cele două saloane, având pereții căptușiți cu safe-uri, sunt cuprinse în interiorul tezaurului băncii. Este deci o dublă garanție împotriva spărgătorilor și a incendiului.

De altfel și acest tezaur, ca și

cel al Băncii Naționale, are diferite sonerii și instalații secrete pentru pază și demascarea răufăcătorilor.

COMORI PĂRĂSITE.

S'a răspândit svonul în București, că în mai multe safe-uri ar zace comori părăsite de ani de zile: fie vreo moștenire încurcată, de care urmașii evită să se atingă, spre a nu fi obligați să plătească sume mai mari decât cele moștenite, — fie vreun străin, vreun Grosz oareșicare, depunând valori în safe și apoi dispărând peste graniță, sau căzând victima unui accident.

De regulă, băncile nu lasă încuiate safe-urile cu anii. Dacă chiria nu este achitată și se bănuiește că chiriașul e mort sau dispărut, atunci — conform contractului de închiriere se procedează la o evacuare forțată. În fața autorităților competente, un lăcătuș deschide safe-ul. Conținutul se inventariază și apoi se depune la tezaurul comun, fiind ținut la dispoziția proprietarului valorilor sau a moștenitorilor săi.

După informațiile ce am putut culege, nu s'au găsit niciodată comori părăsite prin safe-uri, astfel cum cred cei neinițiați.

— Când moare vreun bogătaș, moștenitorii sosesc a doua zi, cu procurorul, sau chiar peste două ceasuri! — îmi spune zâmbind o doamnă, veche funcționară la safe-urile Băncii Naționale și care a văzut și știe multe.

Totuși sunt excepții, când unele casete rămân mai mult timp încuiate. Astfel a fost safeul unui domn Demetrian, care s'a deschis după șapte ani, abia zilele trecute. Dar nu s'a găsit nimic înăuntru.

Un avocat din Banat, care făcea afaceri cu rente de expropriere, închiriasse patru casete și apoi le-a părăsit fără nicio explicație. La deschidere s'au găsit doar niște banderole, în cari fuseseră odată teancuri de bancnote.

Comorile din safe-uri nu rămân niciodată uitate, deoarece chiar banca respectivă — interesată în cauză — își dă osteneala să clarifice situația, sesizând, la nevoie, pe moștenitori sau autoritățile în drept. Numai pe vremea veche, când averile se îngropau în pământ, pe sub albiile râurilor, se zideau prin tainite boltite, prin clopotnițele bisericilor sau sub zidurile conacelor boierești, numai pe acea vreme era posibil ca banii să rămână tainuți veacuri de-a rândul.

Dintre aceste comori sunt și acele ale lui Decebal, despre care se spune că ar fi ascunse undeva, în valea Oltului. Cine știe dacă vor fi descoperite vreodată!

IMORALITATEA SAFE-URILOR.

Un distins financiar, dintre conducătorii marilor bănci din Capitală, îmi atrage atenția că depunerea valorilor în safe-uri este un lucru nechibzuit, contrar intereselor economice ale țării. Banca Națională și Marmorosch Blank & Co., au împreună, numai ele singure, peste șase mii de compartimente. Vom constata că numărul casetelor este dublu sau triplu, dacă ne-am apuca să numărăm și pe cele aflate pe la alte bănci. Presupunând că în fiecare safe nu ar fi, în mijlociu, decât numai 500.000 de lei (în unele pot fi milioane!) atunci safe-urile bucureștene scot din circulație minimum șase mii de milioane de lei!

Depunerea banilor prin safe-uri este tot atât de „înțeleaptă” ca și pasiunea babelor, cari strâng gologani la ciorap. Comerțul și industria sunt sabotate, întreaga economie națională fiind paralizată. Cel ce tănuiește bani prin safe-uri, înloc să-i fructifice, în întreprinderi rentabile, riscă să se pomenească, la un moment dat, cu devalorizarea lor — ne spune financiarul citat. Plasarea, în imobile, întreprinderi agricole, păduri, mine, fabrici, etc., este mult mai inteligentă.

Este inexact cum cred unii, că safe-urile ar adăposti comori, părăsite fără voie de proprietarii lor. În schimb, sunt mari bogătași cari înmormântează, intenționat și cu voie, averi fabuloase prin subsolurile diferitelor bănci. În bezna de acolo dorm miliarde, ani de-a rândul, departe de câmpul muncii, fără a aduce nici un folos nimănui.

Să mai adăugăm amănuntul ciudat că prin safe-uri sunt tănuite, câteodată, monedele falsificatorilor de bani, precum și valorile celor ce operează la bursa neagră.

ALEX. F. MIHAIL.

D. PROFESOR WILLY

Excelentul maestru de balet al Cărbușului, care s'a afirmat din nou, cu prilejul premierei de mare succes a d-lui C. Tănase, „Floarea din Hawey”.

Un lapon bogat din Ivalo. El a venit în mica sa sanie, trasă de un ren, dela o depărtare de 300 km. de Rovaniemi. 25 de ore de călătorie pe un frig de 35°.

Un minunat exemplar de piele de ren este expus în târg. Prețul este de 400 mărci finlandeze.

Micul lapon se sbenguie în mijlocul gălăgiei târgului.

Laponi în costumele lor pitorești. După înfățișare, se poate vedea că acești oameni au luat ceva din aspectul și civilizația din apus.

E RAM tîrîz când ceasul bătea ora șapte. Cîteva clipe după asta aud bătăi în ușă. „Da, da, îndată mă scoll Cum e timpul?” „E cam frig” — răspunde vocea gazdei de dincolo — „șoseaua a înghețat și astăzi n'o să mai poată pleca niciun autobus, de aceea am și comandat o sanie pentru dumneata”. „Sanie? Bravol Mulțumesc, vin îndată!” Și plin de bucurie am sărit jos din pat.

O călătorie cu sania dela Ivalo la Rovaniemi? Da trebuie să fie minunat! Călătoria aceasta mă încântă. Mă voi așeza comod în sania largă, mă voi înveli până la gât cu blana de urs, ca să-mi păstreze căldura trupului și voi asculta muzica plăcută a zurgălăilor dela gâtul cailor. În felul acesta mă voi putea bucura pe deplin de toată frumusețea tăcută a pădurilor nemărginite și înzăpezite. A fost o prostie din partea mea să mă gândesc măcar la autobus. Ce bine că drumul a înghețat. Totuși, până la Rovaniemi sunt peste 300 kilometri și de azi în trei zile trebuie să fiu acolo. Azi e Joi, iar Duminică va fi târgul la Rovaniemi. Asta e ținta mea. Oricum, o s'o scot la capăt. Acum hai de grabă, să-mi trag cismele groase de păsă!

În mai puțin de zece minute sunt gata îmbrăcat. Un record, dacă te gîndești câte trebuie să pui pe tine. Două perechi de ciorapi de lână, două pullovere, mănuși duble și două bonete. Cred că în armură de cavaler medieval trebuie să te simți la fel cum mă simt eu acum.

Gazda mea stă jos la scară. „Ceaiul e gata numai decît. Ți-am pregătit și o sticlă de vutcă. Atîta timp cît ai vutcă în buzunar, nu poți muri!” — îmi spune ea rîzînd. Poate să fie ceva adevărat în asta. Mie nu-mi place rachiul, dar aici, în iarna asta nordică, o scoți foarte greu la capăt fără vutcă. Această băutură joacă aci un rol atît de important, ca și chinina în regiunile tropicale.

Pășesc afară. E întuneric. La lumina unui chibrit caut termometrul. Ce?! Imi frec ochii. De necrezut! 34 grade sub zero?! Totuși trebuie să fie așa, căci simt cum frigul îmi stoarce lacrimi din ochi. Fug speriat înapoi, în bucătăria gazdei. „E posibil?”

„Da, vei avea o călătorie cam rece — răspunde ea, zîmbind — dar o să mergă. Trezeci și patru de grade nu este încă atît de grav. Noi am avut aici și 48 și în cîteva zile poate să fie din nou așa. Cafeaua fierbinte mi-a dat curaj. Călătoria va fi foarte interesantă! Înving repede teama de frigul ucigător și mă bucur de călătoria aventuroasă care mă așteaptă.

„Am telefonat pretutindeni — îmi spune gazda — ca să ți se pregătească sănii. Vei trebui să schimbi sâniile de mai multe ori. Poate mai ajungi încă astăzi la Sodankylä și rămâi acolo peste noapte. Asta ar fi cel mai indicat”.

Mulțumesc femeii pentru osteneală și-mi iau rămas bun din Ivalo. E șapte și jumătate. Sania mă așteaptă în fața ușii! Deci la drum! Pe scară, mă opresc surprins. Cum să vă descriu această sanie? Este imposibil! Trebuie s'o fotografiez, căci vorbele mele n'o să le creadă nimeni. După o masă îmbelșugată, seara, am avut de multe ori vise urite... se făcea că sunt într'un cimitir în fața propriului meu sicriu. Această sanie semăna aidoma cu sicriul meu din vis!

Și ce fel de cal e acesta? Fac un pas înainte. În întuneric, conturul său apare atît de mic și curios, pare că ar avea coarne — ce?! Asta nici nu e cal, este un ren. Doi ochi mari, blăjini mă fixează. Mă adresez, înmărmurit, gazdei: „Deci nu o sanie cu cai?” „Nu, nu! — rîde dînsa iar, ca de obicei. — O sanie cu cai ar fi mult prea încheată, și ar trebui să faci o săptămână până la Rovaniemi!”

„Bine — observ eu — cu atît mai interesant. La revedere!” Mă urc în sicriul meu și cu chiu cu vai, abia reușesc să mă așez. Din fericire am foarte puțin bagaj, care poate fi pus în spatele meu. Dar ce este cu laponul care trebuie să fie vizitiul meu? Unde va ședea el? Vreau să întreb, dar nu mai am timp, căci am și pornit-o! O sguduitură și animalul o pornește în trap. Laponul ține hăturile și fuge lângă sanie, dar numai vreo câțiva metri; acum face o săritură și — Doamne, Dumnezeu! s'așează în brațele mele. Trebuie să cântăresc aproape 100 kg. atît de greu apasă!

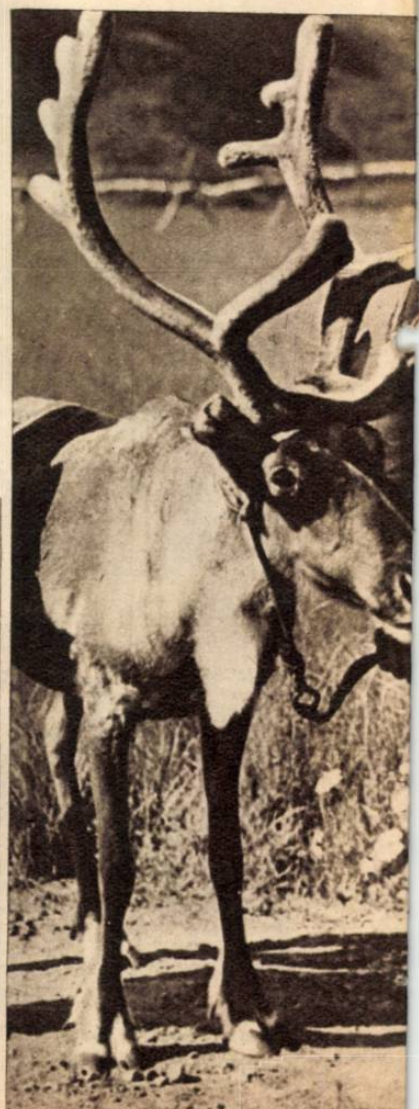
Animalul fuge. Hanul din Ivalo dispare în depărtare; suntem afară, în pădure; raze timide de soare se ivesc.

„Numai până cunoști bine Nordul, te dai în vînt pentru Sud!” mi-a spus odată un prieten, care a călătorit prin toate țările lumii. „Senzatiile pe care ți le oferă natura dela sud sunt romantice și îmbietoare, dar atît de puternice ca ale nordului nu pot fi!” Și acum în lumea albă, nesfârșită a cercului polar, simt adevărul vorbelor lui. Desigur că aci, în iarna nordică există senzații, care te fac să simți adevăratul înțeles al cuvintelor „fără sfârșit” și „etern”!

Zăpadă, zăpadă, zăpadă... Pădure, pădure, pădure... și tăcere, tăcere tăcere, pretutindeni! Este indescriptibil de frumos!

Animalul gâfăie. — Drumul urcă puțin. Dar viteza nu scade. Sunt uimit. Niciodată n'aș fi crezut că un animal atît de mic, poate să aibă atîta energie. El aleargă cu o viteză de cel puțin 15 km. pe oră!

**BÂLCIU
LA CERCUL
— Insemnă
călătorie în Lă**

Turmă de reni, în apropiere de Ivalo, ținutul polar al Finlandei.

